

ÚRÁNIA

NEMZETI ALMANÁCH

ÚJESZTENDEI AJÁNDÉKUL

1828.

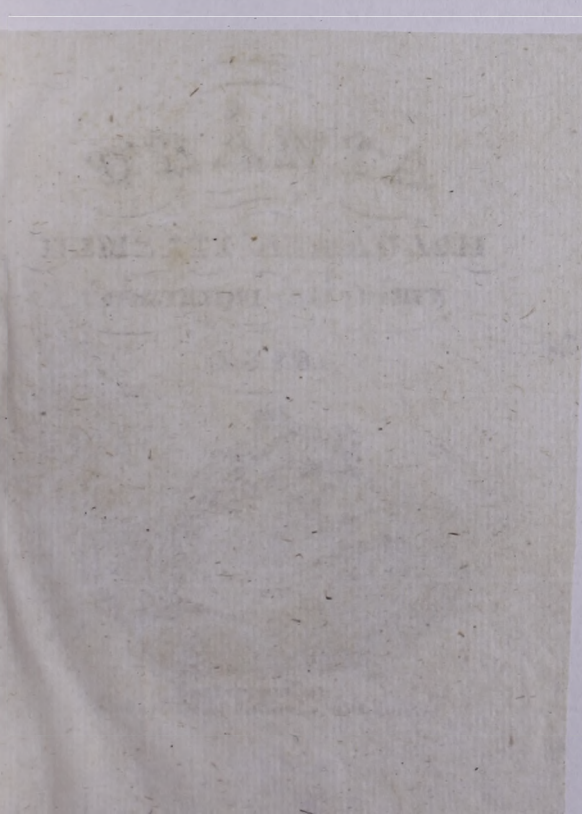

Esztergamban,
Beimmel József betűvel és költségével.

Gorenz's Soc. raj.

Blabl. Kac. melz.

U R Á N I A

NEMZETI ALMANÁCH

ÚJ - ESZTENDEI AJÁNDÉKUL.

1. 8 2. 8.

Első Évi Folyamata.

Eftzergamban,

Beimel József, Cs. Kir. priv. Orsz. Primási Könyvnyomtató
és Könyváros betűivel és költségével.

A I 307634 U

Le tableau de l' espèce humaine

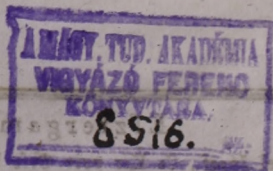
Est un tableau mouvant. Là des biens et des maux

La génération se succède et s' enchaîne.

Chaque acte, aux spectateurs, offre des traits nouveaux,

Et les héros changent à chaque scène.

Demoustier.

K A L E N D Á R I O M

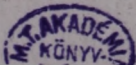
1828-dik Szökő Esztendőre, melly is

A' világ teremtetésétől fogva Petávius szerint	5811-dik.
A' vízőöntől fogva	4121 —
Róma városának felépülésétől fogva	2581 —
Az orgonának feltalálásától fogva	521 —
A' Papiros' feltalálásától fogva	456 —
A' Puskaapor' feltalálásától fogva	388 —
A' Könyvnyomtatás' feltalálásától fogva	388 —
Amerikának Columbus által való feltal. fogva	336 —
A' krumplinak Európába való behozatásától fogva	273 —
A' Kalendárium' megjobbításától fogva	246 —
A' Nézöcsőnek feltalálásától fogva	219 —
I. Ferencz Magyar Király' születésétől fogva	60 —
Nagy Fridrik' halálától fogva	42 —
A' Franczia Revolútió kezdetétől fogva	39 —
I. Ferencz Országzászlásának kezdetétől fogva	37 —
Az Austriai Császárságnak kezdetétől fogva	24 —

1828-dik Szökő Esztendőnek részei:

A' Tél kezdődött a' mult 1827-dik esztendei
21-dik Dec. — A' Tavasz kezdődik 21-dik Martz. —
A' Nyár 21-dik Jún. — Az Ősz 24-dik Sept.

A' Napban fogyatkozás lesz: Aprilis 5-kén
7 órakor reggel, és October 8-kán estenden. — Nálunk
láthatatlan mind a' kettő. Holdfogyatkozás nintsen.

JANUARIUS.

Kedd	1	Új Esztendő
Szerda	2	Makárius ☸
Csötör.	3	Genovefa
Péntek	4	Titus
Szomb.	5	Telesphorus
Vasár.	6	F1 Vízkerefzt
Hétfő	7	Bálint
Kedd	8	Severin
Szerda	9	Julián. M.
Csötör.	10	Remete Pál ☸
Péntek	11	Hyginus
Szomb.	12	Ernest
Vasár.	13	F2 Hilár.
Hétfő	14	Felix Pápa
Kedd	15	Móricz
Szerda	16	Marczell. ●
Csötör.	17	Rem. Antal
Péntek	18	Piroska
Szomb.	19	Kanut
Vasár.	20	F3 Jcs. N. Fáb.
Hétfő	21	Ágnes
Kedd	22	Vincze
Szerda	23	Mária eljeg. ☸
Csötör.	24	Timóth
Péntek	25	Pál fordulása
Szomb.	26	Polikarp
Vasár.	27	F4 Ar. szájú J.
Hétfő	28	Nagy Károly
Kedd	29	Sal. Ferencz
Szerda	30	Adelgunda
Csötör.	31	Nolai Péter

FEBRUARIUS.

Péntek	1	Ignátz P. M. ☸
Szomb.	2	Gyer. sz. Bold.
Vasár.	3	F Sept. Balás
Hétfő	4	Verona
Kedd	5	Agatha
Szerda	6	Dorottya
Csötör.	7	Romuald
Péntek	8	Mát. János ☸
Szomb.	9	Apollónia
Vasár.	10	F Sexag. Skol.
Hétfő	11	Eufrozina
Kedd	12	Eulalia
Szerda	13	Jordán
Csötör.	14	Bálint M.
Péntek	15	Faustin. ●
Szomb.	16	Juliánna
Vasár.	17	F Quinq. Sabin
Hétfő	18	Simeon
Kedd	19	Susanna
Szerda	20	Hamv. † Eleut.
Csötör.	21	Eleonora
Péntek	22	Péter Széke R.
Szomb.	23	Eberhárd ☸
Vasár.	24	E1 Szökő nap
Hétfő	25	Mátyás Apost.
Kedd	26	Victorin
Szerda	27	Kánt. † Valburg
Csötör.	28	Leander
Péntek	29	(Renata † (Osváld †

MARTIUS.

Szomb.	1	Albin † ☿
Vasár.	2	<i>E2 Rem.</i> Simpl.
Hétfő	3	Kunegunda
Kedd	4	Kásmér
Szerda	5	Eusebius
Csötör.	6	Fridrik
Péntek	7	Ak. Tamás
Szomb.	8	Ján. de Deo ☿
Vasár.	9	<i>E3 Oculi</i> Franc.
Hétfő	10	40 Mártir
Kedd	11	Herakles
Szerda	12	Gergely P.
Csötör.	13	Rosina
Péntek	14	Mathilde
Szomb.	15	Longin ●
Vasár.	16	<i>E4 Læt.</i> Herib.
Hétfő	17	Gertrud
Kedd	18	Sándor
Szerda	19	Jósef
Csötör.	20	Joachim
Péntek	21	Benedek
Szomb.	22	Oktávia
Vasár.	23	<i>E5 Jud.</i> Sófi. ☿
Hétfő	24	Gábor
Kedd	25	<i>Gyüm. ó. B. A.</i>
Szerda	26	Emanuel
Csötör.	27	Rupert
Péntek	28	Gunther
Szomb.	29	Eustachia
Vasár.	30	<i>E Vir. V.</i> Quir
Hétfő	31	Benjamin ☿

APRILIS.

Kedd	1	Hugo P.
Szerda	2	P. Ferencz
Csötör.	3	N. Csöt. Richar
Péntek	4	N. Pént. Isidor
Szomb.	5	N. Szom. Vintze
Vasár.	6	<i>E Husvét</i> Cz. ☿
Hétfő	7	<i>Hus. Hét.</i> Her.
Kedd	8	Diénes
Szerda	9	Demeter
Csötör.	10	Ezechiél
Péntek	11	Leó Pápa
Szomb.	12	Gyula
Vasár.	13	<i>E1 Quas.</i> Herm
Hétfő	14	Tiburcz ●
Kedd	15	Neste
Szerda	16	Turibius
Csötör.	17	Rudolf
Péntek	18	Apollónia
Szomb.	19	Krescentia
Vasár.	20	<i>E2 Miser.</i> Agn.
Hétfő	21	Anselm ☿
Kedd	22	Sot. Kajetan
Szerda	23	Adalbert
Csötör.	24	György
Péntek	25	Márk Ev.
Szomb.	26	Ezechias
Vasár.	27	<i>E3 Jubil.</i> Peregr
Hétfő	28	Vitalis
Kedd	29	Péter M. ☿
Szerda	30	Sen. Katalin

MAJUS.

Csötör.	1	Fülöp és Jakab
Péntek	2	Zsigmond
Szomb.	3	Kereszt feltal.
Vasár.	4	E4 Cant. Flori.
Hétfő	5	Gothárd ☉
Kedd	6	Pád. János
Szerda	7	Stanisló
Csötör.	8	Mihály jel.
Péntek	9	N. Gergely
Szomb.	10	Antonin
Vasár.	11	E5 Rog. Beatr.
Hétfő	12	Kö- { Pongr.
Kedd	13	nyör- { Serv. ●
Szerda	14	gő n. { Bonif.
Csötör.	15	Aldozó Csöt.
Pének	16	Nep. János
Szomb.	17	Ubald
Vasár.	18	E6 Exaudi Feli
Hétfő	19	Ivó Püspök
Kedd	20	Bernárd
Szerda	21	Konstantia
Csötör.	22	Ilona ☽
Péntek	23	Dezső
Szomb.	24	Johanna †
Vasár.	25	E Pünkösöd Orb
Hétfő	26	Pünk. H. Fül.
Kedd	27	Eduárd
Szerda	28	Kánt. † Vilmos
Csötör.	29	Miksa ☼
Péntek	30	Ferdinánd †
Szomb.	31	Petronilla †

JUNIUS.

Vasár.	1	E1 Sz. Hár.
Hétfő	2	Erasmus
Kedd	3	Klotildis
Szerda	4	Quirinus
Csötör.	5	Úrnapja ☉
Péntek	6	Norbert
Szomb.	7	Robert
Vasár.	8	E2 Medard
Hétfő	9	Gebhard
Kedd	10	Margit
Szerda	11	Barnabás
Csötör.	12	János Fac.
Péntek	13	Páduai Ant.
Szomb.	14	Basilius
Vasár.	15	E3 Vid
Hétfő	16	Rem. Ferent
Kedd	17	Adolf
Szerda	18	Martzell.
Csötör.	19	Juliána
Péntek	20	Florentz ☽
Szomb.	21	Aloiz
Vasár.	22	P4 Paulinus
Hétfő	23	Szidónia
Kedd	24	Kereszt. Ján
Szerda	25	Prosper
Csötör.	26	János és Pál
Péntek	27	László Kir.
Szomb.	28	Leo Pápa †
Vasár.	29	E5 Péter's
Hétfő	30	Pál emléke.

JULIUS.

Kedd	1	Tódor
Szerda	2	Sarl. B. Afzsz.
Csötör.	3	Kornel
Péntek	4	Udalrik ☉
Szomb.	5	Vilhelm
Vasár.	6	E6 Ésaías
Hétfő	7	Vilibald
Kedd	8	Erzsébet
Szerda	9	Kunegunda
Csötör.	10	Amalia
Péntek	11	Pius Pápa
Szomb.	12	Henrik ●
Vasár.	13	E7 Margit
Hétfő	14	Bonaventura
Kedd	15	Apost. ofzlása
Szerda	16	Valter
Csötör.	17	Elek Pápa
Péntek	18	Rozina
Szomb.	19	Vintze
Vasár.	20	E8 Illés Pr. ☽
Hétfő	21	Dániel Pr.
Kedd	22	Mária Magdoln.
Szerda	23	Liborius
Csötör.	24	Kristina
Péntek	25	Jakab Ap.
Szomb.	26	Anna ☽
Vasár.	27	E9 Pantaleon
Hétfő	28	Innocent
Kedd	29	Mártha
Szerda	30	Abdon. és S.
Csötör.	31	Lojol. Ignátz

AUGUSTUS.

Péntek	1	Vasas sz. Péter
Szomb.	2	Portiunkula ☾
Vasár.	3	E10 István tal.
Hétfő	4	Domonkos
Kedd	5	Havi B. Afz.
Szerda	6	Úr színe vált.
Csötör.	7	Kajetán
Péntek	8	Cziríák
Szomb.	9	Román
Vasár.	10	E11 Lőrincz ●
Hétfő	11	Susánna
Kedd	12	Klára
Szerda	13	Ippolt
Csötör.	14	Eusebius †
Péntek	15	N. Bold. Afz.
Szomb.	16	Rókus
Vasár.	17	E12 Sibilla
Hétfő	18	Ilona ☽
Kedd	19	Sebald
Szerda	20	István Kir.
Csötör.	21	Bernárd
Péntek	22	Timotheus
Szomb.	23	Fülöp P.
Vasár.	24	E13 Bertalan
Hétfő	25	Lajos Kir. ☽
Kedd	26	Samu
Szerda	27	Kalas. Jó'sef
Csötör.	28	Ágoston
Péntek	29	János Fővétele
Szomb.	30	Rózsa
Vasár.	31	E14 Örz. An.

SEPTEMBER.

Hétfő	1	Egyed ☾
Kedd	2	Efraim
Szerda	3	Béla
Csötör.	4	Rozália
Péntek	5	Viktor
Szomb.	6	Zakariás
Vasár.	7	E15 Regina
Hétfő	8	Kis Afz.
Kedd	9	Gorgonius ●
Szerda	10	Miklós
Csötör.	11	Emilian
Péntek	12	Tóbiás
Szomb.	13	Nikodemus
Vasár.	14	E16 Már. N.N.
Hétfő	15	Hildegard
Kedd	16	Ludmilla
Szerda	17	Kánt. † Lam. ☽
Csötör.	18	Tamás
Péntek	19	Januar. †
Szomb.	20	Lestár †
Vasár.	21	E17 Máté Ev.
Hétfő	22	Móritz
Kedd	23	Thekla ☽
Szerda	24	Gellérd
Csötör.	25	Kleofás
Péntek	26	Cziprián
Szomb.	27	Koz. Dám.
Vasár.	28	E18 Ventzel
Hétfő	29	Mihály
Kedd	30	Jeromos ☾

OCTOBER.

Szerda	1	Remigius
Csötör.	2	Leodegar
Péntek	3	Kandid
Szomb.	4	Seraf. Ferentz
Vasár.	5	E19 Placid
Hétfő	6	Brúnó
Kedd	7	Justina
Szerda	8	Birgitta
Csötör.	9	Diénes ●
Péntek	10	Borg. Ferentz
Szomb.	11	Burkhárt
Vasár.	12	E20 Makfzimil.
Hétfő	13	Kálmán
Kedd	14	Kallistus
Szerda	15	Therésia
Csötör.	16	Gál Apát. ☽
Péntek	17	Hedvig
Szomb.	18	Lukáts Év.
Vasár.	19	E21 Ferdinand
Hétfő	20	Vendelin
Kedd	21	Orsola
Szerda	22	Kordula
Csötör.	23	Kap. Ján. ☽
Péntek	24	Ráfael
Szomb.	25	Krispin
Vasár.	26	E22 Demeter
Hétfő	27	Szabina
Kedd	28	Simon Juda
Szerda	29	Nartziss
Csötör.	30	Klaudia ☾
Péntek	31	Farkas †

NOVEMBER.

<i>Szomb.</i>	1	<i>Minden Szent.</i>
<i>Vasár.</i>	2	<i>E23 Viktor</i>
Hétfő	3	Halót. eml.
Kedd	4	Bor. Károly
Szerda	5	Imre Hertz.
Csötör.	6	Lénárd
Péntek	7	Engelbert ●
Szomb.	8	Gottfried
<i>Vasár.</i>	9	<i>E24 Tódor</i>
Hétfő	10	András Av.
Kedd	11	Márton P.
Szerda	12	Emilia
Csötör.	13	Szanifzló
Péntek	14	Szerap. ☽
Szomb.	15	Leopold
<i>Vasár.</i>	16	<i>E25 Edmund</i>
Hétfő	17	Gergely P.
Kedd	18	Eugenia
Szerda	19	Erzsébet
Csötör.	20	Felix
Péntek	21	B. Afz. beav. ☾
Szomb.	22	Tzitzelle
<i>Vasár.</i>	23	<i>E26 Kelemen</i>
Hétfő	24	János
Kedd	25	Katalin
Szerda	26	Konrád
Csötör.	27	Virgil
Péntek	28	Sostenes
Szomb.	29	Saturnin ☾
<i>Vasár.</i>	30	<i>E1 Adv. Andr.</i>

DECEMBER.

Hétfő	1	Eligius
Kedd	2	Bibiana
Szerda	3	Xav. Ferentz †
Csötör.	4	Borbála
Péntek	5	Szabbás †
Szomb.	6	Miklós P. †
<i>Vasár.</i>	7	<i>E2 Adv. Am. ●</i>
<i>Hétfő</i>	8	<i>B. Afz. fog.</i>
Kedd	9	Leokadia
Szerda	10	Judit †
Csötör.	11	Damasus
Péntek	12	Etelka †
Szomb.	13	Lucza † ☽
<i>Vasár.</i>	14	<i>E3 Adv. Nikás.</i>
Hétfő	15	Valer
Kedd	16	Eusebius
Szerda	17	<i>Kánt. † Lázár</i>
Csötör.	18	Gratzián
Péntek	19	Nemesius †
Szomb.	20	Gottlieb †
<i>Vasár.</i>	21	<i>E4 Adv. Ta. ☾</i>
Hétfő	22	Zeno
Kedd	23	Viktoria
Szerda	24	Ádám és Éva †
Csötör.	25	<i>N. Karátson</i>
Péntek	26	<i>István M.</i>
Szomb.	27	János Év.
<i>Vasár.</i>	28	<i>E Apró Szent.</i>
Hétfő	29	Tamás P. ☾
Kedd	30	Dávid
Szerda	31	Sylvester

AZ OLVASÓHOZ.

Telzik e olyan kert, melyben csak rózsá tenyészik,
 Vagy pedig olly erdő, hol csupa nyárfa remeg?
 A' vegyes alkotmány kedvesb; többféle kecsegtet
 Benne, az eggyenlő gyakran unalmat okoz.
 A' kisedel nefelejske, pipacs, 's ártatlan ibolyka,
 És alacsony mogyorós is figyelemre való.

S. F.

U R Á N I Á H O Z.

Édes Alak, kedvelt Esztergam' ritka Szülöttje!

Menny szaporán Honnyunk' Szépei' karja közé.

Menny: sokat élve találsz, kiknek jó szíve lobogva!

Mig nem voltál is, lángola érted, Alak!

Menny: sokat élve találsz, kiknek születésed öröm volt,

'S lessz születésed után léted' ölelni nagyobb.

Menny: sokat ülve találsz a' szép Toilettnek előtte:

„Itt vagyok, Édes!“ szólly, 's keblire dülve sohajts.

Menny: sokat a' boldog szerelem' karjába' találván,

Kérd: köztök légyen néked is élni szabad.

Ott, hol az élet báj, szív csendes, béke öröklő:

Ott fesel a' jó lét néked is, édes Alak!

Menny: sokat oh ismét zavaros fellegbe' találsz fel,

A' kiket a' szerelem' kinnya törődve emélt.

Szánd őket, mint Hív, potyogó könnyekre fakadván,

„Édes Szép! érzem kinnnyaid!“ egybe rebegd.

„Fogj kezét, adgy szívet, 's örökös hívséget ajánlok,

„Csak hívem légy, mint Néked Uránia hív!“

Papp Ignác.

F O H Á S Z.

Nem reszket a' jövődötől,

URAM, ki tégedet fél;

Az minden bal sors' trucczára

Nyugodt 's víg életet él.

Annak a' pufzta is Éden,

Kit nehéz vád nem terhel;

Annak minden időszakasz

Bőv örömöket érlel.

Te nyomorult, kinek szívét

Özön bánat szorítja,

Borulj Isten előtt porba,

'S ő lelked' felvidítja.

Kövessd példáját azoknak,

Kik ekképpen nyertek bért.

Való boldog nem volt 's nem lesz,

•Ki e' jó útról eltért.

Képlaki Vilma.

TÖPRENKEDÉS.

- - - - - A' lyánka jelen volt
 Annyával, Kuldina, 's Etét bámulta, magáru
 Szinte feledkezvén, majdnem nyelvére szalasztá
 Fölkelt gondolatit. Mi kies, mondotta szívének,
 Minden ez ifjában! Bátyám szép Horka, de ah szebb
 E' jövevény, mint ő. Melly mézesek ajka beszédi!
 Illy szóllót soha nem hallék; hozzája hasonló
 Nincs is több. Mi derék termetre! hajának aláfolytt
 Fürtyeit a' szellőcske mikint csókollya lehével!
 És ez az ártatlan mozogás; ingása nyakának;
 Könnyű fordulatok; villámló két szeme hajnal
 Csillagnál gyönyörűbb; mikor a' kék fellegen uszkál.
 Melly nemes és szép kéjek ezek, melly sokszerű bájak!
 Tegzet, mint az övé, nem láttam szebbet; az övnél
 Sem szebbet, karcsú derekát melly általövedzi;
 Ah illy égi alak nem termett több ezen egynél!

Ezt csak alig rebegé a' Szűz andalgva magában,
 Und fia szóllását mikoron végezve, szemérmes
 Félrehajulttában szép Kuldínára tekintett.
 Elpirul a' szép gyöngye leány, 's röpiül annya ölébe,
 És karjába köté karját, és földre mereszté

Kék szemeit. Szíve ver sebesen, mit tenni szokása
 Nem vala még eddig. Remegett szülejének ölében
 Mint amaz őz, melly nem vizsgállya mi fölveri, csak fut.
 A' tüzes érugrás az anyát meg kezdi zavarni,
 'S kérdezi féltőleg: „mi talált Kuldína leányom?“
 „Nem tudom én, mi talált: de fejem kábultta hevítő;
 Hol fülök, édes anyám, hol fázom: vigy tova innen;
 A' Szűz ezt felelé; mellyem szorul, ingnak alattam
 Lábaim; a' föld is velem együtt mintha kerengne,
 Úgy tetszik; hamar, édes anyám, jer vigy tova innen;“
 Ezt mondá, 's egy pillanatot még váltá Etével,
 Karjain annyának, sérvetve tudatlanul, elment,
 Bár szíve a' nyiltvett, száz ízben visszamarasztá.
 - - - - - Udnak fia lóra szökellvén
 Elhaladott, de szorultt szívvél, Kuldína igéző
 Képe mivel mellyébe nyomult, 's elfogta egészen
 Minden izét egy még esmérttelen érzet eránta.
 Háboru dulta belül. Sokképpen változik arcza:
 A' szép Kuldinát száz és száz féle alakban
 Láttá. Szelid mostan, mint a' melly gerlicze kézből
 Táplálást szedeget, 's azután vállára urának
 Könnyű szárnyon emelkedvén, elkezdi nyögését.
 Majd gögös, 's feszesebb, mint lánytul kellene várni,
 'S kit megfog szépsége, vadul günyollya szerelmét.

„Mért, ha szerelmes tűz pislog benn, kérdi magátul,
 Mért vonul el hidegen tőlem, 's annyának ölébe
 Rojti szemét, és látását készántag irigyli?
 Olly hanyag, olly idegen hozzám még nem vala senki
 Mint ő, a' kegyetlen; mint ő, ki megölte nyugalmam.
 Vagy, de talán hiu mind, mit most én gondolok, és ő
 Ártatlan? ha tekintni reám tiltotta szemérme,
 'S távoztát ez okozta? vagy én nem szóltam idommal,
 És rebegő nyelvem botlása pirítya helyettem? —
 Még sem! nincsen ez így! te csalatkozol; álmokat álmodsz,
 Mellyek elillannak mint a' gőz, majd ha kitisztul
 Kábultságából most ennyire háborus elméd.
 El vagyon ő foglalta; 's legyen! forgasd ki eszedből
 Emlékét; 's szégyelld hogy lennél rabja leánynak.
 Nem! soha nem szeretek! jer vissza előbbi szabadság!“
 Ezt mondotta; 's lovát két sarkantyúba szorítván,
 Mint kit az ellenség kiszalaszt, elvágata sebtet,
 'S édesen öldöklő sérelmét vitte magával. —
 Így volt ő, valamint, így van 's lessz mind, ki szerelmes,
 A' szikrát, mikoron születik, ha megoltni mulasztja.

K É R D É S.

(Triplet.)

Pásztor lyánkák, négyetek között

Mellyiknek lesz holnap kézfogója? —

E' szóra kiki megütközött

Pásztor lyánkák négyetek között.

De egyikre pipacsot tűzött.

Szemérme, 's így kiki tudni fogja,

Pásztor lyánkák négyetek között

Mellyiknek lesz holnap kézfogója.

S. F.

Alexander Rags del.

Joh. Neidl sc.

E T E L K A
Kréta Szigetében

M E L O D R A M A

Guzmics Istidór által

A drama személyei:

Etele, Karjeli Fejedelem.

Etelka, hűtese.

Ete, }
Tabán, } férfi gyermekeik.

Kréka, }
Hejja, } leányaik.

Széplaki, Lápi Fejedelem.

Kar, geniuszokból.

Jegyzés. Nincs Magyar, ki előtt Dugonics Etelkája ismeretes ne volna. A jelen drama itt azon történetet adja, melly a szerencsétlen Etelkát Kréta szigetébe helyzi, 's a férj 's nő között történt megbékélést énekli. — Felteszi, hogy Hengeri, a legboldogabb házasságnak megbontója célját nem érhetvén, a csalódást, 's ön gonofzságát Etelének kivallá. — A dramaturgusnak legbővebb történet-íróji az epikusok. Illyen volt Homer a Hellen dramaturgusokra nézve.

E t e l k a , K r é k a .

(Barlangból jöven-ki.)

E t e l k a .

A z é j viharjait mi szép reggel
Váltá-fel !

K r é k a .

Oh anyám, minő vihar?
É n nem tudok semmit.

E t e l k a .

N e m , oh lányam ?

Pedig vadul dühöngtek a' fzelek.
Hosszan ropogtak a sziget bérczi
A z ég kemény dördületiben felénk.

Rémek jelentek a vak éjben meg.
 Veszélyt okádtak tenger, ég 's az éj.
 De téged, én eggyetlenem, kémél
 Az ég. 'S kinek keblébe' nincs vihar,
 Nyájas karokkal fedi az álom azt.
 Ah lányam, a te ártatlan szíved
 Nem sejt veszélyt, ég föld repedjen bár.

K r é k a.

Mit sejtek én melletted oh anyám?
 Szeretlek én téged, 's te engemet.
 Csókolsz, ölelész, 's csókollak én viszont.
 'S ne legyek e én nyugodt? Szeress anyám

E t e l k a.

Oh kedvesem! boldog szerencsétlen!
 Jer, jer karim közé. (öleli, csókolja)

K r é k a.

Anyám, illy nagy
 Nem volt szerelmed még soha.

E t e l k a.

Nem, oh leányam, soha. — Anyának, hah
Csupán anyának lenni bé édes
'S bé keserű is vizsont! — Oh gyermekem,
Ha engemet szeretni megszűnel,
'S utálni kezdész majd — — — Egek! lányam!

K r é k a.

Miket beszéllsz anyám? Utálni én téged?
Szeretni kit fognék, 's ki fogna majd
Szeretni engemet? — Ne sirj anyám!
Szeretni téged a te lányad soha,
Meg soha nem, oh bizony nem szűnhetik.

E t e l k a.

Meg, magzatom, megszűnhetik. Csak egy,
Csak egyetlen szó, 's már elhül tüzed.
Egy még nem érzett borz ragadja-meg
Hő szívedet, 's elveszve én veled.

K r é k a.

Anyám te engem nem szeretsz immár.
Hogy is beszélhetsz így, ha még szeretsz?
Anyám szeress, szeress anyám édes!

E t e l k a.

Szerelmes gyermek! ha téged én
Igy nem szeretnék, nem élnék már.
Titkait az égnek még te nem tudod,
Lányam. Homály, vastag homály leple
Takarja még őket; de már közel
Lebeg feletted felfedések. — Menj
Most lányam a' látóhegy ormára
Meglátni, a' mult éji szélvéfsszel
Ha nem vetődék e ki szerencsétlen
Partunkra. Nagy volt a vihar, melytől
Ment nem maradhatott hajó. Menj-el,
Hahogy mi rajta, és mi rajtunk ő,
Vízszint segíthetünk.

K r é k a.

Megyek tüstént.

De jó anyám, ne légy erántam rossz.
Ne mond, hogy én téged szeretni majd
Megszünhetem, 's utálni foghatlak.
Ez engem oh anyám igen gyötör.

E t e l k a.

Menj édesem, majdan ha visszatérsz,
Anyád ölébe vesz, 's a titkot elmondja.
'S osztán ha őt szeretheted még is,
Csókokkal elborít.

K r é k a.

Anyám, úgy lesz.

(annyát megcsókolván, el.)

E t e l k a.

Menj, menj, szerencsétlen! — Szívébe' már
Az aggalomnak töre. Míg kised

Hü keblemen nyugodt, enyelgve vagy
 Szökdele mellett; miként tudám
 Feledni, hogy boldogtalan vagyok,
 'S a' bús jövődöt számba sem venni!
 Nyugalmam akként tünt, miként serdült
 A lányka mellett. Ma már kétszer
 Nyoltz évü ő. Ma szültem a' kedvest,
 'S ő engem újra szült, kit özvegy bú
 Nyomott alá. Hallgatnom ám tovább
 Nem áll hatalmamban. — Mi lesz vele,
 Ha lenni megszünök? Fogyok pedig,
 Mint agg fa víg hajtása mellett fogy.
 Ne lássa egykor a dicső hazát?
 Téged fedhetetlen Magyar hazám!
 Fejedelmi vérének ne örvendjen?
 'S szép szíve férjt, de jobbat attyánál,
 Ne boldogítson, boldog ő maga?

K a r.

Boldogsága nő a férjnek,
 Férj viszontag a' nőnek;

Gyenge nyujtsón bájt erősnek,

Védte alatta kezének.

Igy hagyta ezt a természet,

Boldogságra így vezetget.

Et el k a.

Hah! szomorú kép! gyötreni vagy ismét itt?

'S lehetne férj, ki boldogítson lányt?

'S affzony, ki úgy szeressen a mint én?

(nevekedő elragadtatással.)

A legszerelmetesb, a legnemesb

Férj bájaló karjai közül

Kilökve a leghübb nő,

Itt sorvad e szigetbe számüzve! —

Hah a kegyetlen! hűtelenségét

Azzal tetéze még, hogy engemet

Gyalázza! — 'S szívem nem, nem ismert

Kivüle senki mást. —

Megvetve, meggyalázva így,

Attól, kiben volt életem,

Kit csak magáért szereték ,
És csak magát az ég alatt ,
Kín volt ezentúl nekem élni már.
Nyugalmam elröpült örökre.
Szép örömeim tapodva hunytak-el ,
'S nem nyílt jövődömnek remény alatt.
Megnyilva állt előttem a pokol ,
De e kicsiny halnom tilalt , kit most
Méhemben hordozék. „Ez is , mondám ,
Ez is lakoljon attya vétkéért ?
A nap kies fénnjét ne lássa e ,
Elölve még méhében annyának ? —
Négy magzatot letépe vad keze
Anyai keblemről , ezt ki nem tépi.
Annyokat ő gyűlöltesse-meg velek ,
Kit úgy szerettenek ! szeretni fogja ez ,
'S a négy helyett , a férj üldte szülét.
Éljen tehát velem. De lány ha lesz ,
Szép szíve férfinek ne hódoljon.
Bitang ne légyen boldog érzelme ,

'S a férfi ölbe' fészkelő kígyó
 Ne dulja-fel később reményeit. "
 Itt szültem el, hová a' bú, kétség,
 Kergete, 's a férfi-gyűlölés. Itt, itt
 Neveltem őt fel tiszta keblében
 A szent magánynak, távol a világ
 Mérgét mosolygva titkoló, de majd
 Elölve árasztó özönjétől.
 Fellegtelen nap tisztaságu ő,
 De gyenge is, mint a' ma nyílt rózsa.
 Mi lesz belőle? A magánosság
 Unalma ölje itt el? A férfi
 Önkény tiporja ott nyugalma le? —
 Boldogtalan leánya nem boldog
 Anyádnak! a két rossz között szabad
 Választanod csak. — Vissza, nincs más mód,
 Hazádba vissza, megvetett asszony!
 Lányad szerencsáját halasztanod
 Kegyetlen. Áldoznod parancsol a
 Szent tartozás, halált dörögjön bár

Ellened a férj dühös tekintete.

(uj elragadtatással)

Hah borzadok! meglátni őt,

A vad tekintetűt,

A meggyalázó köszívűt.

Elöttem áll a rém,

Az elnyelő örvény.

Nyel, nyel, sodor —

Isten segíts! (magán kívül)

Mosolyg a férj, felém derül arcza.

Meg, megfzelídült. Nyilt karokkal

Röpül ölelni haldakló nőjét.

Sír, zokog, eseng; csókolja könnyimet.

Lágy szelle fog körül, kies vírány

Jó illatú leveggel enyhítget,

Etelém ölében, engem, boldogot.

(ledől, elalszik.)

K a r.

Eggyik Réfz. Szunnyadj, pihenj!

Sulyos terhű mélyen csüggő

Nemes fő.

Másik Réfz. Szunnyadj, pihenj!

Mélyen sebzett, sokat vérzett
Szívű nő.

Eggyik Réfz. Lágyszelle leng fejed felett,
Enyhíti kebledet;

Másik Réfz. Szíved nem érez törököt,
Te bár ne tudd; szerez.

Eggyik Réfz. A régi búkat elverik
A játsziszellemek;

Másik Réfz. A férjet im ott rengetik
A megsimult vizek.

Mindkettő. Szunnyadj, pihenj,

K r é k a , E t e .

(fellépnek.)

K r é k a .

(keze tele virággal.)

Ez im anyám. De hagyd nyugodni őt;

Ez éjjel, azt mondá, nem alhatott.

E t e.

És itt e' barlang?

K r é k a.

Éji szállásunk,
'S nappali, hahogy nem kedvez a szép nap.

E t e.

Ti boldogok nem vagytok hát, ugy e?

K r é k a.

Oh én igen boldog valék; hanem
Ma megbúsíta jó anyám. 'S anyám
Nem boldog, azt jól mondád: ám gyakran
Sír. Én minap meglestem a hogy sírt.
Utánna nedvesedék szemem, 's vele
Sirtam; 's igen fájt belefzorult szivem.
Csak fájdalom sír hát, 's mosolyg csak öröm.
(annyát vizsgálja)

Bé szép vagy így anyám, bé szép!

Szelíd mosolygás tükröz ált

Szép arczodon. Behunyt szemed'

Köny nem fereszti. Most tehát
 Szunnyadva vagy te boldog oh anyám.
 Szunnyadj soká, hogy légy soká boldog.
 (virágokat tűz haja közé)

Illy szép anyád, ugy e, neked nincsen?

E t e.

Anyám nekem nincs is.

K r é k a.

Szerencsétlen!

E t e.

Egy jó atyám de van.

K r é k a.

Nekem pedig

Az nincs.

E t e.

Szerencsétlen!

K r é k a.

Miért volnék?

E t e.

Nem volna illy szegény lakásatok.

K r é k a.

És a tiéd jobb hát atyád mellett?

E t e.

Roppant magas köház, királyi vár.

Gazdag különb-különb jelességgel.

A szemnek ígézö; hideg meleg

Ellen derék falakkal oltalmaz.

K r é k a.

Elég az én szememnek e barlang;

A szép virágos völgyek, a' tenger;

Az illatos liget. Hideg ha van,

Tüzet rakunk, 's mellette nem fázunk;

A nap hevét kizárja barlangunk.

E t e.

Mi haszna mind ennek? magán vagytok!

Bús pedig a' szük magán. A nagy világ

Emberi között van csak való élet.

K r é k a.

Elég anyám nekem; 's anyámnak én.
'S, szegény, szegény! anyád neked nincsen,
Ki ugy szeretne, mint enyém szeret.
A nagy világ hizelkedő ravasz;
Azt mondja hogy szeret, 's hazud; csókol,
'S megcsal.

E t e,
Be jól tudod. Kitől hallád?

K r é k a.

Anyám beszéllé ezt, mikor tanítgatott.

E t e.
Volt hát anyád a' nagy világban is?

K r é k a.

Volt ő bizony, de nagy keménységét
Nem türheté. Azért vagyunk most itt.

E t e.
Az én anyám is szinte így jára.

K r é k a.

Volt hát anyád?

E t e.

Bohó! mi kérdés ez?

Anya nélkül ember nem születhetik.

K r é k a.

No meglehet. De ládd anyádat is

Kikergeté a nagy világ. Maradj

Te itt!

E t e.

Sőt jöjj te el velünk. Ne félj
Hozzád kemény én nem leszek soha.

K r é k a.

Igaz, szeretlek téged is; de már

Anyámat én el nem hagyom, nem őt

A nagy világért sem. Maradj te itt.

Anyám szeretni téged is fog majd.

E t e.

Nekem maradnom köztetek tilalt.

Kréka.

'S ki tiltaná?

E t e.

Atyám.

Kréka.

Kemény atya!

Az én anyám könnyen megengedné
Nekem, de én őt hagyni nem tudnám.
'S te a tiédet, látom, elhagynád
Könnyen. Kemény fiú, kemény atya!

E t e.

Nálunk ez így szokás. — De hát anyád
Nem jönne el velünk?

Kréka.

Talán, ha te

'S atyád, szívet megnyerni tudnátok.
Igy én atyát, te pedig anyát nyernénk.

E t e.

Helyesen. Elhagynád hát virányidat?

K r é k a.

El én anyámmal, mert csak őt szeretem, és
Utánna most téged.

E t e.

Szeretl sz tehát?

K r é k a.

Szeretlek én ugyan.

E t e.

Veled hát én

Boldog leszek?

K r é k a.

Még nem tudom: boldog,
Ha tudl sz te engemet szeretni ugy,
Miként anyám engem, 's anyámat én.

E t e.

Szeretlek ártatlan leány, jobban
Vagy mint anyád téged, te vagy mint őt.

K r é k a.

Ismét a' nagy világ hazug szája.
Szóll nyelveden. — De ám ki jő Felénk?

E t e.

Atyám.

K r é k a.

Atyád? melly vad tekintetű
Huh! jer vegyük magunk' anyám mellé.
Ott a' bokor, nézése ellen véd.

K a r.

Remegve haggya - el

Étkét a kis galamb

Ölyvet ha sejt;

Rémül a hős arcztól

A gyenge lány szive,

És tovább lejt.

E t e l e. (fellép)

Kikelve a' dühösködő veszélyből
Öledbe lépék föld-anyám pihenni. —

'S ez a sziget? 's ezek a merő sziklák?
Ez a vadon magány? — Ezek tehát,
Ezek vevék kétes keblekbe fel
A háladatlan férj kemény szívét
Futó, az éh habokkal ütköző
Szép rényü, nagy lelkü szívü affzonyt!
Hengeri beszédje ként talállok itt
Mindent. Csak őt, a gyötrelem lányát,
Téveszti még szemem. Ha nem csal e
Hengeri, a vén lator? Ha nem csal ő
Hosszú gyötrelmeket mi szép öröm
Fog majd elüzni! tiszta napjaim
Megint derülnek; 's a szelíd nőnek
Kegyes mosolygására tűnnek agg
Fájdalmaim! Boldog leszek, boldog,
Ha tiszta ő; ha megbocsátni tud. —
Oh vak gyanú! oh féktelen dühe
A férfinek! Mennyi öröm elveszett
Miattatok! mennyit fogánk eddig
Elhetni boldogok!

K a r.

Idvezlégy e szent szigetben ;
 Kedves vendég, tölünk itt ;
 Még ma téged egy jó Isten
 Tán célodhoz elsegít.
 Nyugalmad' ha a tenger-vész
 Megzavarta , egy kegyes kéz
 Visszadja itt szivednek ,
 Csendjében e szigetnek.

E t e l e.

A csend ugyan borzasztva hallgat itt ,
 És nyelvetekről béke ömledez ;
 'S ti békesek lehettek ám , de szívemet
 Vad háború vészélje dölja még.

K a r.

Nagynak keserve is nagy ,
 De nagy tűrése is.
 'S boldog tűrő valóban ,
 Kit még remény követ.

E t e l e.

Reményem el nem hunyt egészen még,
De az, mivel vádol szívem, súlyos.

(Etét és Krékát megpillantva)

Szemem csalódik, vagy valót látok?
Fiam, kivel vagy itt? 'S te gyenge lány,
Ki vagy te? szólj!

K r é k a.

Etém, segíts, Etém!

E t e.

Semmit se félj; most ő felette jó.

K r é k a.

Ha jó vagy, ám szóllok, 's feléd lépek.

E t e l e.

Lépj oh közel hozzám, szerelmes lány!
Ki az, ki ott fekszik? Ha ő neked
Anyád, nevét tudassd velem hamar.

K r é k a.

Anyám biz' ő nekem. De mért kérded?

E t e l e.

Nevét!

K r é k a.

Nevét! mondom, hogy ő anyám.

E t e l e.

Nevét leány., nevét.

K r é k a.

Ha nincs neve.

E t e l e.

Függöbe' mért tartasz? nevét add-ki.

K r é k a.

Kérlek ne kínozz; ő nevét soha

Nekem nem említé.

E t e l e.

Csudálatos!

Te itt születted?

K r é k a.

Itt.

E t e l e.

Anyád is?

K r é k a.

Nem.

E t e l e.

Hol hát?

K r é k a.

Magyar földön.

E t e l e.

Tovább, tovább!

K r é k a.

Tovább, tovább! kérdezz te csak tovább.

E t e l e.

Mikor? miért? jött e vadon földre?

K r é k a.

Vad a ti nagy világotok, nem e sziget.

E t e l e.

E szép szigetbe hát miért jöve?

K r é k a.

Mert tí kemények voltatok.

E t e l e.

(Etelkát vizsgálja hozzá térdelve.)

K a r.

Nagy a vitéz indulata,

Mikor csatára bőfzül;

Nagyobb de szív szorúlata

Ha tőle nője röpül.

Utánna hajt tüskén bokron,

Tenger-vizen; suvalmakon;

'S hívnek halogy találja;

Öröm helyét nem látja.

E t e l e.

Nem, a kor, bú, 's viszonságok,

El nem vevék Etelka szépségét. —

Angyal te vagy! 'S hah! én pokol fajja

Tudám ez angyalt, e dicső lelket,

A vak gyanú dühének engedve,

Karim közül, alig viselhető

Pirongatások, mocsolódások közt
 Kivetni, 's e magánba kergetni!
 Hol, hogy ha rénnye emberin fellül
 Nem küszködik, megnyilva a vétek
 Orkánja, elsüllyesztni készen áll.
 De tí hafzontalan kaczagtatok
 Pokol gonosz fajzati; Etelkámnek
 Nagy lelke nem csüggedhete;
 Derültje arcának való tükre
 Ártatlan ép szívének.

E t e l k a.

(Felelzmélve, még is magán kívül)

Ki karja fog? kinek szavát hallom
 Dicsérni hűségem'? Való, való,
 A mit beszéllsz, rényem hanyatlani
 Nem tudá. De hol maradt a kedves kép?
 Etelém megengesztelt dühét látám
 Enyészni rajta; 's hű keblét nyilva,
 Fejedelmi házához ragadni-el

Sokat nyögött de boldogult nőjét.

(hirtelen felfzőkik , futni akarván)

Ott, ott a víz hátán, reám ott vár

Hajója már. El, el, megyek , röpülök ---

(Etele karjain uj ájulásba dől.)

K a r.

Nagy az áffzonynak hűsége ,

Nagy kíváncsa férjéhez ,

Benne boldogsága ege ,

Ha nem fér korcs rényéhez :

Boldog a férj illy kebellet ,

Keblében ha más nem fészkel.

Illy két eggyet fzet-dulni ,

Több oh több mint gyilkolni.

E t e l e.

Az én Etelkám ő. Te vagy hű hölgy !

Térj oh magadhoz édesem , vessd-fel

Szemed' reám , a téged áffzonyún

Kínzó , de most vétkét 's magát feddő

Etelédre.

E t e l k a.

(Etele karjai közül kifejtődve magához tér)
 Etelémre? Hát nem álmodám?
 'S te vagy? te volnál az? — Te szólj
 Lányam, valót lát e szemem?
 Vagy most is álmodom?

K r é k a.

Én titeket nem értelek.

E t e l e.

Valót, dicső asszony, valót látsz itt,
 Etele előtted áll.

E t e l k a.

'S mi czél vezérlé léptedet,
 Hogy vízre szállnál, a hazát
 Magára hagyván, Fejedelem
 Ki vagy? Keletre készül e
 A hős, hadat viselni ott
 Kevély Királyokkal? 's csak a
 Dühös szelek vetének e

Szigetre? Idvezlégy, ha bár
 Csak így jösz is. Hazádnak egy
 Hajdan felette boldog, ah
 De most szegény, még is nyugodt
 Leánya idvezel. Szorult
 Barlang-lakása nyitva áll,
 'S pihenni hűves árnyat ad.
 Boldogtalan vendége már
 Nyolcz és tiz évig lakja őt;
 Megunta már, 's örülni fog,
 Ha benne boldog is pihen.

E t e l e.

Czélom te vagy, dicső eggyetlenem,
 Nagy rényü affzony! Megbocsátni ha
 Tudsz a bolond férjnek, kit egy later
 Fortély a tölte vak gyanúval el.
 Hogy karjaim közé szorítsalak,
 'S öledbe mossam ellened vétkem';
 'S ha tudsz velem boldog lehetni még,
 Légy, 's boldogíts engem nemes lelked

Tisztelhetésével. 'S az a világ,
 Melly vétked' elhivé vakon, lássa,
 Tisztelje, benned a derék asszony
 Egy ritka példányát.

E t e l k a.

Hizelkedők szavaid nekem
 Oh férfiú! 's volt eggy idő —
 Tenger nyelé már ezt el! —
 Mikor hasonlóknak hitelt
 Asszonyi hiszelmekkel tudék
 Adni. De te megmutatád, miként
 Csalódhatik meg a szegény
 Lány könnyhiszelmében, mikor
 A férfi mézesen folyó,
 Örök szerelmet esküvő
 Szavának ad hitelt. Nekem —
 Ezt hittem én, 's mellyik leány
 Ne hitte volna ezt velem? —
 Az ég alatt a legjelesb,
 A leghivebb, szerelmetesb

Férfiú adá kezét, szivét.
 'S szerettem őt, a hogy leány
 Nem szerete még. Ezt hittem én
 'S hogy ebben ő sem kétkedék,
 Jósága volt kezes nekem.
 Most boldogabb nálam ki volt?
 Férjem 's magam nem hülhetők
 Édes szerelmünkben vala
 Mind az, mi boldogíthata
 A féltés nem gyötré szivem',
 Nagy férjemet nem félthetém.
 De a mit én nem tudhaték,
 Tudott a férj, szerelme volt
 Édene szivemnek, az leve
 Pokla is. — Igen, te most szeretsz!
 'S hiszem. De hát nagyobb e most
 Nöd tiszta rényéhez hited,
 Mint hajdan? És e hajdanit
 Egy köz lator, mint értenem
 Hagyd, mi könnyen elfuvá!

Gyanúd ellen védeni mi fog,
Ha egy gonosz nyelvű elég
Bizodalmat megrázni? — Az
A vétkeket vakon hívő
Világ becsülje bennem ott
A ritka rényt, mondád! Hiszed,
Ezt fogja tenni? Gyáva vagy
Ki ezt hihetd. Hah! a világ
Csak roszra nyit szemet fület,
A jó előtt vak és süket.
Mocskolni tud, 's akar csak ő,
Dicsérni nyelve kötve van. —
'S mit nyersz velem most már te is?
Bizalmad hozzám mint lehet?
'S vizfont mint bizhatom benned?
A bizalom egy makacs virág;
Nehéz nevelni, 's egy fuvás
Elöli, 's fel immár nem mosolyg.
A fiatal arcz rózsáji is
Lefolytanak. Víg lelkeket

Nem várt', nem érdemlett gyanúd
Földhez veré. Nyílt szívemet,
Melly nyitva csak szeretni volt,
A bú's nemed gyűlölete
Megfzaggatá; 's szeretni még
Ha tud, csak ezt szeretheti,
Gyötrelmem édes magzatát.
'S hah! tőled is kedves leány,
Eggyetleneggyem, a világ
Mit még hagyott, már tőled is
Megfosztva lesz, kitéve itt
Gyötrelminek, szegény anyád.
Neked Hazádba vissza kell,
Oh lányam, hogy boldog lehess.
Ez ím atyád, lábaihoz itt
Borulj-le, hogy, ha magzatát
Benned megismerheti, vegyen
Mint atya magához, 's tegye veled,
Mit nem tehetne itt anyád.

Kréka.

'S te itt maradsz anyám?

Etelka.

Itt oh leányam; ám rövid
Időre csak. Majd átmegyek
Egy jobb világba, melly reám,
Azolta hogy megszültelek,
Várakozik, 's értted valék.
Elválva tőle eddig is.

Kréka.

Nem kell atyám nékem tenélküled.
Veled valék, veled leszek, hová menj bár.
'S anyám te elhagynád leányadat?

Etele.

'S Etelka nem tudna e megengedni
Férjének egy vétket? Nagy ez, ha én
Téged tekintlek oh dicső asszony,

'S hosszú kínos gyötrelmidet; de te
Jó vagy, 's tudod, ha nem szeretlek úgy,
A mint szerettelek, nem ütközöm
Gyanúba ellened. Szerelmem hát,
Kimondhatatlan nagy szerelmem, lőn
A vétek anyja; 's e gonosz fajta
Hevült anyát te mint gyűlölheted?
Ő meglakolt, a' tárgya vesztett anyja
Szörnyen lakolt-meg rossz szülőttiért.
Ha mondanám is, el te nem hinnéd,
Hogy tőled elváltan valék boldog;
A legvadabb gyötrelmek égették
Azolta keblemet. 'S ha meg nem szánsz,
Nem kell az élet már nekem; 's ha te
A jobb világba menni készen vagy,
Hidd azt, előtted indulok. De tedd,
Mit szíved hágy tenned. Kivánnom azt,
Mit tőled óhajtok, bűnöm tiltja.

Széplaki, Tabán, Hejja. (fellépnek)

Széplaki.

Kélszen barátom a hajó immár,
Indulhatunk.

Etele.

Etelka! nézzd im a te gyermekid!

Ete, Hejja és Tabán, kiket szülél.

(a gyermekek körülterdelik Etelkát)

Ugy gyermekim! ha a bűnös férjnek

Szavára nem hajolt a sértett nő,

Induljon ártatlan sirástokra

A titeket szerető derék anyja.

Gyermekek.

Anyánk! szeress bennünk!

Etelka.

(nagy hévvel öleli azokat)

Oh kedvesim! tí, tí, szülötteim!

Jertek, dobogjon rajtatok szívem,

Repedjen osztán-meg!

E t e l e.

Etelka! gyermekid' szeretvén így,
Nemzőjüket miként gyűlölheted!

E t e l k a.

Tovább nem birhatok magammal — Hah!

(Etele ölébe rohan)

Etelém!

E t e l e.

Enyém, örökre már enyém.

E t e l k a.

Tiéd, örökre a tiéd.

(egy ideig ölelkezve állanak, míg a Kar énekel; utóbb
ugy tűnnek el valamennyen, hogy az ének végével
egy se maradjon a Játékszínen.)

K a r.

1. Elhagysz tehát nagy lélek - el,

Édent vízzel kebledben;

Édes kinos gyötrelmidet

Hagyod csak e ligetben.

2. Lágyan lebegj férjed karján,

Lágyan nyugodj szívében;

Öt boldogítva boldogabb

• Légy a világ színén.

! Hah —

1 — 2. Tenger vegyed fel őket,

A megszelidülteket,

Békében add övének,

Karjel vidám népének.

Evezetek békével,

Szép lelkek, szép cizéssel,

Víz tengerén,

'S az életén.

N E T T I H E Z.

(Sonett.)

A' kedves nyáresti langyos szellet,
 Ott ama' hosszan kéklő völgy' ölébe
 Egy Nefelegtset a' Hold' bús tükrébe
 Ringat a' violák' sora mellett.

A' harmat-gyöngy rezgett a' megtellett
 Bús emlékkal élő virág' kelyhébe,
 Ah így refzkete Nettim' kék szemébe
 Az elválás' könnye e' sziv felett.

Emelkedik földünkről a' gőzpára
 Béenyészett a' Hajnal' biborába,
 'S a' Nap felcsókolja a' nedveket,

A' távolköz a' Hivtől elzára
 Kifejlett e' karokból, 's bújába
 Másnak áldoz édeni kedveket.

Csejtei Fándly Lúfzló.

T A V A S Z.

Mosolygva néz már a' gyönyörű tavasz
Földünkre mennyég' boltjairól alá,
 És a' megifjult zöld világra
 Hintezi jobkeze bő malasztit.

Már a' mezőnek gyenge virágai
Hódulva szórnak balsamos illatot
 Feléje nyujtott kelyheikből,
 Nékie lételeket köszönvén.

'S a' százados tölgy több ezer társival
Hálát hörögtet mellye' odúiból;
 Épen midőn a' fürge prücsök
 Énekeket rekedez tövénel.

És én, midőn illy kellemes a' tavasz,
Midőn teremő szelleme lengedez,
 'S mindent felélleszt, és örömré
 Int kegye lelketadó hevénék,

Andalgva járom vér panaszim között
 A' bús vadonnak durva magányait,
 És a' siket tájt néma hangon
 Kélesztetem a' felelő nyögésre,

Miólta csélesap Lollinak ajkait
 Látom helyettem másra mosolygani. — —
 Oh tedd hamar rám elhagyottra
 Szánakodó kezeid', halálom !

S. F.

M A R I.

(R o m á n c z .)

„Közel Vigles ! — még eljutok
 Oda ma éjszakára,
 Marím' karja közé futok,
 'S csókot hintek ajkára ; “
 Így szól Zsigmond, — 's szilaj Ménnyén
 Száguld a' Garan' fővényén.

„Elhagyta már vidékünket
 A' vad Pogány, nyugalom
 Várja sok szenvedésünket,
 Szeretet lesz jutalom!
 Attya Marit nekem adgya,
 Mari kezem' elfogadgya.“

Már az estnek homályában
 Látfzik a' Vár' bástyája,
 'S fellegekből ki kibukván
 A' Hold, fényt hint reája;
 De a' Vár felett komorúl
 Az ég, 's mindég jobban borúl.

Sarkantyúzza paripáját
 Zsigmond, 's nyomúl előre;
 Képzelve boldogságát,
 Törtet a' Vármezőre:
 Vágtat, — 's ím hirtelen megáll
 Ménnye, ptüflzög, hortyog, kapál.

Lefzál a' Hős, nézi okát
 Lova mitől ijedett? —
 Megpillant sok sírdombokat,
 'S egygy fehér kökerezttet.
 Jég borzadás fut erein,
 Könnyek gyűlnek kék szemein.

Új volt a' sír, — a' kereztt új,
 Nem jót érzett itt a' szív;
 Mennydörg, villámlik a' szél fúj,
 Hanyatlani kezd a' Hív.
 Indulat zajg kebelében,
 Mari forog elméjében.

Bús sorsa' súlyát érezvén,
 A' villám' világánál
 A' kerezttet a' Hős nézvén,
 Rajta betűket tanál.
 Olvassa — szörnyed — „mi ez itt?
 Ah! Mari! Mari! hamvad itt!!“

„Ah ha Ö itt! mért nem estem
 A' csata síkon én el!
 Halálom' mért nem kerestem,
 'S nyertem a' Töröktől el!!“
 Így szólt, — 's sírját áltölelte
 És lelkét belé lehelte.

Simonfalvy Lajos.

A Z É N K E D V E S E M.

Kartsú termet, ébredt lélek
 Ékítsék azt, kiért élek,
 Kit szeretni vágyok én;
 Bárgyú jóság, tréfás elme
 Hat egyedül a' szivemre,
 Nem kép' rabja vagyok én.

Nagyon ifjú játszani való. —
 Tellyes legyen, — 's feje mint hó
 Melye' gyöngy két hullámja.
 A' barna a' többi között
 Tetszik nekem minden fölött;
 Forróbb kénye' szikrája.

Ehez aztán még járuljon,
 Hogy énekljen és tántzoljon,
 'S ki lesz hozzá fogható?
 Mondjad csak meg lányismerő,
 Nem bir e egy országot ő,
 Ki Kedvese hasonló?

St * *

A' H O L D H O Z.

A lengedő szél
 E cзыprusok közt,
 'S a szenvedőnek

Lassú sohássalza
Zavarja csendét
Az éjszakának.
Te füz Khitone,
Ki a bereknek
Hűves homályán,
'S a hús enyészet
Csendes vidékén
Szeretsz mulatni;
Mond-meg ha érti
E sír lakója
A hű barátság
Sohajtozásit ?
Ha vallyon érzi
A hű barátság
Könny-záporának
Hív gördülését ?

Ballai Valer.

ÁZ ÁRVA SZERETÖLYÁN.

Szívszakadva mit sohajtok?

Nem szün már e' szívdagály!
Itt bár rózsákat szakajtok,
Borzasztó titokba' rajtok
Rejtve van bús sírhomály.

Rózsaévem' hajnalában

Megvetett mindentől Én
Bánaton' gyász fátyolyában
Sirok e' kínok' honában
A' halál' jeges ölen.

Sírában sötét szívemnek

A' Remény is halva már!
Fénye nem esalhat szememnek,
Ormán ott egy Sírveremnek
A' Halál' nyílt karja vár.

Sebők Jó'sef.

H Ü M N O S Z

(a szemről.)

Dicsérd, dicsérd nyelvem az Urat,
 Hatalmas ő és jó!
 A fenvilágító eget földet
 Körülderítő nap,
 Nem egy tanúja a Nagynak.
 A hold, az égen pislogó
 Csillagzatok serge,
 Nem minden alkotványai.
 E kis szemecske, e kicsi
 E morzsa fény,
 Ez is hatalmának míve.
 Oh szem, mi volnék nélküled!
 A terger-fény elégtelen
 Deríteni lelkemet,
 Ha hunyva tüzellő szikrád;
 Örök vak éj borong körültem,
 Ha fényed elmerül.

Te kapsz-fel engemet
 Az éghen úszó csillagok közé
 Egész a' nagy hatalmuig.
 Te jártatsz a föld gyöngy virányain,
 'S a tenger hullámai felett.
 Te vagy tanúja kedvemnek,
 'S gyötrelmimet könyüid enyhítik.
 Lelkem szívem hű tükre csak te vagy.
 Csak általad tanulhatám én meg,
 Mi nagy, mi jó, kegyes
 Az Alkotó.
 Dicsérd, dicsérd lelkem az Urat,
 E morzsa fényedért.

Guzmics.

L O L L I H O Z.

Lolli, miért szeret úgy az Anyád? mert rája ütöttél. —
 Kérlek ezentúl is légy azon, hogy ki ne üss.

S. F.

AZ ÖSZVETALÁLKOZÁS.

A' nap mosolygó fényben szált alá
A' tiszta láthatár' láng-özönén,
'S bútsú sugárit a' füzes patak'
Zavartalan hullámin tükrözé;
Míg Milla egy gyász emlék-kő előtt,
Hol már öt év lefolytán kesergett,
Köny-ragyogta pár nefelejts szemét
A' zsibbadó alkonyon felejtve
Figyelmetlen ült eggy agg törzsökön
A' múlt' bús emlékébe süllyedve.
Szép keble ollykor fohászra dagadt,
'S boldog korát most némán sohajtá,
Majd rebegő ajka így panaszlá
A' fájdalmára siket bértzeknek
Képzése szötte kedvese' hunytát:
„Igy múla el szép-kora virúltán,
Miként az nap, — ah! de zavartalan
Csendhen szált alá az ég' lámpája,

Őt a' dúló fegyver' robojja közt
 Szerelmem', 's hazája' szép reményén
 Sújtá le a' dühös pogány' keze,
 Mint a' záport okádó felhőkből
 Kilobbanó villám a' bértzeken
 Magasra nyulángó sudar fenyőt. —
 Elhunyt ő — nyugalma véghetetlen, —
 Mint könnyeim — mellyeket e' szobor,
 Melly itt hű emlékével kérkedik,
 Tőlem néma részvétellel fogad. " —

Így kesergé Vándorfiját Milla,
 A' csendes alkony, keservén homály
 Leplével szőnyegezte bé a' tért,
 'S az agg Szilek' magány rejtekébe
 Komor sötét borult kunyhójára
 Az ősz Kálmánnak, hol nyugtalanul
 Vára már az elkésett Millára,
 'S figyelve leste jöttét, azomban
 Lassu csörtetés suhong fülébe.
 Nem, Milla, szól, Milla gyors léptekkel

Szokott bélfökní kunyhóm' ajtaján ;
 A' neszre remegő lépésekkel
 Kitántorog az agg csendes lakából ,
 'S a' mint az est-homályba szét tekint ,
 Felé közelgni lát egy idegent.

„Idvezlégj jó Öreg! — szól az útas —
 Botsáss meg, ha magányod' zavarom ;
 A' késő alkony útam' elfedé ,
 De fáradt erőm sem bír már tovább ,
 Jám bor vagyok , károdra nem leszek ,
 Fogadj bé éjjelre hajlékodbá. “

„Kunyhóm , mellyben hat évóta lakom ,
 Mióta a' Tatár' dühe hazám'
 Feldulta , 's megfoszta mindenemtől ,
 Nyitva áll boldog' boldogtalannak.
 Jöjj bé azért bizvást — felelt Kálmán —
 'S míg majd Leányom , kit már rég várok ,
 Somot , epret hozand vatsoránkra ,
 Beszéld el , hogy hol jársz te , 's ki vagy. “

„Hazám ez árva Hunnia — szólott ő —

Itt fejtöztek gyermeki éveim
Egy szép birtoku, 's még magasb lelkü
Atyának gondos szorgalma alatt:
Itt virult ifju korom' tavaßza,
Nyájas kedv, boldog meg-elégedés
Élteté e' tündér korom' szakát
Határtalan boldog jövendőre
Egy bájoló Lyánka kellemi körül;
Kinek földi ketsei korán
Egész lényem' szivéhez lántzolak,
'S öt' birnom volt lelkem' minden vággya.
De haj! miként a' duló fergeteg
Hogy pufztítja el a' rét' pompáját,
Szép reményem a'kép' rabolta el
A' Hazánkon szanaszét kóborgó
Istent 's emberiséget nem esmert vad nép.
Fegyvert fogék Hazám' öltalmára;
De távozván tölünk a' szerentse,
Több nyomorult földím közt engem is
Rabbá tett a' győző durva csoport.

Öt éven át hordoztam lántzait
 Szépem', 's Hazám' nem létén kesergve,
 Az ég megszánta sűrű fohászim',
 'S kegyetlen járma' levelésére
 Keggyel nyitott utat: — négy hold' teltét
 Láttam már, miolta holt reményem
 Szépem' még feltalálhatni késztet,
 Minden fától, minden bokortól — ah!
 Mert dúlt hazámba' alig látok mást —
 Kérdezem öt', de mind siket, 's néma.“

Kálmán könnyezni kezd az idegen'
 Panaszára, 's hozzá imigy dadog:
 „Sorsod velem köz; nem rég engem is
 Szép vagyon, hölgyem, 's egy nagy reményű
 Fi, kit agg-korom' gyámjának véltem,
 Túl érdememen boldogítának:
 Most e' kunyhó' szűk köre korlátja
 Minden hajdan ragyogó fényemnek,
 Felégett házamnak csak romja van,
 Hölgyem' hült porai ott hamvadnak.

Eggy tölgy alatt, hová magam tevém.

Fijam' elrabolta a' vad Tatár. —

De boldog vagyok még is, mert az Ég

Eggy hasonló szerentsétlen, de szép

Angyalát küldte hozzám gyámomra.

Ő ápolja lankadt tetemimet:

Szép ő, ártatlan, nyájas, szelíd, jó,

Olly, mint az Ég, vagy mint a' kelő nap,

Ha néha néha vidámon mosolyg,

Hesper' sugári tűnnek fel artzán:

Ha lelke ollykor keservbe mereng;

— Haj! mert ő is gyakorta sír velem,

Midőn a' köz veszélybe' elhullott

Kedvese' emléke, kinek emlék -

Szobrot emelt ama' füzes patak

Megett, eltűnt boldog hajdan-korát

Vissza varázsolja képzetének —

A' telt hold' komoly fénnjét képezi.“

Igy rebegett az agg Kálmán. — 'S im az

Ajtó benyil, Milla gyors léptekkel

Suhan bé, jobbjában epret, somot;
Baljában egy virág csomót hozza:
Késtem Atyám? ezt kérde évődve,
A' szép nap' lenyugta, 's a' csendes est
Tartóztatott kedvesem' szobránál
Andalító néma magányomban
Lezokogni fájdalmas érzetim'. —
De ki ez? — dobbanva vonúl hátra,
A' mint az idegent a' sötétben
Észrevette; — gyújts Leányom métset,
Szóll Kálmán — hadd lássam, kivel vagyok.
Milla métset gyujt; 's ah! a' pislogó
Kis méts' világ mennyei fényt derít,
A' mint az idegenre rá tekint,
Ő ez! — kit holtnak vélve zokogtam,
Ő ez — Kálmán! — Vándorfi ez! — ezen
Szavakkal omlott Milla karjába
Vándorfinak — Vándorfi Milláját
Égi hévvel szorítja ölébe,
Mig a' reájok bámult Kálmánban

Elvesztett ősz attyát pillantja meg,
'S forró szívéhez tapadt hivével
Előtte remegve térdre hullván,
Atyám! — kiált — im él fíjad! im él
Millája Fíjadnak! — élsz Te! — Fíjam!
— Rebecé az agg Kálmán — Fíjam! hát
Téged enged e még az Ég látnom?
'S Millát véd angyalként veled? — Ezzel
A' reszkető öreg rájok borul,
Fíját, 's agg kora' ápoló gyámját
Öröm-köny özönébe' feresztvén
Esdekli rájok az Ég' áldását:
Az Ég meghallgatá, 's csendes lakok'
Boldog, de nem fény-üző körében
Apró unokát is ringathatott
Az ősz Kálmán még rezge térdein!!!

Tatai Ferentz.

ELSŐ FERENTZ KIRÁLY' SZÜLETÉSE NAPJÁN.

Ferentz Király Urunk éljen,
Kedves Hazánk' istápjá!
'S hűségünknek érte égjen
Lángra lobbant szikrája.

Soká éljél kegyes Urunk!
Igy sohajt a' Magyar Nép,
Am életed szép jutalmunk
Hűségünkért lesz e'kép.

Eggyesség a' Magyar szívben,
És a' Hazafzeretet,
Harczban mint a' békességben
Neveljék Te fényedet!

St * *

G U N D A

a' szép Halász Leány.

(Rege.)

Tsendez volt a' vén Balaton,
 'S a' nyári lanya szellő
 Sima hátán játszadozva
 Tünt itt ott néha elő. —
 Vidámon mosolygott a' Hold
 Alá a' nagy Tó felett,
 Tifzta fényt botsátván le a'
 Nap' tűz-sugári helett :
 'Tsak Gundában zajlódott a'
 Bús szív, egy csónakban ott a'
 Nyugodt Tó' szélén, hol már
 Lázlójára régen vár. —

Gunda, Mártonnak, egy öreg
 Halásznak volt leánya —
 Szépségéért sok felhevült
 Férfi szívek' bálvánnya. —
 Vig kedvű, míg szíve csak az
 Övé volt; — de miolta,
 László egy szép ifjú halász
 Azt tőle elrabolta.

Be volt elébbeni kedve
 Bús sohajtásokkal fedve, —
 Szíve helyén alig fért,
 A' nélkül, hogy tudná mért? —

László a' 'Tó' tulsó partján
 Lakván, ambár örömmel
 Töltene örök időket
 Gunda' karjai közt el, —
 Bár fájt neki az elválás'
 Szív-epesztő órája, —

'S szomorúan úszott mindég
 Gundától el csajkája;
 Még is tsak estve evezett
 Ált, ha az idő kedvezett
 Gundájához, ki már ott
 Rá régen várakozott.

Most is ott ült Gunda, hogy ha
 Szép halálfizát megláttya,
 Vígán tafszíttsa elébe
 Csajkáját hív lapáttya. —
 Ott gyötré őt a' Tó-parton
 Kínos várakozása;
 Midőn hallott az evező
 Tsendes lobitskolása
 Távolrol, — Gunda hallotta,
 Mindjárt el is indította
 A' könnyű csajkát, mellybe'
 Siet László elejbe.

De hajh! melly nagy lett hirtelen

Bámulása, a' midőn

Meglátta, hogy feléje nem

Az esmerős halálsz jön!

Mint a' prédára kiindult

Kis állat, ha úttyába'

Erősb ellenségre bukkan

Félve hátrál lyukába:

Gunda is egy gazdag Nemest

Látván a' hajóban, — nem rest

Vissza fordulni mindjárt;

Nem az jövőn, kit ő várt!

Látván az Ifjú, hogy vissza —

Fordult már a' szép Leány,

Megragadván egy evezőt

Maga is habokat hány, —

Biztattyá a' legénnyét is,

'S esküvéssel igéri,

Hogy kettős lesz fizetése,

Ha a' Szüzet eléri. —

Enged a' kettős erőnek

A' víz — már közelebb jönnek —

Már béérik hajóját,

A' Nemes így szólla hát:

„Gunda! édes! Te-mindenem,

„Szívemnek egy reménnye

„Mit futsz? — vagy tán elijesztett

„Öltözetemnek fénnye? —

„Hiszen, ez alatt is tsak az

„Érted dobogó szív van —

„Nints változás most is ennek

„Hajdani jóságában. —

„Ne erőlted a' gyenge kart

„Tovább — nem messze már a' part.

„Ugy se hagyysz el semmikép

„Engemet már fáradt Szép!”

„László, Te vagy?” így szól Gunda
Bámultában lelkének,

’S benn’ az öröm — a’ bámulás
Egybe keveredének.

„László, hát Te vagy? — oh hiszen

„Jól ismerem nyájas szád’

„Méz-szavait — repülnek már

„Forró érzetim hozzád;

„De hajh! mi setét titok van

„Ma minden mozdulásidban? —

„László, kérlek, fejtsd meg ezt,

„Míg engemet el nem velt!” —

„Gunda, lelkemnek öröme!”

Az Ifjú így felele,

„Igaz, hogy lépésem hibás;

„Mert megtsaltalak vele; —

„De engedj meg ezen érted

„Verő szívnek, jó lélek!

„Ez volt, mellynek tanátsából
 „Téged' megfzedítelek. —
 „Én vagyok a' halász legény,
 „De többé nem vagyok szegény;
 „Mert nézd amott azon Vár'
 „Birtoka en reám vár.

Megrázkódott Gunda ezek'
 Hallására lelkében —
 Bús jövődö tünt egyfzerre
 Fel most képzeletében. —
 „Kendynek vagy tehát Fia? “
 Így szól kinnal eltelve,
 „Szegény szív! melly szörnyű sors van
 „Számodra elrendelve! —
 „Oh Istenem! mért szeretek
 „Ollyat, kié nem lehetek?
 „Hajh! ezt el nem türhetem,
 „Elöli ez életem? “

„Tsendesedj Gunda, — tsendesedj!“

László így vigasztalá

Szépjét, — „s ne temesd magad el

„Vak indulatid alá.

„Nints számodra kín rendelve,

„Söt boldog lesz életünk,

„Ha majd egymás' boldogító

„Karjai közt élhetünk. —

„Ne hidd, — jó szíved' Édesem!

„Hogy rangomért megvethessem.

„Mert, bár öszve dül az ég,

„Imádlak akkor is még!“

Ez alatt a' parthoz értek —

Gunda néma — komor volt,

Reá nézve minden öröm,

Minden vígság már megholt. —

Lászlót szeretni ezentúl

Magának tsaknem vótkül

Tulajdonítá, — pedig nem
 Élhetett nála nélkül. —

Kegyetlen sors az, a' mikor
 Olly szíveket tüzel Ámor,
 Kik bár hiven szeretnek,
 Egymásé nem lehetnek!

Ott ült Márton kis kunyhója
 Előtt — 's tsendesen vára

A' mindennapi szokásként
 Rég elment Gundájára. —

'S a' mint megláttya leányát
 Lászlóval felé jönni,

Félénk bizonytalansággal
 Kezd magában küszködni. —

László végre elejbe áll,
 'S a' hold' tiszta világánál

Igy szólla elfzántában,

'S Hölgyét ált karoltában:

„Öreg! — Lyányod' én szeretem ,
 „Boldoggá tsak ő tehet. —
 „Nála nélkül élni nekem ,
 „Érzem én , hogy nem lehet. —
 „Tsak az ő birtokától függ
 „Az élet — vagy a' halál —
 „Rám nézve , — nélküle szívem
 „Mindenütt kínra talál.
 „Add hát nekem szép Leányod' ,
 „Fogadom többé nem hányod
 „Szét hálód' , hogy abból élly ,
 „Eltartalak én , ne féllly !

„De tudd meg ezt is , Öreg! hogy
 „Én Kendy' Fia vagyok , —
 „Ott a' Váram a' Tó' partyán ,
 „S uradalmaint nagyok. —
 „Apám , — egy büszke Nemes — még
 „Él , — 's szeretetem' neki

- „Ha most felfedezném — dolgunk
„Tán nem is jól ütne ki. —
„Tudhatod magad, hogyan kell
„Bánni még az ilyenekkel :
„Titkon add most, Öreg ! hát
„Feleségemül Gundát. “ —
- „Akkor ofztán, ha majd egyszer
„Megkérleltem Apámat,
„Ha most örök hittel hozzám
„Lekötöm a' mátkámat :
„Akkor Gunda szép Váramban,
„Mint asszony, parantsollyon,
„'S az egész környék neki, mint
„Asszonyának, hódollyon !
„Most evezzünk Tihanyba már,
„A' Szent Atya ott ránk rég vár,
„Nints hullámja a' Tónak, —
„Könnyen át tsúfz a' tsónak. “

Kételkedve rázta fejét

Ezeknek hallására

Márton, — 's nem akart rá állni

Láflzó' kívánságára. —

Gunda is ellenére volt,

'S kívánta a' hajdani

Szeretetet (hajh! pedig nem

Lehetett) elfojtani. —

De ez annak mind hijába,

Ki a' szerelemtől kába, —

És az ész helyett a' hol

Csupán a' szív tanátsol.

Végre engedni kellett

A' tapasztalt Öregnek, —

'S a' lakadalmi tsónakok

Már a' vízben lebegnek. —

Gundának — a' Mennyaflzonymak

Szívét ezer kín marja,

Ambár Lászlója' kedvéért

Ezt titkolni akarja.

Az ősz Márton is tsak sohajt,

Sokkal szegényebb Vőt óhajt, —

Tsak László volt maga, míg

Eveztek, szüntelen víg. —

Éjfél lett, mire Tihanyba

Értek az Esküvőre,

Hova egy Szerzetes Atyát

Rendelt László előre.

Ki két élő Tanúk' jelen —

Létében az ifjú párt

A' szent szokásként örökre

Őszve is adta mindjárt. —

László, ki az öröm miatt

Alig tudott beszélni, ált —

Karolva szép Hölgyét, el —

Evez a' Nász-népével.

Alig költ fel álmából még

A' szunnyadó Természet,

Midőn Láfzoló már a' maga

Várában heverészett; —

Boldogságát érezve az

Agyában ide 's oda

Édes képzelődések közt

Álom nélkül hánykóda.

Nem tudta, hogy az embernek

Legfőbb örömi kevernek

Mérget italába, — mit

Majd fenékig kiürít.

Tsak Gunda forog eszében,

'S a' felhevült indulat

Elvonva mindentől tsak ez

Édes tárgy körül mulat. —

Elfelejtí attyát, rangját,

'S egy rongy szalmás kalyiba

Alatt örömmel részeseül
 Gunda' sült halaiba'. —
 Midőn illy bájos bennünk
 A' képzet, mért kell ébrednünk
 Fel a' kínos valóra?
 Ha elmulik az óra!

Hogy László illy édesdeden
 Képzelve magába',
 Az öreg Kendy — az attya
 Lépett be szobájába.
 „Ifjú! „ így szól, „ későn ébredsz
 „ Ma — hasadra süt már a'
 „ Nap — a' felnyergelt ló is rég
 „ Vár már lusta urára. —
 „ Kelly fel hamar, üllő fel lóra,
 „ Siessünk a' kéz-fogóra. —
 „ Gyűrűt váltani Klárád
 „ Csondoriban rég vár rád. “

Mint midőn az édes álom'

Tündér bottyától kába

Fogoly, szabadnak képzeli

Magát elfszunnyadtába':

Azomban a' vaslántzok fel-

Riasztyák egyfzeriben,

'S ujra látván békóját, meg-

Fagy a' vér az eriben:

Igy László is attya' ezen

Nyers szavaira felrezzen. —

Hajh! 's a' vidám képzelet'

Játékinak vége lett.

Kendy 's Csondor jó barátok,

Jó szomszédok voltak;

Akarták, hogy gyermekeik

Öszve párosodjanak. —

Meg is egyeztek ketten, 's a'

Kéz-fogót éppen mára

Halaszlották — a' Menyasszony'

Születése' napjára. —

Kendy azért sürgeté hát

Ma Völegénynek szánt Fiát

Klára'hoz lovaglani,

'S vele gyűrűt váltani.

„Apám!“ így szól László félve,

„Ma nem mehetek — fáj a'

„Fejem — karom gyenge — 's erős

„A' büszke ménnek szája.“ — —

„El kell jönnöd élsz vagy halvesz“ e'

Volt a' rövid felelet,

'S László minden reményinek

Egyszeriben vége lett.

Ölve zuzva, öszve törve,

Ezer kínoktól gyötörve

A' vég-eszközhöz nyula,

Hogy félénksége mula.

„Jó Apám“ így szól, „megnyilik
 „Fiadnak hív kebele
 „Előtted, apai szemmel
 „Tekints most, kérlek, bele. —
 „Gyűrűt én már nem válthatok;
 „Mert, bár ebben vétettem,
 „Tudtod nélkül, Apám! tudd meg,
 „Tegnap én Férjé lettem.
 „Tegnap — Tihanyban Gundának
 „Egy szegény halász' Lyányának
 „Tettem le a' hitemet,
 „Tsak ő birja szívemet.“ —

„Ezer mennykő! — ez hibázott
 A' Kendyek' Várába',
 „Hogy egy halász leány lépjen
 Ösim' fényes sorába.“
 Így dörgött Kendy, 's mellyét a'
 Kitsit büszke apának

Keserű boszú égette, —
 Szemei szikrázának.
 „Mondj le róla jó kedvedből,
 Így szólt, „külömben szívedből
 „Bár vértseppek fakadnak,
 „Jaj lessz neked — jaj annak!”

Illy fellázadt indulatok
 Dühösködvén agyában,
 Láfzlót könnyainak magát
 Oit hagyta a' szobában. —
 Egy rövid szempillantásban
 Akarta elrontani
 Ő azt, mit örök idők se
 Tudnának elbontani.
 Hiszen két egymást szerető
 Szívek ellen mit tehet ő?
 Egymástól el nem húzza,
 Ha tsak öfzve nem zúzza.

Azt gondolta, hogy a' közös

Orvosnak az időnek

Szerei által Fiának

Sebei majd benőnek; —

De hogy várakozását meg-

Tsalatva látta lenni,

Hogy Fiával nem tudott már

Semmire többé menni,

Egy próba ötlött eszébe

A' bofzúsna hevennyébe',

Gondolá is magában,

E' tán nem lesz hijában.

Egy nap elment, de senki sem

Tudta hová — 's Lászlót a'

Várból kiereszteni a'

Kapusnak megtiltotta. —

Mártonhoz szándékozott ő,

De hogy ki? — clakará

Titkolni, azért hát egy rosz
 Szarándok ruhát vett rá,
 Hosszú szakáll folyt le állán,
 Egy kis bútyort vitt a' vállán, —
 Vándor-bot a' kezében, —
 Boszú égett szívében. —

A' Tóhoz ért gyalog, és egy
 Jámbor halászt ott arra
 Kért, hogy vigye ált tsajkáján
 Által a' tulsó partra. —

Irgalomból megigére
 Ez, 's mind a' ketten belé
 Ülvén a' csónakba, át is
 Eveztek este felé.

'S a' vén Szarándok megáldván
 Hajósát, az azon tsajkán,
 Mellyen jöttek, a' Nap fent
 Volt még, mikor vissza ment.

Gunda a' kunyhó előtt ült
 Tengerében kínnyának,
 A' remény 's kétség szívében
 Öszve zavarodának. —
 Lázslót várta a' szeretett
 Férjet — de hajh! hiába;
 Mert esküvésektől fogva
 Zárva volt ő várába'.

Illy sokáig hol maradt a'
 Jó férj, el nem gondolhatta.
 Ezer bú ölte szívét,
 Hogy nem láthatta hívét.

Illy keserű képzeletek,
 Illy szív-emészto gondok
 Közt találá a' szép Gundát
 Gyötrödni a' Szarándok. —
 „Ditsértessék az Úr' Neve!“
 Így köszönt ő, „szép Lyánkám,

„Lehet e nekem fáradtnak

„Itt egy tsendes éjszakám? —

„Elfzokott már hasztalan, 's rest

„Sok útat tenni a' vén Test;

„Fogadj be, szépen kérlek:

„Hajlékomba szép lélek!

„Apám“ így szól Gunda, „ott bent

„Van kunyhónkban, Te is jer,

„Befogad Téged is szegény

„Kis hajlékunk, jó Ember!“

Bementek hát — 's benn az öreg

Márton a' most érkezett

Kegyes útassal örömmel

'S barátsággal fog kezét.

„Üdvözlégység“ így köszön „honnét

„Jösz? — éhes vagy e? — mindenét

„Feláldozom házamnak

„Az illy kegyes útasnak.“

„Nem kell “ így szól a’ Szarándok
 „Semmi is, tsak nyugalom.
 „Volt nekem ma is — tegnap is
 „Elég gazdag asztalom.
 „Ama’ Várban ott a’ tulsó
 „Parton voltam már két nap,
 „Olly jó urat, mint kié az,
 „Az ember nem sokat kap.
 „Nagy öröme van Fiában
 „Látzik; de nem is hijában; —
 „Tegnap volt Menyasszonyért,
 „Estvére haza is ért.“ —

„Kendy Lászlót érted Öreg?“
 Remegve így vág bele
 Gunda, —’s szíve ezer kinnal
 Lett egyszeriben tele.
 „Lászlónak hívják az Ifjút:“
 Így felele hidegen,

Mintha semmit is észre nem

Vett volna az idegen.

„Szép Ifjú — hozott is vele

„Olly Nőt, millyent érdemele.

„Isten áldja meg őket,

„Az egymást szeretőket!“

Mint a' nagy mennydörgés előtt

Eltsendesedik minden,

'S egy tsattanás után rohan

Le a' zápor hirtelen:

Igy Gunda is elrémül, mint

A' köbálvány, azután

Egyet sikolt 's könny-zápora

Úgy omlik az ortzáján. —

A' kínok miatt lelkébe'

Kint nem érez, 's a' szívébe

Több fájdalom már nem fér —

Akadoz a' forró vér.

„László tehát hivatlen lett!“

Igy kiált fájdalmának —

’S vesztésének érzésében, —

„Jaj a’ szegény mátkának.

„Háh! a’ Pap — az esküvés mind

„Tsak színmutatás vala,

„Mellyel engem — most tudom már —

„A’ kegyetlen megtsala. —

„László! ezt nem érdemlettem

„Azért, hogy szíved’ szerettem.

„Kínaim oh öllyetek —

„Meg — tovább nem élhetek.“

Ekkor mint a’ mérges nyíllal

Talált öz — míg előle

Az út el nem fogy, vagy a’ vér

Ki nem omlik belőle, —

Kettőztetett erővel fut,

De hajh! hiába, mert már

Szívébe fészkelt a' halál,
 'S öszve rogyik most mindjár:
 Így Gunda is nyil' sebtében,
 Bús lelkének kétségében,
 Míg az attya szóllana,
 Hirtelen elillana.

Erre — mintha a' veszendőt
 Meg akarná inteni
 A' Természet, — elő hívja
 Fellegeit dörgei. —
 Felfordul egész fenéktől
 Fogva a' vén Balaton,
 'S az elmúlt hullám utánna
 Meg új hullámokat von.
 Süvölt a' szél — dörög az ég,
 A' vész nagyobbodik mindég,
 'S Gunda már a' parton áll,
 Hajh, jövődő sírjánál!

Láfló — ki ezt belől mintegy

Megérezte előre ,

Dühösen tört örjein át

A' szabad levegőre. —

Örülten egyenesen tsak

A' zúdúlt Tó felé tart —

Nem látta a' haboktól hogy'

Ostromoltatik a' part. —

'S im! még tsak most tűn szemébe,

Mi áll általellenébe.

„Gunda' lelke hív oda.“

Igy sohajt 's elborzada.

Egy lélekvesztő csónakba

Ugrik be most hirtelen,

'S oda akar áttörni a'

Habokon az esztelen. —

Megragadja a' kormányt, de

Gyenge a' kar — 's szilaj a'

Hullám, melly ezer örvényt nyit

Mind untalan alája.

'S im! — most Gunda kinnal tele,

Ezen pertzben repül bele

A' feneketlen Tóba,

A' kínnyát gyógyítóba.

Sebesen lesodródik az

Megfulva az alája

Nyilt örvénybe, és a' hullám

Könnyen odább dobálja

Láflzó felé, ki még most is

Törekedik, de hogy ott

Látta Gundáját ufzkálni,

Hozzá kapván lerogyott. —

Egy hullám tsap most felettek

Öfzve — 's ők alá sülledtek

Lelketlenül, a' hol már

Több kín reájok nem vár.

Márton elindult, mihelyest
 Leánya elfzalada,
De lélekzete futtában
 Gyakran el - elakada,
És a' parthoz tsak akkor ért,
 Hogy Gunda már leugrott,
Szegény öreg fájdalmában
 Mindjárt öszve rogya ott.
 Kendy is utánna futa,
 'S látván Gunda mire juta,
 Szánta, de így szólott: „e' már
 Fiamra többé nem vár.“

Tsak most látta meg a' Tónak
 Közepén mi hánykodik,
'S megesmervén Fiát, egész
 Valója megrázkodik.
Segítségért kiált, de nints
 Fül, melly azt meghallaná,

Nints erő — nintsen hatalom,
Melly fiát megtartaná.

Büntetésül még meg kellett
Látni azt is, hogyan süledezt
Alá Fia, ő meg ott
Lelkétől vádoltatott.

Más nap, hogy tsendes lett a' Tó,
A' partyára kivette
Találták Gundát és Lászlót
Egymást általölelve. —
Könnyes szemmel vitette el
A' kemény apa őket,
'S egymás mellé temettette
Az együtt szenvedőket.

Mártont is várába vette,
De ez hamar elvégzette
Életét 's bánattyába'
Átment a' jobb hazába!

Kovács Pál.

AZ IFJÚSÁG 'S ÉRETTEBB KOR.

Gyengén nyíló Tavasz volt éltém,
 Nem dúlták gondok keblemet,
 És én gondatlan nem is véltem,
 Hogy bú érhessen engemet.
 Vigan lengtem a' rét' virányin,
 'S mint egy pillangó szállongtam,
 Az élet' sok terhes hiányin,
 Épen semmit nem búsongtam.

Homlokomnak hév izzadságát
 Gyengéded szellő törlé fel,
 'S lankadt testemnek fáradságát
 Édes nyugalom üzé el;
 Nagy tette vonztak vágyódásim,
 Ösztön 's ifjuság tüzeltek,
 A' Köz-jón függtek aggódásim,
 'S rá dicső példák emeltek.

E' magos 's fényes ösztönimben
Elfedte utam' egy árny kép,
Báj hangú szókkal lépésimben
Megcsüggesztett ő mindenkép: —
Édes volt karjai közt csüggni,
'S tettszett felbuzdult yéremnek,
'S egy Istenné kedvétől függni,
Édes rabság volt szivemnek.

Egy gyenge szellő jött, 's el kapta
Szivének lágy vitorláját,
'S esméretlen helyekre csapta
Teste' 's lelke' kívánságát;
'S így minden szép 's Jó után indult
Szivem' álnokul meg yeté,
'S hogy miatta keblemben kín dúlt,
Könnyü mosollyal neveté.

De végre az idők' folyása
El törlé súlyós kínjaim',
Megfzűnt hiv keblem' sohájtása,
'S csendesek lettek álmaim'
Lángom-nemesb tárgy után égett,
'S mindent készen volt mivelni,
A drága Haza' sorsa végett
Kintsét 's éltét fel szentelni.

Szép völgyi Kálmán.

EGY ÚJ POÉTÁRA.

(Epigramma.)

Verseket írni 's palaczk borokat felcsapni tanulj meg
Elsőben, 's azután drága Poéta lehetsz.
Bizom is én hozzád, legalább az egyikben előméfz,
A' másakra az ész's munka vezetni szokott.

S. F.

A' TÁRS AVESZTETT.

Ti e' zöld bereknek kellemes homályi,
 Ti lombos tölgyeknek setételő árnyai!
 Mellyek nem rég kedvemet
 Felderítettétek, 's égi érzetekben,
 'S Olymp' Istenei' tiszta örömekben
 Úsztattátok szívemet.

Ti zöld ágak, ti is elhervadoztatok,
 A' dérnek fagyától ellankadoztatok
 Telelésre döntetek!
 Hol Amáliával földi angyalommal,
 Azon mindeneknél szebb imádottammal
 Mi sokszor szemléltetek;

Midőn az ezüst hold' gyenge világánál,
'S az esti szellőnek lágy suhogásánál

Málímmal enyelegtem ;

A' midőn víg lantya gyönyörűen pengett,
Angyali szép szava kellemesen zengett,
Ölében szenderegtem :

Hol nékem szerelmet esküdt sírpartyáig,
'S állandó hívséget élete' fogytáig

Nem rég az Istenségre :

De ah ! már engemet tsúfosan megvetett, —
Máshoz ált azon szép tündér hitelszegett,

Nem tekintvén az Égre ! —

Mint a' lépre kitett hangos filemîle

Hímjét a' zöld gallyról a' törbe hívja le,
Tsábító énekével ;

Rózsás artzaidnak tündéres bájai

Sziréni éneked' Angyali hangjai

Vonznak tsudás erővel. —

De oh! miért hittem tsalárd szavaidnak,
 Engem' lépre tsaló mosolygásaidnak, —
 Mért efszközlém vesztemet! —

Érted mind untalan kínlódó kebelem,
 Szívemet martzongló kegyetlen gyötremelem
 Idő előtt eltemet:

Eleven színeit nem rég víg képemnek,
 Sok vidám óráit nyugalmas életemnek
 A' bú 's gond elrablotta;
 Artzaimra halál - sárgaság vonula,
 Szemem' tüze elhunyt, — homályba borula,
 'S kellemet leszaggatta

Az irígy sors. — Oh ti öfzi fuvallatok!
 Szabad kényetekre kevélyen dúllyatok
 A' sárga leveleken;
 Nem sok idő múlva sírkövemnél zúgtok,
 Berkem' fáí smaragd színbe nem borúltok
 Nékem több kikeleten; —

Kínom, melly kígyóként mardossa keblemet,
Siettetí, érzem ohajtott végemet. —

Szép Tsalárd, Isten veled!

Fedezd rózsáiddal békes sírhalmamat,
'S bár egy könnyed szánnya szunnyadó ham-
Nyugtom' tsendesé tefzed. (vamat.

Mikolay Jó'sef.

KÉZCSÓKOLÁS.

(Epigramma.)

Tiszteletért öregebb kezeket csókolni szokás volt:

Erre tanítottak gyermekeink azelőtt.

Most fiatal lányok' kezeit már öfzborultnak

Szúrja bajúfza; tehát nem különös dolog ez? —

Nem; mivel a' vénék másodízori gyermekek: innend

Nem lehet őket megfzólni bizannyal ezért.

S. F.

AZ ELHERVADT RÓZSÁHOZ.

Kis Rózsa! míg szépségedben
 Víg tavaszom' szemléltem,
 Míg amor játszott öledben
 'S árnyékodban henyéltem,

Míg nem tudtam hogy elmúlnak
 Néked is kellemeid,
 Elhulnak és elhervadnak
 Hajnal szin leveleid:

Mint szépemet tiszteltelek,
 Csak te voltál énnékem,
 A' kit mindég szerettelek
 És magasztalt énekem;

De miolta kikeletem'
 Látom benned elhalni,
 Száraz kóród' nem nézhetem,
 Nem tudlak magasztalni.

*

*

*

Úgy van ! Ortzáink' Rózsái
Komor sántzokká válnak ,
Megnyílnak dohos Kryptái
A' mord 's rideg halálnak.

Jaj ! minden tapodásunkon
Elnyelhet ez a' verem ,
Jó , hogy ha szét dült sirunkon
Egy nefelejske terem.

Azzal is a' kérkedhetik
Csupán , ki kedvesétől
Sírjában is szerettetik
Nem úgy , mint én Nellitől.

Ónody András.

LEÁNY, NŐ, ANYA.

Ég nem vagyok, de csillagim ragyognak,
Kert nem vagyok, 's virúl a' rózsá rajtam,
Tűz nem vagyok, 's lángolhatok, hevíték.
Örök havat látsz halmaim felett,
'S nem olvad az, bár forrjon is hevem.
Gyöngéd alakra képez a' természet,
Fegyvert sem ád, még is szívet lövellek,
'S vérző sebekkel tépem kebledet.
De gyakran, ah, ha győztem győzetem,
Rabom valál, 's raboddá kelle lennem,
'S az életet veled futom keresztül.
Te karjaidban ápolsz engemet,
Hijában, én ah, folyton hervadok
'S újabb virág kél nyomdokim felett,
És benne képed hü mását leled.

Kölcséy.

V I S Z O N L Á T Á S .

Bájló Lánykám! még egy csókot
 Nyíló rózsá ajkadról —
 Pattants Mimim! heves számbra
 Még egyet kerek szádról.
 Hajh! de mért vagy ma olly fösvény
 A' csókok' ofztásában?
 Tudod, tegnap kifáradtunk,
 Azok' felváltásában.

Tekintsd eme' fürge méhet,
 Melly szerelmesen zajong,
 A' Flóra' kinyílt kelyhénél
 Lásd melly nyájason szállong;
 Hogy szívhassa a' virágok'
 Nektárral tölt harmatját:
 Így nyujtom én ajkam' szádhoz,
 Hogy szedjem le fris csókját.

Hajh! Kedvesem csak álmodozz

Mindég a' tegnapiról,

Híven hallok panaszidat

Az esti csókosdiról.

Tegnap mondád -- tudom én is,

Mennyei volt a' Tegnap!

Bár az alkony illy boldogul

Feselne ki mindennap.

Mint a' virág e' lombos fát

Gazdagon kihímezi,

Melly alatt mi egymás' karján

Gyengén nyugfzunk, 's Ő nézi,

Olly számosan hát az édes

Csókot egymás ajkára

Szerelmünkben andalogva

Hintsük egymás' szájára.

S z * * közli Ofzterhueber Móríc.

A Z É B R E D Ő S Z É P.

(S o n e t t.)

Balzsamos rét' virányi ingerelve
Ragadák ki az álom' öléből —
Szívepefztő képzés' tengeréből,
Enyhe Ligetben egy angyalt képzelve —

Leltem őt. Zefírkék éltet lehelve
Tódultak felém keble' öbléből,
Kellem szelídség lövel szeméből
Bájlását inger keblének nevelve.

Barna szeme bús könnyeket ejtve,
Tündérként ígéz varázsló fénnével,
Gyönyör bájjal pihegő hó keblével.

Ekeit tsudáлом; azt nem is sejtve —
Hogy engem látván pirulva elmene;
Ébrefzteni Őt bár százszor kellene!

G. G. B.

Scander Bays del.

Joh. Neidl sc.

SZIGETVÁR.

A kornak vas lépte alatt lealázva, kietlen
Állanak itt falaid gyász düledéki, S z i g e t.
Rettenetes jelenésü vidék! borzadva közelgek
Hozzád, mert hősök nyugszanak hantid alatt.
Bánatos érzések páralgnak véres öledből,
'S telkeid' a multnak szelleme lengi körül.
Emléked szomorú, nem díztelen; ősi dicsőség
Lassú fénnnyével szenteli sirjaidat.
A szeretett honnért oh mennyen dültenek itt el,
A kik után bús nők' serge remegve remélt?

A ragyogó tettet nem hirdeti Pároszi köfzál,

'S a hősnek feledés fátyola rejti nevét.

Zrínyi te nagy Lélek! méltó a századok éjjén

Fényleni, néked is itt vég-napod alkonyodott.

Él áldásba dicső eseted, 's még nemzeti érzés

Gyűjtja, neved' büfzkén ejteni fogja Magyar.

Hah! Szolimán vak dölýfe, hazám örök átka, süvölté

E káros szélvéfzt, élte lehúnyta előtt.

Számatlan sereget telepítve körébe Szigetnek

Bollzút, 's vég romlást int fenyegetve reá.

Zrínyi a vár beltornyáról veszedelmes ügyének

Nagyságát mérvén, megvífzi kedvesinek.

Hölgye nyakába borúlt, térdét deli lánya ölelte;

'S mély zokogások közt gyakran elállá f zavok.

Könnyekkel szólltak lágyan mellyére simulva,

'S a hősnek keblén száz seb ütötte magát.

Sajgott fíve, nem ingadozott, rendűlni tudatlan

Vész csapkodta mohás tengeri fzikla gyanánt.

Fergeteg ül szemein, képét láng kezdi borítani,
 És ifzonyú gondok forrani keble alatt.
 Nincs menedék, nincs idvezség; kiki halni dicsően
 Vágy, 's békételenül várja vezére jelét.
 Tágul már a kapú, csikorognak sarkai; a hős
 Még egyszer sóhajt, 's égre lövelli szemét.
 Biztosan indul - meg kisdéd népének előtte,
 Ment, 's a harczy vezélyt vitte aczélja hegyén.
 Vitték társai is, 's neki szánva rohantanak egyre
 A kétes harcznak szép veszedelmi közé.
 Rengett a csata-tér, hullott sok bajnok előttök,
 'S merre sivíta vasok vér-patak ömledezett.
 Háromszor tör az ellenfél seregére Szigetnek,
 Annyiszor a sereg is vissza taszítja dühét.
 Játfzva lebeg már már a sorsnak kénye felettök,
 Mintha nekik szánná vak kegye a diadalt.
 Ám a torladozó habokat foghatja e győzni
 Egy kis sajka, midőn rádörög éjji vihar?

'S a rohanó mennykő nem fogja -e földre sodorni

Kríván legbüfzkébb szálait ormairól?

Ők eldültek az ár sokaságu pogánynak alatta,

Esteket elfedezé a diadalmi halál.

Itt a hév homokon heverésznek véres ajakkal,

Fegyverek a férfjas kézbe szorúlva maradt.

'S hajh! a durva pogány büfzkén tipródik az elhúnyt

Hős testén, 's vad öröm kézti mosolygni szemét.

Égye rohan feldúlni ha mit lelhetne Szigetnek

Véd fala közt; — ott csak hamvas üfzőkre talál.

Nincs kit böfzültén sorvasztó szíjra szorítson,

Sem, mi bünös szomját oltani tudja, arany.

Páralgó test-halmok közt csak gyáfzos enyészet

A vész napnak hirdeti kárhozatit.

Gyakran azolta üres csatazajt hallhatni a légben,

Mellyre az elré mült páfztor alélva fülel.

Bú lebeg a téren, 's a lantnak húrjai félve

Rezgenek a Bárdnak lelkesedése alatt.

Ollykor a hős árnyak, 's köztök nagy hőse Szigetnek,
 Vékony felhökként tűnnek az égen elő.
 'S tompa zsibongással suttognak az esti fuvalmak
 Szárnyain a síknak gyáfz düledéki felett.
 A késő unokát keserű érzések epefztik,
 'S terhek alatt komoran földre lehajtja fejét.
 'S a haladott évek szomorú emléke kicsalja
 Bánatinak forró árjait, áldozatúl.

Ballai Valer.

HIV FÁJDALMAK.

Itt hol boldog lángjainknak
 Felnyílt arany reggele,
 Itt szakadoz vágyainknak
 Gyenge rózsakötele.
 Itt e' szomorfűz' ölében
 Te feletted bús halom,

Nem ő boldog kebelében

Tün el fejlőd hajnalom!

Itt lelem fel tárt síromat,

Itt öröklő nagy álmomat —

Rémitgető félelem!

Nem jön ő — hah! képzelem.

Nem ismér a' kínzó falak'

Bús homálya rejteget,

Ismét hasztlan sohajtalak

Hasztlan kérem az Eget,

Nem vezetnek lágy öledbe

Többé a' hű Csillagok.

Istenítő szerelmedbe

Boldog már nem ballagok,

A' koporsók' gyász éjében,

Az enyészet' hűs ölében

Eltün viráglételem,

Csak a' halált ölelem.

Nem kedvesek a' Temető'
 Mohtermesztő kövei,
Nem találsz ott lágy szerető —
 Mélyek a' Sir' völgyei.
Lelkem ki kél záraiból,
 Rózsalángom hervadoz,
Szemem örök álmaiból
 Soha fel nem nyíladoz.
Sírjánál a' szép szerető,
Megöl ez a' portemető —
 Én a' sirnak Rózsája,
 Te a' bánat' Ninája!

Nyílik éltem' néma sírja,
 Bádogadt szívem hamvadoz,
Láflót már a' halál bírja,
 Fagyos ölen lankadoz.
Ah még egyszer vezesd felém
 Bús Hold a' boldogtalant!

Ah még egyszer bájold elém,
Szóljak véle itt alatt!

Vagy súgd meg a' Búsongónak:
Sírját itt leli Lászlónak!

Itt lel a' Sír' éjében
A' halál' csontölében.

Mond csak két köny panaszzkodhat

László' néma ajkain,
Szíve csak kettőt doboghat
Tün az élet habjain.

Mond, hah! mély a' holtak' álma,
„Mert földi vész ott nem dúl,“

Súgd keblébe, fel talál ma
Ott a' csendes síron túl.

'S ha Síromba könnyet gyöngyell,
Szólljon e' könnyes göröngyel,
Hogy a' Síríg szereztem,
Bár öt meg nem nyerhettem.

Sebők József.

L E Á N Y V Á R. *)

Eredeti Néprege a' Magyar Előidőből.

Már több századok merültek be az elmúlt örökség végetlen tengerébe, miolta titeket dicső Omladékok bámulva néznek az elhunyt Ősök onokái. — A Hajós rátok mereszti szemét, midőn lapátja ketté vágja a Dunának kék habjait; látja, mint süvölt ablakidon keresztül a fellegi szél, — látja; mert a hajdani fényes kárpitok helyett száraz kórók ingadoznak repedt falaidon. — Melly hatalom emelt titeket ama kevély bércz tetejére? — Az idő setét fátyollal befedte történetid. — A haza 's köz jó ügye mellett vertek e a te

*) Fekszik Baranya Vármegyében Battina mellett.

fényes falaid között lakott szívek? — Óh! a te emlékedet eltemették a mi Atyáink. Már pedig majd semmivé rág az ezereket általélt időnek vasfoga, halomra hullnak merészen rakott falaid, 's még mind eddig egy húr sem pendült meg, hogy egy fellengző ének szárnyain gyenge Lyánkák ajakira füzte volna az elhaladt századoknak benned véghezvitt történetit. — Ne szállj le szelíden ragyogó Nap ama zöld halmokról; — ne hagyd itt az elmúlt időkön andalgót eme romok magányos lakásinak éjjeli ijesztésére! —

Tiszteletre vonznak erántad a te ősz hajaid, bárányid után ballagó Juhász! — Sok nyarak által kellett néked már élned e zöld földön! Sok gyapjúnak le kellett már juhaid hátaikról kezeid után feselni! — Hadd ficzkádozzanak bárányid a csendes fenyéren, ime, az ő birtokosik még hangosan fenik kasszajokat a virágos réteken; csintalanul teritik

a ledült füvet a gyermekek, 's nem forgnak még a tűzhelyek körül a hív feleségek; mert a kéményekből még nem emelkednek fel füst oszlopok. — Nem látták meggyengült szemeid, hajdan, míg ifjúi tűz lobogott azokban, e megrontsolt várnak Úrait kevély méneken vágatni? Nem lested meg néha-néha az itt zengett éneknek bájaló hárfa hur-jaihoz alkalmaztatott értelmét? — Beszélj, — elragadtatik szivem a multak hallásán, — beszélj nékem jámbor Öreg.

„Jól emlékezem, ifjú Vándor, mond ő refzkető hangon, mellettem leülvén, az én György Öcsém születésére; ez éppen Pünkösdi napján volt, 's mint a mi Lelki Atyánk mondta minap Helységünk Birájának, éppen az elmúlt Innepeken lépte által a kilenczven negyedik esztendőt. Elhagyott ő már bennünket, 's három hete, hogy a setét sírban nyugszik. Istenem add néki a te színed lá-

lását! — 'S egynéhány nagy könnyek gördültek ki az ő apró szemeiből. — Elgondolhatja az Úr, folytatá kevés várakozás után befzédjét, hogy sok víz elfolyt azolta a sebesen folyó Dunának két partjai között, hogy én ezt a pompásan leereszkedő Napot megláttam; sokszor ledült a mezők kalásza a görbe sarlók alatt; de ezen roppant omladékot én még sem láttam épségében. Az ő kezdetéről csak azt mondhatjuk, hogy sok véres verejtékébe kellett kerülni a szegény jobbágyoknak; de az ő későbbi történetiről sok csudálatosat beszélt szegény öreg Apám a felfzított kandalló melegénél. “

„Egy hatalmas Úrnak volt ez fészke, ki gazdagságáról, szélesen kiterjedt birtokairól az egész Hazában híres és nevezetes volt. Kegyetlen és istentelen ember volt ő; azért az Isten is elfordította tőle képét, 's nem adott néki gyermekeket. Mert közönségesen

a magzatokat isteni áldások közé szóktuk számlálni. Számos évek elfolyása után csak ugyan lebetegedett még is felesége, 's elég boszújára az ő vad férjének egy idomtalan leányt szült; 's mivelhogy ez 29-dik Júliusban történt, éppen szent Mártha napján, Márhának neveztetett. Serdülő Lyány volt, midőn igen hamar egymás után megfoltztott szüleitől, 's neveltetése egy távollévő Rokonyára biztatott. Az ajakról ajakra általszállt hagyomány Márhának külső testi alkotását is fentartotta. Az ő veres haját, sárga szemeit, sáppadt képét, 's törpe testét gyakran hallottam emlegetni, 's azért az ő lángszinű hajáról közönségesen csak Veres Márhának neveztetett. Korán kifejlettek az ő erkölcsi tulajdonságai, 's az egész környékben a leggonosz teremtmenynek, sőt már ifjabb elztendeiben is Boszorkányok czimborájának tartatott lenni. Nem csuda azért,

hogy az azon időbeli ifjak minden vagyonai
 's kincsei mellet is kerültek az ő esmeretsé-
 gét és barátságát, jöllehet ő égve égett után-
 nok. De még is sokaknak kellett az ő fer-
 telmes indulatinak áldozatává lenni. A vidék-
 nek legszebb ifjai egyszerre eltűntek. A va-
 dászatról nem tértek többé vissza az ő görbe
 iverekkel, nem a halászatról az ő hálóik-
 kal; 's a szerencsétlenek eleintén vadak vagy
 a sebes Duna prédáinak tartattak lenni. De
 mivel a legmélyebb titok sem maradhat soká
 rejtekben, ez is hamarjában napfényre jött.
 Egyik az ő rabló szolgái közül éjjeli álmot
 látott, mellyben szent Mihály Archangyal
 által, — mert ennek nevét viselte ő, 's ifjú-
 ságában nagy tisztelője volt, — erősen meg-
 intetett, hogy hagyná el állzonyát, 's en-
 nek várát, az ördögök fézkrét, 's ne járna
 az istentelenek útján, hanem elkövetett bü-
 neit töredelmesen megbánván, a Gyödi csu-

dálatos Képnek templomában könyörögjön azok bocsánatjáért, és Veres Márhát adja fel az Itélőszék előtt, mihelyt szíerét teheti. “

„A megtért Mihály szót fogadott az intésnek, ’s majd a templomok előtt többed magával állván és beszélgetvén, míg az isteni szolgálat el nem kezdődött, majd egyéb gyülekezetekben el-elfozkia beszélni Márhátanak gonofzságait, ’s nyilván mondotta: hogy ő külömbféle ’s csak maga áltál esmért ’s többnyire posványos berkekben öszveszedt és főzött füvek levével megmosván magát, a zöld erdőkben vadászó ’s a kék Dunán halászó nemes ifjaknak megjelent; kik ha reá tekintettek, egy különös érzemény támadván benne, akaratiok ellen is utánna kellett menniök. — Ki hinné, hogy illy erejű füvek lehetnek e kerek földön?! — Én pedig igen is elhíszem, főképp. azolta, hogy Somogy Vármegyében olly szíerencesedenül

jártam. Az Istenben boldogult első feleségem attyának testvér öccsét Orcziban közel Kaposhoz meglátogatván, egynéhány napokat náluk mulattam. A köz örvendezés után szavak szavakat váltának fel, 's egy tárgyról a másikba csaptunk beszélgetésink között. A férjfiak a Baranyai vetések és szőlők állapotjáról, az aszonyok pedig a kenderről és a baromfiakról kérdezősködtek. 'S előjövén a szó arról is, melly számosan jelennek meg náluk estvéként a berkekből haza tért házi réczékkal az ifjú vad kácsák is, kedvünk jött a berekbe menni; annál is inkább, mivel ünnep lévén, erre rá értünk. Én, mint hegyes és bérczes vidékhez szokott, örömetst járkáltam az ingoványokon is. Többek között szemembe tűnt egy általam eddig még soha nem látott 's egészen esméretlen növény. Az ő növése 's főképp virágja ingerlő szépségű volt. Örömmel szakasztám le azt, 's

orromhoz vivén, kellemetlen szagúnak tett-
szett lenni. Azomban haza felé tértünk, hol
mindenek szemmeresztve néztek rám. Az
egész képem csudálatosan feldagadt, 's vala-
mi fél óra múlva sem eget sem földet nem
látván, a nagy kábulás miatt magamon ki-
vül voltam. Számos téj, és még nem tudom,
miből készített burogatások által szinte más
nap apadt meg fejem. De soká rajtam ma-
radtak a veszedelmes partékának maradéki,
's a gyakor fejfájáson kívül, orczámnak régi
bőre is lefeszlett, 's több hónapokig hasonló
voltam a nyúzott rókához. —

„Csuda erők lappangnak, édes jó Uram,
a' füvekben. Ezt sokszor hallottam, de vesz-
temmel tapasztaltam is. Azért Márhának is
azon magához vonzó, 's a füvek által szer-
zett csábító erejében éppen nem lehet kétel-
kedni. — A kiterjesztett hír nagy zavaró-
dást szerzett az egész tájékban, mellynek

lehetetlen volt a Gonosznak fülébe is nem menni. A megsértett Atyáknak és Anyáknak újra felnyiltak annyira mennyire bé hegéd sebjeik, 's a szeretetre legméltóbb gyermekeknek illy nem remélt 's gyalázatos elvezén a könnyeknek legfájdalmasb zápóra folyt minden felé. A gyengéd Anyáknak megkeseredett mellyeikből legfórróbb fohászok repültek fel az ég felé az ő szerencsétlen fiaik üdvössegekért, az Atyák pedig legdühösebb de egyszer'smind legigazságosabb bosszúállást esküdtek az Ördög ellen. Némellyek pedig azzal is hizelkedtek magoknak, hogy gyermeiket még életben fogják találni."

„Nagy nyár volt már, 's akármerre veté szemeit az ember, sárga volt a mező a megérett kalászsoktól. Alig kezdett az ég pirulni a felkelő naptól, már minden élő mozgott, 's hála énekek között dönték a jó Isten adományit. Éppen ezen idő tájban megjelen

Sepsei Leányváran valami harminczad magával, a nélkül hogy őket Mártán kívül valaki a várbeliek közül észrevette volna. Az ő társai töbnyire fiaiktól megfosztott Atyák, boszúálló Testvérek, és hiv Szolgák voltak, kik életre vagy halálra egyenlő-képpen elvalának készülve. Mint a kölkétől megfosztott tigris, olly dühösséggel lépett be az említett Ősz Vitéz Mártha szobájába, kit egy Feszület előtt térden állva imádkozni találtak. E fzinlett ájzatosságon meghökkéntek a vért szomjuzók egy kevesé, de ezt csak tettetésnek lenni tudván, ki vont karddal elejbe topant Sepsei, 's így szólla hozzá: Esküszöm arra a Megváltóra, kit e kereszt képez, 's kit te ördögi mesterséggel undok ravalzság álruhájába öltöztvén, térden állva csúfolsz, hogy ma derült fel utolszor reád a ragyogó nap, ha el ragadott gyermekeinket vissza nem adod. — Nem tehetisz vélem nagyobb jót,

hamis alázatossággal felele Mártha, mintha ezen szent kép elől küldöd lelkemet az ő mennyei Attyának keblébe. Mennél mérge-
sebb lesz vágásod, annál rövidebb lesz szenvedésem, melly engem e földi köteléktől feloldozván, oda tesz által, hol lenni, már régén buzgó kívánságom. Az elveszett gyermekeket éppen semmi okotok sincs rajtam keresni; mondhatok azonban valami bizonyosat rólok is néktek, a mi ebben áll: Egy nagy hatalmas Úr kormányozza ezt a világot, kinek mi mind annyian fiai 's leányai vagyunk; Ő, ha úgy tetszik neki, ma ajándékoz, külömbféle áldomásokat osztogat, 's jótéteményekkel tetéz bennünket, holnap pedig az ő megfoghatatlan ítélete szerint elveszi tőlünk, a' mit adott, inségeket és fájdalmakat küld reánk. Gyermekeiteket Ő adta néktek, de ha egyszersmind el is vette, vétkeztek, ha őket egy halandó hatalmától függ-

ni vélitek. — Igen jól tudjuk mi ezeket, fogcsikorgatva felele Sepsei, de azt is: hogy az az Úr, kit te emlegetsz, gyakran gonoszokat is enged felsőbb polczokon fényleni, kik az ártatlanokat kényők szerint üldözik; életet gonoszokat is e világon, kik szegények vérén hiznak, rabolnak, és büntelen vért öntenek, 's ezek között magad vagy a' leg. első Nemednek mocska és gyalázatja! — Elgondolhatja az Úr, hogy ezen szóbeli versenkedésnek hosszabbnak kellett lenni; de mivel öreg Apósom többről nem emlékezett, az ő többi beszédjeiket én sem mondhatom el. Elég, hogy se fenyegetéssel, sem ígéretekkel, sem könyörgéssel legkevesebb bizonyosat sem vehettek ki Mártától, ki a' legnagyobb bozontásokat, leggyalázatosabb szemrehányásokat is vallásos alázatossággal, nagy türelemmel és békével hallgatta. Végre, midőn minden legkisebb fizeget lyukat legszorgo-

sabban kivizsgáltak volna, visszatértek az ő szomorú házaikba, melyekből már régen számkivetve valának az örömök, 's a' régi fajdalmakat új gyötrelmek váltották fel. —

„Uram! folytatá az öreg Pásztor beszédjét, ha rossz az Állzony, nincs határa az ő gonofságának. Én sokkal együgyüebbnek tartom magamat lenni, hogy sem ennek igaz okát megmondhatnám. Elég, hogy azon számos évek elfolyása alatt, melyekkel nékem az Isten érdemen felett kedveskedett, földi pályafutásom határát illy messzire terjesztvén ki, gyakor tapasztalások által igen meggyőződtem mondásom valóságán. — Márthának egyéb gonofságaihoz járultak: a gazdagság és kincsek után való feletti vágyódás, fős vénység, a szegénységnek zsarolása, huzása 's vonása. A jó szemek tiszta napfény-nél láthatnak erre fel egy fejer tornyot; ennél kezdődött Márthának birtoka, 's erre alá

a Duna mellett ama felhőknek látszó hegyekig terjedt az ki. Halál fia volt az a szerencsétlen, ki egy hajoskát bátor volt a' Duna színére erefszteni. Csak Leányvárnál volt komp, mellyhez nyolcz, kilencz, 's még több mért-földekről is kellett fáradni a szegény általmenni kívánóknak; 's itt is csak nagy fizetésért, melly egy aranyból állott, vitettek által a Dunának tulsó partjaira. Sem szükség, sem szegénység fel nem mentett senkit is e nagy vámtól; mert ezeknek több hetekig tartó erős munka által kellett megérdemelni az általvitelért járandó aranyat. A sok szőlőknek szántóföldeknek munkálása soha sem szünt meg; a köbányák művelése, a felfzaggatott köveknek a várba való felhordások a réven általmenendő szegények kezeik által ment véghez, a nélkül, hogy a nap hevében szenvedőknek éhségét egy két kálán meleg étellel csendesítette, vagy a ki-

izzadt erőt egy ital bor által helyre hozatta volna. A munkások mellett álló csöfzök kegyetlen magokviseletekről pedig semmit sem akarok szólni. —

„Történt, hogy éppen midőn Kisköszegen delet harangoztak, egy ifju ember, ki egy tanulóhoz hasonlított, belép a vámoshoz, magát a' vizen átvitetni illendő bátorsággal kívánván. Örülök, örülök gúny mosolygás közt mondá Mártha, ki ekkor éppen a révnél volt, a' jövevénynek, — örülök a szerencsén, a lépések igen merők, nagyon bátrak, nyilván tömve lesz a butyor aranyokkal! — Éppen nem, felele amaz, a Deákoknál ritka madár az arany; de minek is nekik? korhelységbe ejtenék a tapasztalatlan ifjat. Külömben Hazánk törvényei minket nemesi szabadságra emeltek, mellyeknek erejével nekünk pénztelen is mindenféle vámok alá vett utakon is szabad járásunk és kelésünk

vagyon, — Igen, igen, de nálunk nem áll ez a törvény, nagy göggel felele Mártha, 's ha szándéka van téntás Uramnak ma még a tulsó partokon sétálgatni, tessék letenni az egy aranyat, külömben a Vámos egy kapát fog adni, 's meg fog mutattatni az én szöllum, mellyben már az Úrfihoz több hasonló koldus kutyák erősen kapálnak az általvitelért. — Ha dolgom sürgetős nem volna, felele a Deák, tüstént elégtételt mennék keresni; de hiszem még erre is lesz idő. Ime itt van két Máriás, sem égen sem földön nincs ezeknél több hatalmamban, elégedjék meg vélek Kegyelmed. — Az ágy alá, — az ágy alá ezen csúfságokkal, — nagy haragra gerjedve kiáltoza Mártha, 's fogjátok meg hajdúk a vakmerőt, 's vigyétek fel a szöllumnek legkövesebb ízébe, 's dolgozzon, hogy ott lehelje ki az ő hánykódó kevély lelkét. A Máriások azonnal elfzórattak a szobában,

de azokat későbbén Mártha maga felfedte, a Deák pedig felhurezoltatott a szöllőbe, hol többekkel együtt kapálnia kellett. —

„A többi felhajtott kapások között egy igen öreg ember is volt. Bátyám! — úgy-
mond neki az újoncz kapás, — csak mi ket-
tőnkért is pokolba megy Vörös Mártának
lelke. Te már megaggtál, 's az esztendők
véginek, mellyeket már számosan által kelle
élned, közelnek kell lenni; 's ő a gonosz,
nem tekintvén a te ősz hajadat, 's gyenge
inaidnak reszketését, irgalmatlanul e kemény
munkára szorított. — A hatalmasak kezében
van az erő fiam, felele az Öreg — 's a sze-
gény gyengének békével kell viselni a nya-
kára nyomott ígát. Tellyes éltemben leghí-
vebb barátom volt a szegénység, 's csak egy
óraig sem hagyott magamon; de édes volt
nékem azért még a száraz kenyér is, mellyet
ő nékem fősvény kezével nyújtott, 's a fris

forrásnak könnyű italú vize csak azért is már kedves volt előttem, hogy soha sem virrasztott fel mámorra. Ifjabb koromban a nappal szerzett fáradságot kipihentem az álmnak édes karjai között, 's reggelre új erővel megáldva hagytam el nyoszolyámat; de most már érzem, hogy közelít az óhajtott est, ama hosszú nyugalomnak hazája, melly egy csendes álmat bocsájt szemeimre, 's ezek nem nyílnak fel többé a Nap felköltével. — De folytassuk munkánkat fiam; mert ime jön a' szöllőpásztor, 's jaj nekünk, ha dologtalan talál bennünket.

„Az ifjú tellyes erejéből a földbe vágván kapáját semmit sem szólt. Sajnálkodva hallgatta az öreg libegéseit, 's megesett lágy szíve annak sohajtásain. Nem, úgymond magában, téged nem hagylak itt soká szenvedni! Minekelőtte elköltözz közülünk, érezd a földi javaknak némelly édességeit.

„A nélkül, hogy észrevette volna az Öreg, egy aranyat dob az ifjú annak rendjébe, mellyet ő csak hamarjában a kapálás közt meglelvén, nagy örömmel sugja fzereneséjét az ifjúnak. Lásd, mond az Öreg, melly jó az Isten, ki ezen végső szükségemben meghallgatván kérésemet, ezen erőmet fellülmuló fáradságos munkától megszabadított. Kérd te is Ötet, 's talán még számodra is találunk egyet, hogy mind ketten együtt megszabadulhassunk. — Az ifjú, tetetvén magát, csudálkozott, az Öreg pedig minden legkissebb hantot szorgosan öfvezúzván, majd kiestek szemei, olly nagy bizodalommal remélt még az ő megkedvelt ifjú társának részére is egyet találni. Úgy is történt ez; mert ő ismét egy aranyat vetett elejbe, mellyet midőn az Öreg megtalált, nagy vidámon vállára vetvén kapáját, az ifjat karjánál fogva vezeti a szőlő-pásztor-

hoz, 's ennek megmutatván az aranyokat, általadják kapájokat, 's megelégedve mennek a vámházhoz. Siessünk fiam, úgymond az öreg, a nap magosan van, 's forrón süt, ma még Bácsnak földjét tapodhatjuk. Vedd magadhoz az aranyokat, te bátrabb 's szeme- sebb vagy nálamnál, talán nem tsalhatnak meg úgy, mint engem. Már ötöd napja hogy nekik dolgozom, iparkodj az egyik aranyból valamit levonni; a maradék jó lesz vacso- ránkra.

„Mi általvitettetni kívánunk, mond az ifjú a Vámosnak, de ezen jámbor öreg öt napi munkájáért tíz garast vissza kíván arany- jából. — Tíz botot adhatunk, boszús haho- tával felele a Vámos, de tíz garast nem. — Miért titkolta el aranyját? — Köszönje meg, hogy most el nem veszem azt, 's ismét öt napig fel nem küldöm a Bányába követ repíttetni. — Sajnálkodva lépdegélt a reményé-

ben megcsalatott Öreg az ifjú után, 's könnyeket láttak szemeiből csordulni, midőn a hajóban levetvén szűrét, erre rá ült, hogy magát kipihenhesse.

„Már majd elérék a Dunának tulsó partját, midőn egyik Hajós gúnyolva kérdezi az ifjat, ha igaz e, hogy ő garabonczás Deák volna? — Igaz, úgymond haragos hangon, 's itt mindenek előtt nyilván mondom, hogy rövid idő múlva felderül a boszúállás napja. Jaj lesz annak, ki ama kevély tornyokban, — Leányvárra mutatván — istentelenül uralkodik, jaj az ő gonosz cselédinek, de jaj még magának az ördögök fészkének is, melly annyi gonofságok lakhelye; — varjak és magányos baglyok fészke lesz az nem sokára! Némellyek a jelenvalók közül csudálkoztak az ifju fenyegetésein; mások, főképp a hajóslegények, kik csak négyen voltak, boszongtok, 's ha a többiektől engedtetett volna,

a vízbe akarák ötöt dobni; mások pedig babonás félelemmel teltek meg. A szegény Öreg magán kívül ragadtatva nézte ötöt, 's nagy rémuléssel telve hallgatta társának és szabadítójának mondásait. —

„A történt fenyegetések bétellyesedhetéséről elmélkedvén mindnyájan, néma csenddel lépdeltek ki a parthoz kötött hajóból. — A kifzállásnál állott Vörös Mártának egy korcsmája, mellyben a bor mindig három négy annyi áron mérettetett, mint egyébütt. Ebbe többnyire mind bementek, be az ifjú is az ő éhes és lankadt öfz társával. Bort parancsoltak mindenek hozattatni; az ifjú még ennivalót is Öregének számára. Az agyarkodó hajósok kívántak élni az alkalommal, 's az Öregnek hozott étkeket és italokat, míg az ember egyet tekintett, már addig felkapták. — Héj! garabonczás Deák, szólla az egyik — mond meg nekem, micsoda nevet

viselsz, midőn a felhőkből leszállván, földünkön jársz? — Mátyás az én nevem, szolgálatjára kegyelmednek, felele ő. — Azonban barátom én is kérdenék egyet tőled: kinek róvására evéd meg ezen Öreg részére hozott étkeket? Nyilván asszonyodéra; mert én azokat ki nem fizetem. Isten véletek! — Ezzel ő kiindult a korcsmából; de a Korcsmáros a hajós legényekkel, kikkel egy húron pendült, utánna rohanván, visszahurczolák ötöt, 's a költségért minden ruháitól meg akarván fosztani, kezdik ötöt azokból kifejtetni. De melly nagy rémülés fogta el mindnyájokat, midőn annak felső ruháját kigombolván, 's ezt róla egyszerre lerántván, egy fényes 's csupa arany és ezüstös öltözetű ifjat szemlélnék magok előtt, 's ezen szavait hallják: vissza vakmerők, 's ne merjétek Királyotokat illetni! — — Ha egy villám becsapott volna a házba, nem okozhatott vala

nagyobb rettenést, mint ezen történet. Álmélkodás fogott el minden jelenvalókat, 's a nagy bámulásból eredt hofszú néma csendességet a ház elejbe érkezett lovas katonaságnak robajja, és az ezeket vezető három fő Tiszteknek belépése szakasztotta félbe. — Egyik ezek közül, ki legnagyobb méltóságban lenni láttatott, mély magok meghajtasok után előlépven: hogy a Felséged által szorosan meghatározott időpontban, úgymond, királyi magosságodnak udvarlására lehetünk, különös szerecsénknek tartjuk. — A kintmaradt katonaság pedig nagy buzgósággal kiáltoza: Éljen Mátyás, a Magyarok hatalmas Királya, az igazságnak legnagyobb barátja! — éljen! —! — A szegény Öreg leborula Mátyás Király előtt, 's engedelmet kért, hogy tudatlanságból nem elég tisztelettel viseltetett eránta. Ön kezeivel emelé fel ötet Mátyás, 's egy erszény aranyat nyujt-

ván néki: Vigasztalódj meg jámbor Öreg, úgymond, 's vedd ezt el, 's élj kedved szerint belőle addig is, míg más rendeléseket teendek sorsodról. — Ti pedig, — a hajósokhoz fordulván, — menjetek, 's mondjátok meg Állzonyotoknak, miket láttatok 's hallottatok! — 's ezzel kilépven a csárdából, a katonaságtól ismét Éljen! kiáltással fogadtattott, 's a számára hozott paripára felülven, elnyargalt késérőivel együtt. — —

„Szomorún szállt le a nap Leányvár lakosira nézve. Minden néma volt, 's a régi pajkos estvéli kurjongatásokat nem lehetett ma benne hallani. Csúfolkodva tekintettek fel a nyájakkal szállásaik felé térő gyermekpásztorok, 's ingerkedve kiáltozák: Nyujtsd ki piros fejedet Mártha ablakodon, 's világítsd fel vele az alkony miatt setételő vidéket! — 'S a csintalanokat senki sem fenyegette meg felülről, senki sem tört ki a kapun, mint

hajdan, hogy bősziút álljon. Mert a történt dolgok hallása megtörte az ő kevélységét, 's a hamar elterjedt hír megalázta az ő felfuvalkodását!

„Közelebb volt a bősziúállás napja, mintsem akárki is reménylette volna. Egy porfelleg emelkedett fel a levegőbe Mohács felül, 's sietve szedte be kieresztett hálóját a halász, mert ezt látván, nagy szélvész jönni gondolt. Jött, jött szélvész, de nem zavarta fel ez a Duna habjait! — Katonaság jött, mellynek Márthát, 's Leányvárát kellett elfoglalnia. — Hová Vitézek olly sietve, hová a' habos paripákon, 's a faltörő kosokkal?! — Leányvárhoz, felele egy közülök, 's egy Leánnyal kell ma szégyenünkre küzdenünk. 'S az izzadó földmives sok szerencsét kívánt; mert bizony, úgymond ideje már, hogy a' véghezvitt sok gonoszért meglakoljon. --

„Sebes vágatást nyargalt fel a Katonaság Leányvár kapuihoz, sietve véghez akarák vinni a' reájok bizott dolgot, de megakadályoztattak; mert a kapukat zárva találták. Hallotta Mártha zörgetéseiket, és felkiáltásaikat, látta is őket letekintvén egyik tornyából, de keserűn mosolygván szemeikbe, ismét visszavonta magát. Melly tettét nyilvánvaló ellentállásnak tartván a Vitézek, a kapunak szegezék faltörő kosaikat, 's nem nagy munkába került a' külsőnek betöretése. A belső kapunak, mint erősbnek. bezárását pedig, 's a vár elfoglalását a besetétédett estve miatt jövő napra hallasztották, mindenik kapuhoz erős öröket állítván. —

„Borult volt az éj, 's a sűrű setétséget nem világíták a felhőktől elrejtett csillagok. Nem hallatszott a vidék leányinak estvéli vidám éneke, sem a mezőkön legelő gulyák éjjeli harangja; csendességet szerzett a

fegyverek zörgése, 's a jövő napnak történetiről aggodván mindenki, bevonta magát szűk hajlékába. Csak a Katonák voltak vigan tüzeik körül, előre örvendtek a holnapi prédának, 's egy jó napnak közelítésével kecsegtették magokat. Pedig nagyon megcsalatkoztak a szegények! — Egy a várból feléjük hatott szokatlan ropogás felgerjeszté figyelmeket. Mindenek szeme Leányvárán függött, 's melly történetnek lesz ez előkövetje, kiki bámulva várta. A vár felett támadt világosság, 's a mindenfelé egyfzerre elterjedt mérges láng csak hamar napfényre hozta a dolgot. A várnak minden sarkain egyfzerre kivágott a láng, mellynek rettenetességét csak látni lehetett, de kibe-
szélni nem. Zárva maradtak azonban a' kapuk, 's a legnagyobb vigyázat mellett sem vétetett észre, hogy abból kijött volna valaki; különben olly csendesség volt fent,

mintha ott egy lélek sem lett volna. A mérges lángokhoz csak közelíteni sem lehetett. A vár alatt elsuhanó sebes Dunának zúgása nem hallatszott most, sem az azon úszkáló vad kácsák sáppogásai; felülhaladta amazt a tűznek mérges ropogása, 's a szörnyű láng világos nappallá változtatván a sötét éjt, ezeket felijesztvén, messze vidékre kergette. — Jóllehet a' vár széles kiterjedésű volt épületekkel díszlett, de a harapódzó lángok hamar felemérszték azt. Rémülve 's bánkodva nézték reggelre a nagy pusztulást. A füstös falakon 's hamun kívül semmit egyebet nem lehetett látni vagy találni. A volt legcsudálatosb, hogy minden szegleteknek 's földalatti lyukaknak legszorgosabb felkeresése után sem találtak a benvolt embereknek csak legkissebb nyomára is, holott nyilván tudva vala, hogy legalább negyvenen bizonyosan bezárkóztak. Ezen mély és meg-

foghatatlan titok csak húsz évek elfolyása után jött napvilágra. —

„A kopóktól felriasztott sebes futású öz harsány hegynek sűrű fákkal benőtt bérceire vette fel magát, 's a völgyben lap- pangó vadász soká hiában lesván kéz fegyve- rével annak villzatérését, kéntelenítetett a kutyáktól üldözött vad után a hegyre mász- ni. Egy szerencsés lesvetés után kézre jött, 's a halálos sebet okozó nyilat alig vihetvén húsz lépésre, egy barlang előtt öszve rogyott. Együgyű kezek által faragott kereszt állott ennek szája előtt. A' bentlakó Remete szent buzgóságtól elragadtattva, éppen az ő Istent magasztaló Zsoltárait énekelte. — Későbbben beszédbe eredtek, 's a Remete egyebek között ifjuságának gonofságait, mint ezen magányos és Istennek szentelt életének legfőbb okait előszámlálván a' Vadásznak, nyilván meg- vallotta, hogy ő volt egykor Veres Márhá-

nak egy az ő legelőkelőbb emberi közül, mint a kire azon végső éjjel is, midőn Leányvára a Királyi Katonaságtól körülvéttetett, legfőbb titkait bizta, együtt hordozta véle a tüzes kanóczoikat a várnak gyújtására, 's azon rettenetes toronynak, melly mindenféle könnyen gyúlható szerekkel előre megrakattatván, kegyetlen sírja lett a Mártha által egy szinlett tanácskozás végett öljvehivott minden várbelieknek, csak hogy az ő titkait valaha ki ne nyilatkoziathassák. Végre, hogy neki is Mártával együtt elkellett volna veszni, ennek négy legtüzesb lovait egy koesiba befogván, 's erre mind a ketten felülvén, 's napkelet felül lévő titkos kapun sebesen kivágtatni, honnét, mint a legmegjárhatatlanabb meredekről 's ifzonyú magosságról a Dunának mélyjébe rántódtak volna. De ő éppen a két első lovaknak a mélységbe való rohanásokkor ezen rettenetes haláltól megirtózván, ki-

ugrott a kocsiból, 's Szerencséjére egy kiálló
kösziklába megkapaszkodván életét megmenté,
borzadva hallván Mártának kocsijával 's lo-
vaival való bézuhanását a Dunának mélységébe.
Más nap egy köszikla nyílásban vont a meg
magát, honnét, midőn csendességet érzett,
kiki dugván fejét, utat nézett magának, mel-
lyen a jövő éjjel Szerencsésen felmászhatván,
magát a' Királyi fogságtól 's a megérdemlett
haláltól megmenthesse. Az óhajtott éj meg-
érkezett, mellyben célját Szerencsésen elér-
vén, ezen hegynék megjárhatatlan sűrűsé-
gébe vont a magát, 's később e barlangot
megtalálván, csendes lakhelyének 's Templo-
mának választotta, hogy bűneit megsiratván,
Istenének 's Attyának haragját megengesz-
telhesse. —

Szépvolgyi Kálmán.

SZERETET ÉS SZERELEM.

A' Szeretet szemes ,
Picziny , de értelmes ,
Gög nélkül okoskodó.
Szelíd , engedelmes ,
Érzékeny , figyelmes ,
Bú nélkül gondoskodó.

Kit Szeret ifjantán ,
Az őszbe fordultán
Állandóul tiszteli.
Annak mind személyét ,
Mind emlékezetét ,
Még hamvát is öleli.

A' víg esetekben ,
Bal történetekben
Szíve nem tud választást.

Habok között köfzál;
Még irígy sem talál
Ö benne megváltozást. —

A' testvérét ennek
Hívják Szerelemnek,
Szemre ehez hasonló;
De álnok, csintalan,
Szeles, vigyázatlan,
Állhatatlan, kóborló.

Míg ég, hízelkedik,
Meghül, eltávozik;
Újul tüze, visszater.

Siess kis Szeretet,
Aprítsd lépésidet,
Im testvéred majd elér.

Salamon Bazil.

P E P I H E Z.

(Ú j - E f z t e n d ő r e . 1823.)

M i l l y e n h a m a r e l z e n g e n e k
 A' h á r f á n a k h a n g j a i ;
 M i l l y e n k ö n n y e n e l - e l t ű n n e k
 A z e m b e r n e k á l m a i :
 O l l y s i e t v e f o l y d o g á l e l
 A z i d ő n e k p a t a k j a ,
 É l t e t , m e l l y m a s e r k e n e f e l ,
 H o l n a p h a l á l r a g a d j a .
 H a m a r l e s z ő f z a' f z ö k é b ö l ,
 V a g y k o p o r s ó a' b ö l t s ö b ö l . —
 I g y e n y é l s z i k , A n g y a l o m !
 Ö r ö m é s a' f á j d a l o m .

Szaggasd tehát nyílt virágit
 Fakadó gyöngy éltednek,
 Míg fergeteg zöld virányit
 Nem tépdeli kertednek.
 Használj minden pillantatot
 A'mint lehet, legjobban;
 Mert a' melly már elillantott,
 Nem lesz többé markodban.
 Oh vajha sok kellemeid'
 És legtisztább örömeid'
 A' kaján Sors soha sem
 Dúlná el, szép Kedvesem! —

A' víg kedvnek zöld tava!za
 Téged' mindig vídítson;
 'S mirtuszából fonyt köszorúja
 Szerelmednek virítson;
 Mosolyogjon reád, Kegyes!
 A' szerentse' Angyala;

'S a' nyájasság' édes kedves
Bájjal tellyes hatalma.
Legyen híved tulajdonod,
Fűszerezze tettered nyomod',
'S liliomszált kezében
Tartván lakjék szívedben !

Szíved' tükrét imádott Szép !
Homály soha ne fedje !
Arczád legyen a' mindig ép
Egészség' hív billegje ;
A' kegyesség' tündér bája ,
(Melly fő kintse nemednek)
Légyen ketsid' táplálója ,
'S ékessége szívednek.
Tőlem pedig tisztelődtől
E' kofzorút vedd hívedtől ,
A' ki többel ha bírnék ,
Hidd , többet is ajánlnék !

Ha koronák, drága kövek,
Sajátommá válnának,
Ezüst, arany, 's remek művek
Tulajdonim volnának:
Te lennél az — kivel osztnám
Jobb sorsomnak áldását;
Te volnál az — kinek adnám
Szerelmem' illy zálogát.
Hanem a' sors, szűk öléből
Áldásiban csak fösvényül
Részeltetett engemet,
'S nem pártolta fényemet.

De jobban, mint drága kövek,
Örvendeztet figyelmed;
És jobban, mint minden kintsek,
Szerentséltet szerelmed;
Az én mennyem két ég szemed,
Nints ezeknél bájalóbb;

Gyémánt bányám a' Te szíved,
 Mellynél nemesb nints, se jobb.
 Azért léfzen ügyelése, m,
 'S legállandóbb mesterségem,
 Téged, Kedves! tisztelni,
 'S legforróbban szeretni.

St. * *

HOMO HOMINI LUPUS.

Vaj mi kegyetlen szó reppent vad torkodon által
 Ember, ilyen szóllyan: „Emberhez farkas az ember“?
 Hálátlan fajzat! nemedet mocskolnod így illik?
 A halhatlannak szent képét ördögi mázzal
 Festeni, 's a szép lényt mélyen lealázni baromhoz? —
 Nemde nem úgy van hát? ah fájdalom, ennyire estünk! —
 Ám te, ki e szomorú vallást tetted-le előfzer,
 A ki viszont bizodalunkat be gyanúval epézted —
 Vad szájú gyilkos — te valál hét farkas erántunk.

G u z m i c s.

MAGYAR TÁNCZ.

Mit ültök itt vesztegelve? —

Tánczra legények!

Úgy szeretjük az ifjakat,

Hogyha serények.

Rajta tehát, csak szaporán,

Majd elmondom én,

Ha megzendül a' hegedü,

Kiki mit tegyen.

Ti karéjba fogtok állni,

Én a' közepén.

Szemközt kiki a' társával

Reám figyelvén;

Balotok a' csípön legyen,

Jobbotok szabad;

Lanyhán, 's helytelenül állni

Épen nem szabad.

A' melly feszüljön előre,
 Fent járjon a' fő,
 Mozdulatlan legyen a' váll,
 Mint Mátra tető.
 Karcsú derék, 's hajlós tagok,
 Kisded könnyü láb
 Tefzik csinossá a' tánczost,
 Másképen fabáb.

Zengedez már a' hegedű;
 Kezdjük el tehát,
 Üssük össze bokáinkat,
 Kiki eggyaránt.
 Előbb jobbra, aztán balra
 Hármat ugorjunk,
 De a' nótával egy húron
 Pengjen sarkantyunk.

Mint a' madár ágról ágra
 Midőn száldogál,

Ugrándozik nagy könnyeden,
Majd megint megáll:
Úgy legyen a' ti tánczotok
Viszont változva,
Úgy szép a' táncz, ha tagokra
Fel vagyon osztva.

Mostan hátra fogunk lépni,
De jól vigyázzunk,
'S ha egy szakaasz nótá lejár,
Megint itt álljunk.
Helyes deli testállásban
Tapsolhat a' kéz.
De egyszerre, mert különben
A' zürzavar kész.

Mint mikor a' sebes zápor
Lezúg a' völgyön;
Hányja veti a' gallyakat,
'S a' kő alább jön:

Olly sebesen és harsogva
 Zeng a' nóta már;
 Hallja ezt a' nyalka legény,
 'S biztatást nem vár.

Büfzke, feszes lépteiben
 Fordul, mint evet,
 'S néha, midőn kedve tartja,
 Ugrik más felet.
 Rojtos szárú kis topánját
 Könnyen hordozza,
 Szépen lebeg a' mentéje,
 'S inog kolcsagja.

Vitéz Kinizsinek hírét
 Hallottátok e?
 'S mint vígadott Kenyérmezőn,
 Azt tudjátok e?
 Mint a' harczba menendőnek
 Tüzelt a' szeme,

Bajnokos volt mozdulása ,
Feszült a' keze.

Csak a' gyáva vígad tunyán,
Büszke a' Magyar;
Vére a' nemzeti hangra
Fellobban hamar.

Hogy vitézi eredete,
Itt is mutatja,
'S a' puha tánczot veszélyes
Rútnak állatja.

Most már járjuk szaporábban;
Mert három a' táncz,
Nem bánom már szét ofzolhat
A' karéjos láncz;

De leánykát vegyen kiki,
'S járja páronkint;
'S ha megpördült egyszer kétszer,
Adja soronkint.

Szemmerezítve imígy ülvén
 A' nemes Hölgy; legottan
 Ajtó nyílik, 's háta megett
 Egy szép Lovag bétoppan.

'S jó napot, mond: Szép Klárika!
 Itthon van-e barátom
 Fernand, a'vagy mond-sza ötet.
 Mikor és hol láthatom? —

Elment, hallád — Nemes Lovag,
 Három egész hónapja,
 Háborúba, mikor jön meg,
 Csak a' jó Isten tudja. —

Hát gondolod, olly sokáig
 Hived fog ő maradni?
 Esmérem én a' repesőt,
 Csókot fog ott aratni. —

Hívségének, szerelmének
Itt hagyta ő zálogát
Ez újonnan kis szülöttet,
Kit ha megjön, akkor, lát. —

Csalatkozol, szép Klárika;
E' zálogért ő nem ad
Néked csak bút; engedd inkább,
Hogy én legyek hív szolgád. —

Nemes Lovag! Csak Fernandot
Kell én nékem szeretnem;
Néki adtam fogadásom',
Kezem', szívem', mindenem' —

Szerелеmről nincsen itt szó,
Arról én is hallgatok;
Egyedül csak veled titkon
Összejönni óhajtók. —

Két Tanúm van, a' kik nélkül
Semmit én nem tehetek:
Isten, ki lát, és a' szívem,
Mellytől el nem mehetek.

Keménységed, ó szép Klári!
Ha még így fog tartani,
Lábaidnál látod híved'
Keservében meghalni. —

Nemes Lovag! jobb ha testünk'
Hideg 's nehéz föld nyomja,
Mint sem itt fenn bűnös lelkünk'
Egy véték is mocsolja. —

Mond meg tehát, ó kegyetlen!
Ha így engedsz kínlódnom,
Lehet-e bús szerelmemből
Valaha kigyógyúlnom? —

Azt nem tudom, 's nem akarom
Abba magam' avatni;
De még is jobb kigyógyúlni,
Mint kinnyában meghalni. —

Egy kegyelmet, ó szép Klári!
Egy kegyelmet kérek még,
Utolsó ez, soha többet —
Bizonyságom lesz az Ég. —

Tisztességem 's tehetségem
A' mit enged, fogadom,
Nemes Lovag, azt én néked
Soha meg nem tagadom. —

Ha imádód' fzenvedheted,
'S meg nem veted hívedet,
Ó szép Klári! add csak költsön
Három arany gyűrűdet. —

Költsön adjam? Ó barátom!

Soha azok míg élek,
Újaimról jó szántomból
Soha le nem menendnek. —

Esküszöm az élő Égre

Ó szép Klári! 's fogadom,
Holnap reggel, mihelyt virrad,
Ha kívánod, vílhzadom. —

Fernand mondá: hitetlennek

Tartalak én tégedet,
Ha valaha ezen gyűrűk
Elhagyandják kezedet. —

Isten hozzád, ó kegyetlen!

Maradj tehát férjednek,
Ha már töled esdeklésim,
Semmit ki nem nyerhetnek. —

Kivánsága ha olyan lesz,
A' mi tölem kitelhet,
Vitéz Lovag, én nem tiltom,
Hozzám ismét eljöhet.

Felindúlva megy a' Lovag,
Dühösség a' szívében;
Klári ellen szörnyű boszút
Forral bűnös lelkében.

Teli ilyen vétkes ezéllal
Megy egy aranyműveshez,
Zörget: ez kinyittya 's kérdi,
Nemes Lovag, szólly mi, ez? —

Három arany gyűrűt ollyant,
Mint Klárié, csinálhatysz? —
Lehet Uram, ahhoz nálam
Formát mustrát találhatysz. —

De sietned kell barátom,
Szükségem van ezekre. —
Kész lesz Uram holnap reggel,
Ha megfizetsz előre.

Más nap serény paripára
Magát vígan felveté,
És a' három arany gyűrűt
Taskájában elrejté.

Igy a' rosznak indúlt bűnös
Nagy sebesen elhatolt,
És az első, a' kit kérdett,
A' derék jó Fernand volt,

A' ki épen haza tére,
A' vitt várt elfoglalván,
Annyát, hölgyét, és gyermekét,
Látni forrón óhajtván.

Mind a' ketten lovaikról
Sebességgel lefzálnak,
'S egymással mint jó barátok
Nyájaskodva tréfálnak.

Mi jót hozol Nemes Lovag,
Mi újságot Kláráról?
Igy szól Fernand, 's tudakozik
Most született fiáról. —

Klárid most is olly szép, mint volt,
Söt mindennap kedvesebb,
A' kis fiad ép és virgoncz,
Nincs nálánál helyesebb. —

Úgy de kérlek mondj igazat,
Klári hozzám hív-e még? —
Nézd e' három arany gyűrűt,
'S íteld, szíve kiért ég!

Erre Fernand, fájdalmának
Nem lévén itt határa,
A' nyomorúlt nagy hirtelen
Felpattan a' lovára.

Lebocsátván réz sisakját,
Dárdát ragad kezébe;
'S hally meg czudar, e'kép' kiált,
Avvagy te verj enyem' le.

A' két bajnok, mindenike
Vesztére a' másiknak
Törekedvén, erőlködve
Utólsóig vívának.

Végre Fernand, kedvezvén az
Igaz boszú karjának,
Általveri fondor szívét
Vetélkedő társának.

Akkor lova' szakadtában
Nyargal vágat a' féltő
Hazafelé, 's megérkezik,
Épen hogy a' nap feljö.

Lyányom, édes Klári lyányom!
Kelly fel, készítsd szívedet,
A'mott látom jönni vőmet
A' te discő férjedet.

Annya Klárit így szólittya,
'S ez remegve így felel:
Ö-e anyám, a' szerelmem,
Mondsza, vígan jön-e fel? —

Nem, leányom, elégedést
Nem látok én orczáján,
Söt bú, harag, méreg 's boszú
Látszik ránczolt homlokán.

Sóhajt a' szép, és aggódva
 Imígy kéri az annyát:
 Ó! taníts meg, hogy' lehessen
 Szelídítnem haragját.

Ott a' gyermek bölcsőjében,
 Vedd fel, nagy kincs neki ez,
 Őt meglátván, megszelídül,
 Mint a' bárány olyan lesz.

Szót fogadván Klári, tüstént
 A' kisdedit ölébe
 Kapja, siet, repül vele
 Kedves férje elébe.

Hozott Isten jó, Fernandom! —
 Magát nyakába veti,
 'S nyájasan mond: Itt a' fiad,
 Millyen nevet adsz neki? —

Akárminek nevezd ötet
Affzony, ez mond, jól tudom,
Nem az enyim, fattyú gyermek,
'S a' korcsokra nincs gondom.

Akkor dühödt módra rohan
Klári ellen házába:
Ki ezt látván, könnyes szemmel
Borúl férje' nyakába.

De a' féltő a' hív affzonyt
Haján fogva ragadván,
Kihurczollya kegyetlenül
Végig hosszú udvarán.

Itt lovához köti ötet,
'S dühében a' fenevad
Eggyet sem szól, hanem tovább
Sebes vágatva szalad.

Széllyel tépve szegény Klári, =
Csak jaj szava hallatik,
'S még a' pogány mártirjában
Örvendezni látszatik.

Egész úton, merre testét
A' kegyetlen hurczolá,
Piros vérét minden bokor
Minden szikla kóstonak.

Hajfürtyei szép fejről
Böröstül elválának;
'S nem vala már Klárin egyéb
Csak képe a' halálnak.

De megcsalá eme' pogányt
És nem férjet vak dühe:
A' kötelék elszakadott,
Mellyhez Klári volt kötve.

Akkor, midőn gyors lováról
A' féltő leugrana,
Hogy Klárinak szemrehányást,
'S reá átkot mondana:

A' nyomorúlt felemelvén
Szemeit az egekre,
Mit vétettem Fernand, így szól,
Mond meg kérlek hitedre! —

Hol a' három arany gyűrű,
Hová tetted hitetlen,
Vald meg már most álnok asszony,
Így ordít a' kegyetlen. —

Hála legyen az Egeknek,
Már most könnyen meghalok;
Mert hogy tudom, töled méltó
Szemre hányást nem hallok.

Szegény Fernand, ha kívánod
Látni három gyűrűmet
Vond le, — mert én már nem birom —
Kezeimről keztyűmet.

Ez lehúzza, 's rá találván
A' keresett zálogra,
Nagyot rikólt, 's Klári mellé
Földre terül bódulva.

Térj magadhoz, sohajt a' hölgy,
Kláríd hív volt, te féltő,
Fernand! ha ezt megisméred,
Akkor könnyen meghal ő.

'S midőn amaz egy darabig
Bámulva néz reája,
'S ofztán magát dárdájával
Általfúrni akarja:

Megállj, lásd ártatlanságom',
Fernand, halni ne siess!
Élned kell még, hogy te erről
A' világnak hírt vihess.

Rajtam az Ég könyörül majd,
Nincs is másra szükségem,
Csak testemnek koporsóra,
Jó helyen lesz a' lelkem. —

Önnön dühös kinnyaimtól
Szabadíts meg, oh halál,
Kiált Fernand: Én a' bűnös,
Te ártatlan 's hív valál. —

Nem, te élni fogsz, Klárid kér
Haldokólva tégedet,
Tartsd meg kisdéd szülöttünknek
Még szükséges éltedet. —

De mit mondjak neki, ha ő
 Annyát hívja és kérdi?
 Zokog Fernand 's kezeivel
 A' szemeit békedi. —

Mond... hogy annya.. Klára* vala, —
 A' haldokló így rebeg,
 A' ki téged' . . . ah . szeretett,
 'S karjaid közt . . . hala meg!

Bérczy János.

INTÉS.

(Epigramma.)

Itt a' rózsavirány' szaka; — hajh — de lehull hamar éke!
 Szedj idején; mert majd durva tövisket aratsz.

Martony.

*) Clara, tífzta.

C. Rusz rajz.

Stuber Joz. metsz.

AZ ADAKOZÓ FEJEDELEM.*)

Dicsérjenek mások más Fejedelmeket,
 A'mint látnak benne fényes érdemeket,
 Mint hódítottak meg számos nemzeteket,
 'S virágzókká miként tették mind ezeket.

Én csak a' mi dicső első Királyunknak
 Ama' tettét veszem húrjára lantomnak,
 Hogy csendes voltában az éjji homálynak
 Miként adakozott az ügyefogyottnak.

Jól tudja Esztergam 's Pannónia' hegye,
 Fejérvár, Bakonyság, és sok falu 's megye,
 Tudja az országnak kissebb 's nagyobb rendgye,
 Mit nem művelt István az égnek kedveltye.

*) Egy régi nyomtatvány szerint némelly jobbításokkal.

Nem volt elég neki a' sok Templomokat,
'S a' szent Solosmákkal hangzó Klastromokat,
És a' sínlődőknek az Ispitályokat
Építeni, 's jó karban hagyni mind azokat.

Nem volt elég nappal a' szükölködőnek
Nyujtani szent Jobját, 's betegeskedőnek
Orvost, 's vigasztalást adni epedőnek,
És lelki tanítást a' tévedezőnek.

Hanem éjjel volt még Fejérvárott kedve,
Midőn a' setétben észre nem vetetve
A' szegény' keblébe vigasztalást teve,
Mellyet hálás szívvel lelt az felébredve.

Épen nem szenvedte alázatos volta,
Hogy dicsérjék; mert ezt hívságnak tartotta,
Megalégedett, ha azt az Isten tudta,
Hogy annyiszor Jobját kegyesen nyujtotta.

Hanem nem tanácsos ör nélkül setétben
 Jární, ki tudja, mi lappang számos szívbén,
 Nem a' legjobb lélek van minden szegényben,
 Baj a' nemzetnek, ha kár esik fejében.

'S a'mint így az ország' Naggyai tündödnék,
 A' Király elejbe olyanok vetődnek,
 Kik az alamizsnán öllze verekednek,
 És személyéhez is nyúlni merélszelnek.

Nem féltek gonoszok Isten' ostorától,
 'S bűnös karotoknak elfzáradásától,
 Nem féltek gyilkosok a' kemény bíráktól,
 Sem pedig a' hóhér' éles pallosától?

Úgy e hogy márig is meg vagytok rettenve? —
 Azonban megy a' szent Királyunk sietve,
 'S Nagy Affzonyunk' képe előtt térdepelve
 A' Templomban ilyen szókra fakad nyelve:

Boldogságos Anyám! ezen illetlenség,
Mellyet most rajtam tett a' gyáva szegénység,
'S a' melyet Istenért szenvednem nyereség,
Az én szememben és szívemben csekélység.

Ha ezt az ellenség követné rajtam el,
'Tudom én, mit tennék. — Te segítségeddel
Vezetném hadamat ellene, 's fegyverrel
Végezném pörömet az embertelennel.

'S megmutatnám, mit tesz Magyarra feltenni,
A' ki nem tudott még soha megrettenni,
A' kinek öröme a' csatára menni;
Mivel a' karja ott győztös szokott lenni.

De a' butának megengedni kegyesség,
'S a' türedelemért adatik üdvösség,
A' roszért jót tenni nemes kötelesség;
'S Istené, ne miénk legyen a' dicsőség.

Megyek, tehát, Anyám! már talán alufznak,
A' kik én velem olly mostohán bántanak,
Adok nehány márjást a' nyomorultaknak,
Legalább reggelre hálával virradnak.

'S a' Templomból alig lépik az útszára,
Mindjárt ott akad az elszunnyadt Mihályra,
Ki feleségével 's gyermekével arra,
Hogy zsellér se legyen, jutott utollyára.

Mihálynak jó soká nyomtányi böcse volt,
Míg az Isten' 's ember törvényének hódolt;
De mihelyt Kupának hada közé pártolt,
E' gonofzságáért azonnal meglakolt.

Mert tífztségét vesztvén, pénztára kiürült,
Gyönyörű jószágá hívebb kézre került,
A' miért aztán ő olly nagy búba merült,
Hogy egy napja sem volt neki többé derült.

Más felül ötet a' szégyen is bántotta,
És szívét a' belső furdalás faggatta,
Sem éjjel sem nappal nem volt többé nyugta;
Már a' halált is, hogy nem jön érte, szidta.

Közel volt tehát a' kétségbeeséshez,
Mirenézve többször kapkodott a' késhez,
'S ha nem fohászkodik érette Istenhez
Neje, már eljut az élete' végéhez.

Hanem a' jó Elzter, kit a' sors' vadsága
Nem változtatott meg, 's egyetlen aggsága
Az volt, hogy férjének e' nyomorúsága
Legyen neki jóra vezér tanúsága.

Fogott is a' szó és példa kicsinyt rajta,
De a' gaz természet ismét sarjat hajta,
Mert ő is azok közt volt a' gonosz fajta,
Kiket a' rosz lélek irigykedni bojta.

Kik az alamizsnán öszveverekedtek,
És setétben a' szent Királynak is estek,
'S a' kik most töbnyire már elszenderedtek,
Nem is tudván talán, ki ellen vétettek.

Épen tehát Mihály előtt áll szent István,
'S alattomban neki több ezüst pénzt adván,
Az ő gyengeségét e'kép ápolgatván,
Nekie jobbulást tiszta szívből kíván.

A' Templom körül több szegény is tanyázott,
Kik közül egy jámbor, mivel igen fázott,
Semmit sem alhatván, buzgón imádkozott,
'S nézven a' szent Királyt, miként adakozott.

Egy Angyalt látott ő bámulva mellette,
A' ki az életnek könyvébe jegyzette
Mind azt, hogy a' szegényt miként segítette,
Mind pedig hogy vétkét könnyen elengedte.

Nem lehetett tehát tartani titokban
A' mit akart István tenni alattomban;
Hogy mások is lássák e' jeles példában,
Mint kellessék járni üdvösség' dolgában.

Közlötte Szeder Fábián.

Á L D O Z A T.

Szép asszonyok, leányok,
Áldoztam én ti néktek
Nyájas szelíd szavakkal
Szép illatos virággal
Vígágtokon vígadtam,
Bútók miatt epedtem.
Áldozatok ti is már
Némek szerelmeikkel
Méz ajku csókotokkal
Szép asszonyok, leányok.

Andódi Gere.

BÚCSÚVÉTEL.

Meg kell tehát válnom,
Lelkem' fele, tőled,
'S utolszor hágy szólnom
A' végzés itt véled;

Mert étherré való
Oszlékony tetemed
Már arra nem való,
Hogy lakja szellemed.

Úgy sem érdemlette
Századunk szívedet,
Jobb helyre rendelte
Teremtőd létedet.

Menj ki hát, ő hívat
E' gyomos világból,
Melly csak mérget szívat
Minden szép virágból.

'S én a' Karpatoknak
Itt hagyom környékit,
'S a' Duna partoknak
Laktomban vidékit,

Látni foglak téged
A' vizek' tükrében,
És hol Zefír lenged,
A' nyárfás' keblében.

Míg szemem' nem zárja
Be a' halandóság,
'S szellemem nem tudja,
Hogy mi a' boldogság.

A' Z Ö L D S Z Í N.

(Az én Reményem.)

Igaz — sokat gyötrődöm! —
 De még is édes a' kín,
 Melly engem olly kajánul
 E' vad bilincsbe fűzött,
 Mert bár ha barna fürtje,
 Melly szép nyakát borítja,
 'S a' rám szelíd mosollyal
 Ejtett szemek tükörje,
 'S piros ajakakból ömlött
 Elbájoló beszédje
 Sok bajokat szereznek
 E' szenvedő kebelnek; —
 De minthogy álmaimban
 Majd zöld fenyéren ülni,
 Majd zöld ligetben állni
 Látom kívánt Leánykám; —

Kecsegtet a Reménység :
 Hogy egykor én szedem majd
 Selyem haját galandba,
 'S reám mosolyg szemével,
 Ha játszi lantom édes
 Dallját követni fogja.

Szép völgyi Kálmán.

S Z E M.

Tükör vagyok, de nem szobád falán,
 Forrás vagyok, de nem zöld fák alatt,
 Ablak vagyok, de nem látsz rajtam által,
 Csillag vagyok, de nincsen kék egem.
 Mint Noe' kedvelt áldozatjain
 Boltos szivárvány nyugszik felettem.
 Nincs ajkam, és még is mosolygok én,
 Nincsen szavam, még is kérlelni tudlak.
 Esőzöm, égek, biztatok, fenyítek.

Kölcsy.

A' LAPÁLYI MENYEGZŐ.

Épen a' tengerbe merül az alkonyodó nap, és fel kezd az esthajnal' bíbora tetfszeni, hogy megfzöllamlík a' póstasíp, és sebesebben zúzzák az út' kövecseit a' nehéz hintónak vasalt kerekei, mihelyt a' völgyből kibukkanik a' Lapályi torony, és Szüléinek házát is látja már Elíza. Szívdöbögve nézi a' rég nem látott, de még is ismerős és felette kedves tájt. Itt a' hímes mező, ott a' hangos liget: imitt a' hűs csermely, amott a' szőlőhegy hozza eszébe tavaszi korának őszinte 's ártatlan örömit. Haladnak azonban a' megizzadt lovak, és a' porfelleg közt, mellyet előttök az aklokba ballagó nyájak ütnek, a' faluba és a' kívánt helyre érnek.

Imádkoztak volt már az estveli harangszóra Kálmánnak cselédi, és üldögélve várták elfáradtok után a' gazdasszony' főztét 's az éjnek nyugalmaát az udvaron álló terebély hársfának aljában, a'midőn a' házok előtt megállapodott hintó és a' belőle kiszállók magokon tartották bámult szemeikeit. Meg is csattanik az útsza-ajtónak kilincse azonnal, és három asszonyi személy lépik elejbeek pompás öltözetben, 's az egyik Kálmánnak atyai kezeit könnyezve csókolja közülök.

Nem volt képes az öreg ez alakban kedves leányát, kiben az életmód és tíz év amúgy is nagy változást tett, hamarjában sajdítani, és nem is tudta, noha meg volt hazajötte előre izenve, hogy ki legyen, mind addig, míg azt a' gyermeki gerjedelem miatt töredezett szavakból nem értette.

A' férjfi, hamindjárt még annyira érzékeny is, még sem látszik meg rajta olly

mértékben a' gyengédebb indulat, mint a' millyenben az a' szívet belsőkép gerjeszti. Legördül azonban néhány könny Kálmánnak arczáról, a' mi is a' határtalan örömnek valódi jele volt.

A' ki nem anya, igazán még nem is képzelheti ama' vígasztalást, mellyet a' ház' afzszonya érzett a' szerfelett kedvelt és olly rég nem ölelt szülötte' láttára, és az ömledező szívnek kitörései egészen egybeolvasztják a' két rokonyt. — Magán kívül ragadtatva tartja Borbála leányát, és a' körüllevők mellydöbögve édes érzelmekben merengnek.

Illy képeket fest az áldott természet, a' hol tiszteltetik, és a' hol nem fajul el eredeti voltától az ember. Nehezen láttak még illyet soha is Elíza' társnéi. Elég tapasztalás volt ez egy maga is nekik, és ha ezt hasznokra fordítani tudták, épen nem fizettek hiában kocsibért. Dehogy tudnak még e'

ház' jólelkű tagjai megilletődés nélkül könnyeket önteni, sem a' szokás vagy illendőség miatt tettett örömet színleni. Nem szorulván soha az alakosságra, de nem is ismervén azt, egyedül jól verő szíveket követik.

Magokhoz jönnek azonban az andalodásba merültek lassanként, és mintegy kedves álm után, derült arczaikkal vidámítván egymást, értelmesb beszédre fakadnak, és nem győzik mind azt ajkaikra venni, a' mit belsejekben olly forróan éreznek.

A' különböző rang és viselet azonban azt teszi, hogy a' közönséges sorsú legalább egy ideig bátortalan a' fényűző előtt, hamindjárt testvér is; mert csak a' magához hasonlóhoz közelít kiki legörömemestebb. Julisban lehetett ezt főkép tapasztalni. Félrehúzta nénje előtt jó darabig magát, a' ki egyébként az egész házat nyájas és e' mellett ártatlan magaviseletével fel tudta vidámítani.

De nem is lehet a' leányban ezen fze-
 mérmet csodálni; mert mióta elhagyta Elíza
 szüléinek házát, nem érte ötet a' hevesen
 sütő nap' barnító sugára, és a' megelégedett
 's fedhetetlen élet megtartotta kora' tavaszá-
 nak virító kellemet. A' kicsinosult és eleven
 lélek pedig és a' szép ízlés szerint választott
 öltözet, tudva van, hogy mennyire emeli az
 arcz' és testállás' bájait. Elíza, kit Sarjai
 Lőrincz, Kálmánnak testvére, mint városi
 Iskolatanító magához vett a' csínosabb neve-
 lés végett, és a' kit mind külső, mind belső
 szép tulajdonira nézve egy Doritzki Albert
 nevű gazdag Prágai Kalmár nejének választ-
 tott, és korán való halála után minden va-
 gyoniban örökösivé tett, volt a' legszébb és
 legjámborabb affzonyok' egyike.

Nem soká tartott azonban Julisnak ma-
 ga megvonása. Elég nyájas lett ezentúl nénje
 iránt, úgyhogy elmésségével végtére egészen

megérdemlené az affzony' érzékeny figyelmét. De ha előre látta volna a' leány ama' követke-
kezést, mellyet maga után e' vidám nyílt-
szívűsége vont, talán kevesebb lett volna bi-
zodalma, és bátortalansága inkább szánakodni
késztette volna nénjét, mint jövő sorsáról
olly híven gondoskodni.

Sándor a' leghelyesebb és legszebb er-
kölcösü legény volt az egész faluban, kit Ju-
lis halálban szeretett. Szüléik a' jövő far-
sagra halaszták egybekeléseket. Miolta azon-
ban Eliza Lapályba érkezett, az időtől fogva
ritkán láthatták, mert a' leány nem mert
nénjétől messzire távozni, a' szerelmesek egy-
mást, a' mi is eleget faggatta az ő szíveiket.
Nem tetstett elsőben is az mindjárt Sándor-
nak, mintha megérezte volna veszedelmét,
hogy a' leányon néhány naptól fogva külö-
nös ruha darabokat szemlélt. Ebből jó formán
azt következtette, hogy a' mennyire távozik

az ember a' szokott viselettől, szíve is gyakorta annyira változik.

Az a' feje nemnek gyengébb tulajdona, hogy fürkésző szeme mindenben fenakad, és az apró tárgyak körül tűnődik leginkább. — Julis sem törődött soha is Elízának drágasályaival és egyéb öltözetivel; hanem fején eleget legeltette kíváncsi szemeit, és elhülve bámult az akkori mód szerint rövidre metszett hajnak ígésző fodrain. Fel sem vette ő a' drága kövek' és gyöngyök' nagyságát 's értékét, hanem mint tetetnek az arany karikák a' fülekbe, azt látni akarta, és ezen kíváncsiság nyujtott épen Elízának okot, hogy Julisnak egy pár kisedet függőt adjon, és vegyetek a' leánynak füleit a' nélkül, hogy kérdezné, hagyja e, azonnal átszúrja, a' mi is Sándornak fájt inkább, mint Julisnak magának. Így folyván a' dolgok, mit mivel a' két utazó asszony?

A' nagy városiak igen el tudják magokat a' szabadban mulatni, midőn a' természet ökép mindent kényekre szolgáltat. — Sőt egy mezei virág gyakran kedvesebb előttök, mint a' Japánból hozzánk származott növény. Kálmánnak háza körül volt egész jószága. Udvarából az ajtó egy derék kertbe nyílt, mellyben a' gyümölcsel terhelt ágak kínálni látszatnak termésekkel az általkelőket. Azon túl a' messze terjedő illatos rétségnek az ezernyi virágokkal hímzett zöld terítője, mellyen a' dongó méh olly gondosan bolyong, nyúlik a' homályos erdőig, a' hol a' csörgő patak' szélénél égne meredt tölgyeken a' sárga rigók az echókkal tréfálnak. Közel domborodik a' szőlőhegy is, mellynek hirtelen nevedő gerezdjei a' gyors mivelőnek nagy reményt nyujtanak. Könnyű volt tehát a' vendégeknek mind otthon kedveket tölteniük, mind pedig a' szomszéd

helységekben, a' hol a' nemes birtokuk 's érzésük őket a' legnagyobb készséggel mulatták. A' jó levegő és hegybeli forrásvíz, a' bő alztal és gondatlan élet elevenebb színt, ritkább vért, és nagyobb izmosságot adott az idegeneknek, és olly kedvet a' magyar országi élethez, hogy készek lennének mindjárt itt maradni, ha a' környülállások engednék.

El lehet gondolni, mint örült Kálmán vérségével együtt kedves vendégeinek. Az egy Sándor volt az egész helységben, a' nekik semmi jót sem tudott kívánni. Már két vasárnap mult el, hogy Julissal nem tánczolt, és a' napról napra úriásb öltözet sajdította vele, hogy nem számára csinosodik a' leány, és valahányszor megcsillamlott füle Sándornak szemében, mind annyiszor megrezzent reménye ötöt elhagyni készüle.

Senki sem tudott még álmodni is arról,

a' mi következett; sőt az egybekelést ohaj-
ták a' Szülék, hogy a' szomszédi barátságból
atyafiság, és a' két résznek örökségéből na-
gyobb jószág lehessen. És így, valamint
gyermekük boldogoknak fogják magokat egy-
más' karjában tartani, úgy az öregek is az
ebben való tellyes meglegedésnél fogva arany
időket reménylnek. Szép volt a' szándék, és
jó is; azonban a' dolog' kimenetele váratlan
történetekkel kínozta az érzékeny szíveket.

Elmúlik a' tellyes meglegedéssel eltöl-
tött három hét, és Elíza' elköltöztének már
megérkezik ideje. Megtetetnek a' készülétek
az elindulásra, és az egyezés is meglett,
ámbar nagy nehezen, a' Szülék' részéről,
hogy Julist is elviheti nénye Prágába ma-
gával, hanem úgy, hogy esztendő múlva öt'
meghozza Lapályra. Az volt tudniillik
célja Elizának, hogy ön példája szerint a'
leánynak pallérozottabb nevelést adván, sze-

rencséltesse férjhezmenetelét, és ez által mintegy elfközölje nemzetségének is jobb sorsrajutását.

Ha ezt tudta volna Julis, hogy az öfzinte életmódból kilépnie kellett, és örökös erőszakok között tölteni napjait, senki sem birta volna rá, hogy honnyát elhagyja egy kis időre is; sőt ha százszor nem halotta volna, hogy mihelyt tetfzeni fog, haza jöhet kedves Szüléihez, nem vált volna meg Sándorától a' világ' kincsiért a' jövő farsangnál továbbra. Egész lelkéből szerette Elízát, és innen képzeln sem tudta, hogy valami kénye szerint nem foghatna történni.

Felvirrad csakugyan a' nevezetes nap, mellyen búcsút vesz Eliza és Julis az érzékeny vérségtől, és kocsira üllvén két barátnejával együtt, sebesen reppennek ki Lapály' helységéből. Temetéskor sem lehetett volna mélyebb szomorúság, mint ez alka-

lommal, Kálmánnak házában. Midőn azok, kiket a' természet öfzveket, és a' sors kényére szertehány, egymástól elválnak, nemde méltán öntenek keserű könnyeket, tudván, hogy midőn egy darab időre veszünk csak egymástól búcsút — és ez gyakorta végbúcsúnk. —

Gyönyörűn süt a' nap, ügetnek a' lovak, szemekbe tűnnek az útasoknak a' kellemes vidékek, és képesek széllyeszteni ábrándozásikat, és őket kevesé felvidámítani. Julis, ki fél nap sem volt még kocsiban egyvégben, ezen hosszabb utazásban idővel gyönyörüséget lelt. Az újabbaknál újabb tárgyak szüntelen kecsegtették bámuló szemeit, és annyira magokra függeszték, hogy ha Sándor velek volna, magát egészen boldognak tartaná, míg Bécsbe nem értek.

Hanem mihelyt a' roppant várasnak megfájlaltak egyik fogadójában, minden

gondját arra fordítá Elíza, hogy Julist talpig a' legújabb ízlésű öltözetbe tegye. Ott a' kinek módja van, mindent készen talál, a' mi a' fényűzéshez tartozik, és alig kell két óra, hogy a' mezei közleányból első rangú bájos alak válják. Meg is tetettek nagy hamar minden rendelések, mellyek e' végre szolgáltak. A' szobában terem a' ruhaáruló, az ötvös, a' hajfodorító, az öltöztető alfszony, és egyéb az illyes dologhoz tartozó azonnal, és minden felől a' legnagyobb készség uralodik. Julis még nem tudja, hogy miatta vannak ezen készületek, hanem a' festett falakon, az ékes ágyterítőkön, és az ablakfátyolokon, a' millyeneket most legelőször lát, legelnek szemei. Egyszerre mondja néneje érzékenyen neki, hogy az eddig volt vi-seletet, mint már most illetlent, fel kell szebbel váltania. Egész borzadással hallja e' rémítő szavakat; hanem a' tisztelet, szemé-

rem sokkal nagyobb volt benne, mintsem hogy az ellenkezésnek csak jelét is adná; sőt egész készséget látztatott mutatni. Midőn tehát haját, melyet olly gonddal nevelt, és a' melyet úgy becsült, az akkori új szokás' kényére metélnék, csigáznák és fodorítanak, és füleibe nagyobb terheket tennének, midőn karcsú derekát kemény válba szorítanak, és minden tagjára idegen ruhákat fűznének, egész férjfiúi elszánással szenvedte, gondolván, hogy a' minek most hasztalan akar-na ellentállania, azt idővel, ha hatalmában lesz, meg fogja változtatni. Elég a' dologhoz az mostan azonban, hogy Julis egy ígésző kép lett, és nem volt más hibája, egyéb hogy németül nem tudott.

Imígy felkészítvén testvérjét Elíza, si-tett Prágában teremni. Alig nézegette meg házának csínjait, azonnal magához hívatta a' nyelv- táncz- és muzsika-mestert, kiknek a'

leányt kettős szorgalommal tanítani kellett. A' jó emlékezet, a' gyors ész, és testi ügyesség igen segítette az előmenetelt, és rövid idő alatt alkalmas lett Julis a' csinosb társaságokra is.

Hát a' szegény Sándor mit mivel Lápályon? Vérzik nemde szíve Julis után, és bofzonkodik nemde, hogy otthon nem lehetkor költözvén el, nem is vehettek végbúcsút egymástól? — Mint a' kit a' mennykő' szele ér meg, és soká kábult marad; szinte úgy járt a' szerető legény, midőn meghalotta a' véletlen esetet. Felelzmélkedte a' bűnnek, azután a' kétségbeesésnek örvényét nyitotta meg szegénynek előtte. Úgy is, mond, a' zörgő dobok és a' harsogó trombiták harczra riasztják az egész világot, én is kardot kötök, és oda vágtatok, a' hol legsűrűbb az ellenség' csoportja, lelmi halálot, és így bofzulni vasfízü sorsomat,

melly olly kegyetlenül kiragadta keblemből Szépemet. Fogja tehát magát, és minden hír és búcsúvétel nélkül világnak megy, és katonává lesz.

Négy hét előtt Julis együgyű falusi lyánka volt, Sándor is színte csak annyi tapasztalással birt, mint a' mennyit egy mezei ember szerezhet magának, és most mindkettő a' nagy világ' piaczára kerülván, amaz az első rangú Dámák közt fényleni tanul idegen országban, ez pedig, és ő is messze hazájától, a' nélkül, hogy Szüléi valamit tudnának felőle, mint hufzár gyakoroltatik a' fegyverforgatásban. Illyen a' sorsa az embernek — midőn észre sem veszi, oda jut, a' hol gondolattal sem járt.

Sebes szárnyakon repül azonban az idő, mulnak a' hónapok, és az év az évet tolja ki helyéből, és az legboldogabb a' halandók közül, a' ki minden perczenetet használ, hogy

magát állapotjához képest tökéletesítse. Julisnál nem volt már Prágában senki is előkelőbb a' Szépek' sorában, Sándornak pedig vitéz tetteit az arany érdempénz és Strázsa-mesteri rang bizonyította meg.

Bár csak valami hírt hallott volna egy-egyik a' másikról, legalább előmeneteleken örvendettek volna, a' mi is ama' fájdalmat, mellyet a' véletlen megválás okozott, enyhítette volna. De nem csak hogy nem történt ez; hanem Julisra nézve a' bizonytalanság időről időre nagyobb szívfszorulást és bánatokat szült.

Meglátogatta tudniillik esztendő múlva fogadása szerint Szüléit Elíza, és tudnivaló, hogy az otthon ohajtott Julist is elvitte magával. Egészen bátorrá tette a' leányt a' finomabb nevelés, és mihelyt Lapályra érkezett, Sándort volt fő gondja látni, 's ha híve maradott, azt véghezvinni, hogy egy-

bekeljenek. Készen volt már Julis lefzórni magáról a' városi pókszövevényeket, és ismét mezei ruhába öltözni, készen ellenemondani a' puha és unalmas életnek, és Sándorral napestig tünni a' nap' hevét, a'midőn megdöbbenve értette, hogy elztendeje már, hogy világnak ment kedvese, és ember nem tudja, él hal e a' nyomorult legény.

A' legiszonyúbb kínokat érzeni azonnal szívében, vagy e' gyászos hírt hallani, és eltökélleni magát, hogy ha Sándornak nem adhatta kezét, az senkinek birtoka nem lesz, mind egy volt. Titkolta, mint birta, öldöklő fájdalomt; hanem borult homlokán 's arczán volt festve azoknak bús képek. — Eltűnt reánézve Lapálynak minden éke, pusztá volt ott a' hegy völgy 's hímes mező neki, és szinte örömet hallotta, hogy nem sokára visszaútnak Prágába.

Hanem ott sem lehetett Julis nyúgod-

tabb elméjü, ('s egész szerencséje, hogy teste meg tudta birni a' számos belső küzdéseket;) noha főkép ez időszakaszban mindig tellve volt házak a' víg vendégekkel. A' háborús időkben éjjel nappal jár kél a' sok Katonaság, főkép a' nagy városokban, szinte Prágában is a' többiek között egy Huszár regiment nyargal be. Kiki tudja, milly dicső teremtmény egy huszár tisztt, midőn tudniillik egész parádében száguldozó lován lebegve vezeti csoportját, és ez egy érzékeny lyánkának szemében millyen vitézi kép, milly szépen eltalált ideál — És Julis hideg vérrel veszi az illyest, a' beteg szívé.

Doritzki Adolf Eliza' boldogult férjének Albertnek testvére is ezen regimentben szolgált mint második Kapitány; tehát el lehet gondolni, mennyi mulatsága, és millyen öröme lehetett Julisnak, hogy hazáján kívül is magyart, és pedig illy jeles alakban lát-

hatott. — Azonban, mint midőn több napos esőre borongnak a' lassú fellegek, megbirkoznak ugyan gyakortább velek a' sütő nap-sugárok, és átlövellvén rajtok több helyen magokat, félderültségbe hozzák az égnek boltjait; de nem sokára elnyomván az összeforlódott felhő-sereg a' napnak ellankadott képét, homályt von a' földnek színére, és bőven áztatja annak tápláló kebelét; szinte a' leánynak is látszatott néha futó vidámság szomorgó arczain; a' bánat azonban befátyolozta azt, úgyhogy a' derülést még ekkor nem lehetett csak sajdítani is.

Rényi Péter, ugyan az említett regimentben mind birtokkal mind hősi tettekkel jeleskedő Hadnagy, annyira meg volt ígézve Julis' deli termete, de leginkább szelíd komolysága által, hogy feltette magában, hogy mihelyt megszűnik a' hosszas háború, azonnal az oltárnál hívséget esküszik a'

leánynak. Tetszett a' szándék Elízának, hanem fog e Julisnak tetszeni? Tele van kedves Sándorával szíve, és abban kívülle nincs helye senkinek. Azért, midőn Eliza ötet e' tárgyban vallatja, midőn elbeszéli széltehoffzában még Lapályban gerjedt és örökké tartandó szerelmét elsőben, egész nyíltsággal tárja ki kebelét, mondván: „vagy Sándor lesz férjem, vagy senki.“

Nem untatta tovább testvérjét az affzony, tudván, hogy a' mire egyszer eltökéli magát, attól nem lehet ötet egykönnyen elvonni. Sőt hogy bizodalmát tovább is megtartsa, még maga izgatta, hogy szíve' verését kövesse. Kedves volt a' leány előtt nénjének e' könnyen-bánása, azért szósabbá lévén, így rebeg örömeiben: Néne! nehéz az én szívem, és sok könnyeket hullatok; de mind e' mellett bizok az Istenben. Édes Apánk mondta, nem is kételkedem, saját tapasztalásából: a' ki jó

czélra törekfzik, és állhatatos marad, azt bizonnyal eléri.

Egy Tifzt sem volt már, kit Elíza nem ismert és meg nem vendégelt, egy Hadnagyon kívül, kinek sebjei miatt, melyeket az utolsó ütközetben kapott, még a' szobát őrzeni kellett. Mindennap meglátogatta Adolf ötét, és mint legnagyobb jótévőjét mindenkép ápolta. E t é n y i volt tudniillik az, így hívták a' Hadnagyot, ki neki a' hadban életét megmenté. Különös vágyódása volt Elízának e' derék vitézt és jótévőt meglátogatni, és el is vezetteté magát egy délután hozzá, hálás szívét kijelenteni iránta.

Ráismer ő az affzonyra, viszontagságának vélt kútfőjére azonnal. Forrott is a' méreg minden ereiben, és szívében a' boszúnak tüze kemény lángokat csapkodott. Külsőkép azonban nyomta belseje' felháborodtát, és a' barátság' színe alatt elbeszélteti affzonyával

mind azt, a' mi Julishoz tartozott — és midőn hallja, hogy nincs férjnél a' leány, de még hogy csak a' világnak ment Sándorát tudja egyedül szerezni — hogy Prágában van ő, és kedves barátjával Doritzki Kapitánnyal rokony — egy szökő szmélkedés után, minden gyűlölséget letesz belsőképen is az asszonyhoz, és nyájasan keresi kedvét és tellyes hajlandóságát, a' mire azonban már úgy is elég érdeme volt.

Alig megy ki a' szobából és alig búcsúzik el Adolf életének megtartójától Elíza, már ezer nyughatatlanságot szenved hánycódó szívében a' Hadnagy, és feledvén felindultában lába' fájdalmaait, kopogva jár fel's alá a' szobában, és repülve kíván Julisnál teremni. Fel is ölti hamar legszébbik ruháját, kardot köt, csákót nyom fejébe, és a' nélkül, hogy sántítana, megy Elíza' házába,

és a' midőn teszi tiszteletét, a' mellék szobából épen akkor indul a' leány kifelé.

Inkább halálát reménylte ma látni, mint kedves Sándorát, kiről talán nem is hitte többé, hogy él, annál inkább hogy huszár Tiszt legyen; azért úgy fogadta üdvözlését, mint ismeretlenét, és dolga után látott. De a' Hadnagy útját állván néki, és karjainál fogva a' hévtől remegve tartván őt, mond: Nézz, kedves, nézz jól szemeim közé — Ah, Sándor! az egekért, hol veszed itt magadat? rebeg a' leány, és elnémulva kebelébe rogyik, és jó darabig öröme' árjai között merengve andalog.

Nincs nyelv, nincs ecset, melly ezen véletlen öszvetálálkozást a' maga voltában szóval, vagy színekkel lefesse. Érzeni képes az illyest az, a' kinek érzékeny szíve van; de elmondani nem lehet. A' hívség gyakorta sok áldozatot kíván; hanem az öröm, melly

a' hosszas bajokat követi, olly édes, hogy minden szenvedést, melly miatta történt, kicsinynek tart az ember, és kész lenne érte tovább is élete' végéig küzdeni.

Olvadva nézi Elíza e' szép lelkek' egybeolvadását, és áldja a' mennyei gondviselés' csoda rendeléseit, és elvégzi magában, hogy a' nemes párnak egybekelése, mihelyt az ohajtott béke megtér, vagy ha csak fegyvernynyugvás lesz is, Lapályon fog legvígabban tartatni.

Holnap lesz, úgy hallik, a' huszár regimentnek elköltözése' napja; tehát Sándor is elhagyja, és talán még nagy időre Julist. Úgy vagyon, megfuvatik hajnalban a' trombita, öszvesereglenek a' kinyúgodott vitézek, és szomorú búcsút vevén Sándor kedvesétől, megy hajnoki pallyáját szívdobogva folytatni.

Mindég kedvezőbb lesz azonban a' szerencse' reánk nézve, és szövetségeseink is nyomják a' francz hadat, míg végre egészen lealázzák

hatalmát, és az ohajtott béke beköszönt a' vértől sokáig ázott föld' már már kiesebb szí- nére. Dob 's muzsika szó közt mennek a' hadi csoportok honnyokba, és a' megunt fegyvert a' rozsdára bízván, készülnek az ugarban he- verő telkeket művelni.

A' vőlegény is megérkezik Prágában, és Elíza' rendelése szerint minnyáján Lapályra sietnek a' Julissal való rég várt egybekelésre. Új öröm ringatta Kálmánnak és Borbálának éltét; mert nem csak boldog sorsban látták gyermekeiket, hanem minnyáján Lapályra menvén lakni, keblekben ápolták a' jámbor öregeket holtokig, és magok is mellettük szán- dékoznak a' temetőben idővel nyugodni.

K. L. N. R.

1827-ik ESZTENDEI TAVASZ.

Újul minden a' reménnyel
 Tellyes tavaszi nappal,
 Nem gondol a' muló fénnel,
 Nem gondol a' holnappal.
 Senki sem tud tán tünödni
 Az elmúlt víg időkön,
 Bús gondjaiba verödni
 Az elmúlt esztendőkön.

Nékem szomorú a' Tavasz'
 Kellemetes szépsége;
 Mivel tudom azt, hogy ravasz
 Álmaim' reménysége.
 Tudom én, hogy a' ké kellő
 Tavasz' reménye kaján,
 Elmulik, ha zordon szellő
 Megfújja, 's sirok baján.

Gázolja egy szép Teremtés
Éltem' tavasz- idejét,
Hijába nálam a' mentés,
Szeretem szép személyét.
Ő hajdan a' kikeletet
Nékem kedvessé tette,
Mit ér, ha a' szeretetet
Erántam kíméllette.

Várok még tán személyétől,
Talán megfzán engemet,
Nem tilt el tán szerelmétől,
Megfzánnya szerelmemet;
De ha ez meg nem történne,
Minek nékem kikelet?
Nékem az unalom lenne,
Ha ő engem nem szeret.

Álmaimnak áradása

Közt hánykódó képzelet

Lenne pufzta vágyódása

Reménnye a' kikelet.

De ha ő is engem szeret,

Mint én ötet szeretem,

Oh! ha ő (úgy, mint én,) szeret,

Áldom a' kikeletem'.

Remény! tehát nyújtsd nékem is

Jóvoltodnak áldását,

Mutasd, hogy lett én értem is

Egy szív, ki szívem mását

Pótolja, és ez életnek

Terheit velem ossza,

És a' virágzó életnek

Rózsáit velem fossza.

Így tsak így lesz éltem' tzelja
Örömmel tellyes virág,
Mellyet az Irígy' atzelja
Töveiből ki nem vág.
Majd akkor tudom nevetni
Az esztendők' éjjelét,
Híven fogom őt' szeretni,
Ő bírja szívem' felét.

Unghváry Gédeon.

A' TANULT LEÁNYOK.

Be igen árt a' Lyányoknak
A' fölösleg tanultság!
Még sints férjek a' Múzsáknak,
Arról ez nagy bizonyság.

St. * *

A' V Á R Ó H Í V.

Milly édes szívbánatom,
 Ha szerelmem szép koránya
 Feltün szívem' dús menyébe'!
 E' menyorszag' bájmagánya
 Elzár biztató ölébe.
 Milly édes szívbánatom
 Ah! ki nem sohajthatom.

Kedves Ö, mint életem!
 Csald még egyszer szép honodra,
 'S nyujtsd szemembe édes álom!
 Rózsát hintek hív karodra,
 Ha öt' abban feltalálom.
 Öt' el nem felejthetem,
 Kedves Ö, mint életem!

Dús Tavasz rózsáll körül,
Itt szállong az égi béke
E' víg völgynek szent ölében,
Itt áll felpompázott széke. —
Látom Öt' egész kegyében!
Itt most minden víg, örül,
Dús tavasz rózsáll körül.

Ah mikor jösz szép Alak!
Itt vagyok kinyílt karokkal
E' kéjjel dús rózsavölgyön,
Téged váró hív dalokkal
Várom itt ez árva tölgyön.
Ah mikor jösz szép Alak!
Ah mikorra várjalak.

Sebők József.

A Z E P E D Ő.

Kegyes Szűz! angyal arcodat
 A' miolta láthatám,
 Bájló ezüst szavadat
 Hajh vesztetre hallhatám!

Nyugtom' sehol sem találom
 E' nagy zajgó tengerben;
 Míg nem közelget halálom, —
 Fellelem sírvermemben!

Bár a' tavasz' fris virági
 Szívet 's elmét vidítnak;
 Ez élet' zöldellő ági
 Számomra nem virítanak:

Mert te, a' ki kellemiddel
 Ezeket meghaladod;
 Szív varázsló szépségiddel,
 Ki lát, törbe ragadod.

Ah! nem látod kellemedért
 Éltem' dúló kínomat;
 Ah! nem érzed szerelmedért
 Szívemélesztő lángomat:

E' zefír, melly most hajamnak
 Zúzott fürtyein repdez,
 Nem sokára sírhalmamnak
 Virágain lengedez.

— Mikolay József.

KÖTEKEDÉS.

E d v a r d.

Pénz 's Feleség nincs még házamnál; másom elég van.
 E' kettőt mindég felleli, a' ki legény.

M á l i.

Pénzre de sokra vagyon szükségem; férjfi elég lefz:
 Hol csörög a' lánynak pénze, legényre talál.

— K. L. N. R.

SZEMREHÁNYÁS.

Ne mond, hogy én megcsaltalak,
 És hogy töled elváltam,
 Hogy hívtelen elhagytalak,
 'S hogy mellőled elálltam! —
 Hív voltam esküdt hitemhez,
 Nem ingtak érzeményim,
 Nem tért senki hív szívemhez,
 Benned voltak reményim.

Te magad titkolt örömmel
 Véghezvivéd válásunk',
 Bár fájdalmas könny örömmel
 Színléd nem vélt csapásunk'.
 Hittem csalfa beszédednek,
 'S szidtam a' Sorst rút szóval,
 Hittem hamis fegyverednek,
 Sirtam veled Siróval.

És mért bántál ekkép' velem
 Illy csalárdul 's álnokul,
 Nem voltam rossz, én úgy vélem,
 Nem vethetisz engem okul.
 Jámbor voltam és hív mindég,
 'S az akartam maradni, —
 Tudom tetted meg fogod még
 Te majd egykor siratni.

Szépvölgyi Kálmán.

L E V É L.

Néma vagyok, süket is, 's izenet hordásra szorított
 Még is az emberi faj. Nemde fonák viselet?
 Nincs karom és ajkam, még is kell vinni sok ízben
 Mond-ki minő módon? csókokat és ölelést.
 Csókol hűv szeretőd engem, 's kebelére szorongat,
 'S légy bár féltékeny nincs harag értte reám.
 Egy hiba van bennem, félénk vagyok, és kis erőszak
 Megrendíti keblem', 's titkaidat kinyitom.

Kölcsey.

L Í N Á M H O Z.

Oh, mikor szorítlak mellyemhez tégedet
 Línám! ki örökre élni fogsz keblemben;
 Ambár tüneményként most is bájképedet
 Forróan ölelem heves érzésemben.

Hát mind haszontalan sohajtozik e' szív
 Egyedül utánnad tüzes vágyódással?
 Cél nélkül kesereg, jajgat, könnyez e' Hív,
 'S esdeklik éretted annyi aggódással?

Még is soha sem olly édesek könnyeim,
 Mellyeket az öröm fejthet ki szememből,
 Mintha szerelmedtől hevült képzeitem
 Öledbe ragadnak engem' szűk körömből.

Tégedet képzellek Zephyrnek képében,
 Melly felém a' hímes mezőben lengedez,
 Ha a' forró napnak izzasztó hevében
 Elcsüggedett testem nyugalmért epedez.

Képedet az éjnek setét sátorában
Angyalként előttem lebegni szemlélem,
'S mintha a' szemérem' sűrű fátyolában
Hó mellyed' verését érezném, úgy vélem.

Látlak ölében a' vadon ligeteknek,
Hol szelíd állatnak nyomára nem találz,
Vagy ha a' virágos ezüst csermelyeknek
Partján Nefelegtset szedek, előttem állsz.

Ha fáradtan dülök az álom' kajába,
Vagy a' holdnak tellyes képét nézegetem,
'S bámulom a' szép színt kertem' rózsájába',
Bíborát arczodnak ott is szemlélgetem.

Mindenütt szeretett képedre találok
A' szép természetnek remek tárgyaiban,
Ha állok, vadászok, halászok 's járkálok,
Elmerülök édes Línám' bájaiban.

Ez feltöri lelkem' földi köteleleit,
 Eljutok így hozzád e' távolléteimből,
 Felosztom veled az élet' örömeit,
 'S szárogatom a' bút ifjúi évemből.

Hanti Ferencz.

K Ö S Z Ö N T É S.

(Urániához.)

Örvendve látjuk, díszes Uránia!
 Most ismét honnyunk' szebb egin arczatát;
 'S azt, mint ügyelsz a' dicső nemzet'
 Magzatinak jelesebb dalára.

Harminczszor értek sárga gerezdjei,
 Híres Tokajnak, búza is annyiszor
 Jött csürbe, 's nem térsz, alak, vízfza?
 Így rebegénk. — Te pedig felettünk

Egy rózsaszínű felleget atmosolygysz,
 'S hazánkra fényed' szórva varázsolod
 A' lelkesedtebb maradványnak
 Szellemeit ragyogó öledbe.

Ne tűnj ezentúl el szemeink elől, —
 'S a' míg csak évről évre kötözhethünk
 Fejedre hímes viráginkból
 Illatozó koszorút, maradj itt!

Szedes Fábrián.

TANÁCS.

A' házasságnak kötelébe lépni törekfzel,
 Érzékid' hevéit tartsa eszed zabolán. —
 Az lám a' bokros gondoknak vad növedékkal
 Tölt olly kertje, — hová rózsá soron vitetünk.

Martony.

A'

KLAVIR-MESTER.

VÍG-JÁTÉK

Egy Felvonásban.

S z e m é l y e k :

Targyas Mihály, Földes Úr.

Nina Kis-Afzony, a' Leánya.

Pörge Gábor, a' Kérője.

Nyergedy Miklós, Targyas' régi jó
baráttya.

Blond Vilhelm, Klavir-Mester Targyas
Úr' házánál.

Gáspár, Pörge Gábor' inassa.

ELSŐ JELENÉS.

(Nina' szobája. Nina a' varró-asztalánál üll. Targyas jön egy felbontott levéllel.)

T a r g y a s.

Nézd, kedves Leányom! éppen most kaptam ezen levelet az én barátomtól Nyergedy Úrtól. —

Nina. Nos? — mit ír a' Fiáról, eljön-e hozzánk, mint a' minap jelentette? —

Targyas. Azt írja, hogy az ő Fia már 29-dik Júniusban elindult onnéthazul, hogy első Júliusban hozzánk érhessen. —

Nina. És ő még sinsz itt — bizonyosan rövid lántzokra kötötte meg valahol a' Szerelem' Istene, mellyek nem engedik őt' tovább jönni. —

T a r g y a s. Nagyon könnyen veszed a' dolgot, édes Leányom! — 's nem veszed észre, hogy veszedelem is érhetne valahol a' szegény Ifjút. —

N i n a. Attól mentse az Isten! — de tudhatja kedves Atyám, hogy az illy virágzó idejű Ifjú az ilyen útazás közben könnyen lepkévé változhatik által; 's midőn az ártatlan violákhoz siet, itt ott a' sok büszke rózsákat is megtekintheti, a' mi pedig nem kis időbe kerül. —

T a r g y a s. Nina! Te rosszul vélekedsz az én barátom' Fiáról. Derék ember az attya, 's én reményelem, hogy a' fiatal hajtás is iparkodik idővel az ő törzsökével mérközni. — Megtartotta volna ő, tudom én, a' szavát. — Hanem, emlékezel-e, Leányom! hogy a' mult hónap' utolsó napján az erdőben egy meggyilkoltatott holt testet találtak? — Hogy valami jó házból való Ifjú volt, azt öltözete

mutatta. — Még eddig senki sem tudja, hogy ki volt. — Ő ezen a' tájon esmeretlen. Én magam se láttam három esztendő korától fogva; pedig hajh! sokat változik az ember húsz évek' lefolyása alatt. — Egy szóval én meg vagyok győződve, hogy az én szerencsétlen barátom' fia, — a' te Völegényed — meggyilkoltatott. —

Nina. Az könnyen meglehet. — Sok a' rossz ember, 's veszedelmes az éjjeli utazás — valóban sajnálom a' szerencsétlen atyát. —

Targyas. Hát a' szerencsétlenebb fiút — ki legszébb korában erőszakkal tépetett ki az élet' virágos kertéből?

Nina. Nem tudom, melyik a' szerencsétlenebb? az-e, ki az ő elvesztéséről semmit sem tud már, vagy az, a' ki a' vesztés' súlját még most is érezi? — Külömben, im ezen érzékeny könytsepp az én esmeretlen Völegényem' hamvaira! —

T a r g y a s. Ő vele bizonynyal boldog lettél volna, kedves Leányom! 's te még sem látszol érezni egészen ezen nagy veszté-
sedet. —

N i n a. A' legnagyobb embereknek is csak híreket bámuljuk, ha esméretlenek előttünk; személyeket csak a' megismerés után tisztelhetjük. — A' drága arany gyűrű' elvesztését is jobban sajnáljuk, ha az már birtokunkban van, mintha azt még a' nekünk ígérő vesztette volna el. —

T a r g y a s. Hideg okoskodások ezek, mellyekre a' szív semmit sem ügyelve kedvére tétováz a' kedvesebb tárgy körül. — Ő már elveszett! — igaz, hogy élőknek élő, holtaknak holt a' baráttya. — Pörge Gáborból is derék férj válhat még, ő is esenkedik a' te kezed után, 's tölem meg is kért.

N i n a. 'S mit felelt néki édes atyám?

T a r g y a s. Még semmit; de most már

látván a' te Völegényed' szerentsétlenségében való hideg részvételeket, majd fogok neki valamit mondani. —

Nina. (zavarodva 's hirtelen eltökélve) Sőt inkább arra határoztam most magam, kedves Atyám, hogy az én megholt Völegényemért gyászot veszek fel, — hogy én egész életemben fogom őtet gyászolni. —

Targyas. És így hát semmit se szóljak Kérődnek?

Nina. Nem, — nem, — semmit sem. — Ki tudja, még talán arra is eltökéllem magamat, hogy én soha férjhez nem megyek. Minden pertzben nevedik bennem az én Völegényemért való fájdalmam. — Megyek, hogy tüstént gyászba öltözzem (el).

MÁSODIK JELENÉS.

Targyas, utóbb Pörge.

Hogy egész életedben gyászolj, és so-

ha férjhez ne menny, már ez egy kitsit sok volna, — ho, ho! szegény leányok! ha minden férjfiért, kit Völegényteknek vártok, és elmarad, gyászt vennétek fel, 's mindjárt nem mennétek férjhez, ha egy oda vész, nem győznének a' bolitok, tudom, fekete ruhával, 's nem győzne az ország, tudom, Klastromokat építetni számotokra! — Hanem biz e' még is furtsa. — Előbb a' leghidegebben hallja a' borzasztó történetet, 's most egyszerre a' legnagyobb fájdalommal küszködik. Meg nem foghatom az okát. — Vagy talán csak olyanok a' Leányok, mint az Aprilisi nap, melly most a' legvidámabban mosolyog alá, majd hirtelen a' legkomorbb felhő alá rejti magát, 's sűrűn hullatja záporát.

Pö r g e. (jön.) Áh! — jó reggelt kívánok Domine Spectabilis! — hogy tetfzett az éjjel nyugodni? —

Targyas. Köszönöm, igen jól — hanem ezen reggel megzavarta minden örömeimet.

Pörge. Hogyhogy? — kérem ássan. —

Targyas. Éppen jó, hogy jött az Úr vigasztalni az én bánatos szívemet.

Pörge. Talán valami szerentsétlenség történt, ? nem gondolnám, hogy a' Kisasszony — —

Targyas. Annak semmi baja, de im most kaptam ezen levelet az én barátomtól, Nyergedytől, ki a' mint írja, még a' mult holnapban elküldötte a' fiját hozzánk, hogy az én leányommal esmérkedjék meg, 's ha az Isten úgy rendelte, majd legyenek eggyé két jó barátok gyermekei. 'S mind eddig hírért se hallottuk azon Ifjúnak. Ma jutott eszembe, hogy éppen utolsó Júniusban találtak az erdön egy holt testet — tetízik is tán tudni?

Pörge. Oh igen is — öfzve volt vagdalva azon fzerencsétlen, 's mindenétől megfofztva.

Targyas. 'S fájdalom! azon fzerentsétlen az én barátomnak fia volt. Éppen azon estve kellett neki azon erdön kerefztül jönni. Bizonyosan valami rofz emberektől gyilkoltatott meg fzegény.

Pörge. (magában) Réfzemről még ez nem nagy baj. Egy akadály legalább kidült útamból. (fent) Valóban borzasztó történet! 's tudja e már a' fzerentsétlen atya fia' esetét?

Targyas. Ma írt, már elunván a' hofzvas várakozást, hogy tudósítsam öt' fia' hollétéről; mert ő, már egy hónapja, nem tud róla semmit.

Pörge. Szánakodásra méltó atya! Hát a' Kisaffzony merre van? vagy tán már ismét itt a' tanuló óra? Még alig befzéllhettem vele ebéden kívül vagy kétfzer, — fzüntelen ta-

nuló órája volt neki. Valóban igen szorgalmasnak kell lenni mind a' Tanulónak, mind a' Tanítónak.

Targyas. Leányom igen szereti a' muzsikát, 's most ezen ügyes mestert kapván, legörömostebb tölti idejét a' Forte-Piáno mellett. De imhol jön maga.

HARMADIK JELENÉS.

Elébbiek. Nina egészen gyálzban.

Pörge. (Ninához siet, kezét csókol) Jó reggelt kívánok, drága Kisasszonykám, majd alig esmerem meg ezen fekete öltözetben a' legfzebb angyalt.

Nina. Bizonyosan nem nézett még jól szemembe, hogy olly hamar eltéveszteti a' különböző ruha uraságoddal az ugyan azon személyt.

T a r g y a s. A'mint látom, Nina! te meg akarod tartani szavadat.

N i n a. Igen is, szavamat adtam, 's azt egy magyar Leánynak tsúnya volna meg nem tartani.

T a r g y a s. 'S ez által engemet; szüntelen az én szerentsétlen barátomra fogsz emlékeztetni. — Én most elmegyek a' szobámba, írok néki, 's a'mint lehet, a' legjobb mód-
dal tudtára fogom adni a' szerentsétlenség-
get (el).

N i n a. Én pedig a' Forte-Piánóhoz megyek, a' tanulás' órája itt van. (menni akar)

P ö r g e. (órát mutatván) Drága Kisafszonykám! még tsak kilentzedfél óra van, és így fél óráig lehet még szerentsém. Legalább ezen gyásznak az okát addig talán megtudhatom. —

N i n a. Ezzel az én Völegényemet gyászolom.

Pörge. Tehát volt már Völegénnye a' Kisasszonynak.

Nina. Még éppen nem — tsak akart lenni.

Pörge. 'S a' Kisasszony olyan kegyes, hogy még az akaratot is így megbetsüli.

Nina. Akarni valamit szívvel néha több, mint tenni a' nélkül.

Pörge. Külömben minden ok nélkül is megviselhetné ezen öltözetet, ha magát az én szemeimmel láthatná. Valóban azon alabastrom nyak, azon szép szőke hajfürtök, azon szívhódító kék szemek igen jól illenek öszve a' feketével. Egy szóval a' Kisasszonyka igen sok kellemeit ezen öltözet igen neveli.

Nina. Semminek se jó a' soka, Kedves Úr. Hanem már most itt az óra, kell men-nem, ajánlom magamat. (el.)

NEGYEDIK JELENÉS.

Pörge egyedül.

No ehol — megint itt hagyott, és az a különös, hogy tán ha éjfélben akarnék is vele beszélni, még akkor is tanuló órája lenne. — Mindenütt csak az észét akarja fitogtatni a' nélkül, hogy a' szívet tsak üvegen által is láthatná az ember. A' tzelt nem látom által. Azt érzem, hogy ez által mind inkább magához vonz a' kegyetlen. Mert tsak ugyan meg kell vallani, hogy a' leányok olyanok, mint a' gyöngytermő tsigák, melyek közül tsak azokat betsüljük, a' melyekben gyöngyöt lelünk, 's mint a' Leányoknak az ész, úgy ezeknek is a' gyöngy szerzi meg az érdemet. — Külömben ha szerelmes tapasztalásaim meg nem tsálnak, azt kell gondolnom, sőt el kell hinnem, hogy ezen Kisasszonyka a' Klavir-mesterébe sze-

retett; másként mért sietne mindég, még az óra előtt is úgy a' tanuló szobába? mért jönne onnét olly megeleégvedve ki? mért venné olly hidegen völegénye' halálát. Mert látom én, hogy bár a' külső gyászol: de a' szív belül örül. Aztán meg én reám is mért vetne éppen olly fel sem vevő tekintetet? meg még ezer mért is lehetne előhordani, ha az a' jöttment muzsikus nem volna a' háznál, a' ki nem tudom hol — hol nem, de valóban elég kedveltető formát vett öregségem truttzára is magára. — De imhol ő kegyelme maga.

ÖTÖDIK JELENÉS.

Pörge és Blond.

Blond. Ugyan kérem az Urat, nints itt a' Kisasszony? a' tanulás' órája már itt van.

Pörge. Barátom ez előtt fél órával lement már ő a' tanuló szobába. Valóban ügyes

Mesternek kell lenni az Úrnak, hogy olly nagyon bele szerettette a' Tanítványt mester-ségébe. —

Blond. Nem a' művész' érdeme az Uram, ha valakit a' szép mesterségek gyönyörködtetnek. Magok magokért kedveltetik ök magokat, mint a' szomjúhozó útas nem azért szereti a' frissítő italt, a' ki azt neki adja, hanem maga magáért; mert vele szomjúságát eloltja.

Pörge. Igaz, de egyik Mester még is szerentsébb a' tanításban, mint a' másik, 's én is látván ezen tanításbeli szerentséjét az Úrnak, egy kérésem volna.

Blond. Tessék velem parantsolni.

Pörge. Nekem is van odahaza egy húgom, a' kit szeretnék tanítvánnyává tenni, jöjjön át hozzám az Úr.

Blond. Azt nem tehetem, Uram; —

megsérteném ezzel az egész úri házat, ha elébb mennék el, mint sem parantsolják. —

Pörge. Mi itt fizetése az Úrnak?

Blond. Tíz forint hónaponként, alztal, szállás.

Pörge. Én azt az Úrnak ezüstben fogom hónaponként fizetni, tsak jöjjön hozzám az Úr.

Blond. Uram, ezzel engem' megsért. Nekem szabad lelkem vagyon, 's betsületem' pénzért el nem adom soha — Továbbra magamat ajánlom, eddig vár az én Tanítványom. (el.)

HATODIK JELENÉS.

Pörge, utóbb Gáspár.

Átkozom a' lelkét a' hetyke Muzsikusanak, bizony még ennek is van betsülete; pedig csak más kegyelméből él a' hitvány — Már bizonyos, hogy bele szeretett Nina, —

szinte elbízta már magát a' nyomorult, 's e' szerint míg ez a' háznál lesz, én semmire sem mehetek. — Hanem várj tsak Mester! kizmuzsikállak én a' házból. (kikiált) Gáspár!

Gáspár. (bejön) Tessék parantsolni.

Pörge. Hallod e Gáspár, — te néha meglehetős alkalmatos fitzkó vagy mindenre. Egy kis dolgom volna veled, ezt a' német Klavir-mestert nem szenvedhetem a' háznál.

Gáspár. Hát hiszen kidobom én, hogy lába sem éri a' földet, ha parantsollya a' Tekintetes Úr. —

Pörge. Azt éppen nem akarom, hogy olly gorombán bányy vele; hanem nézd itt van ezen arany óra (egy órát ad neki), dugd el ezt valamellyik ruhája' zsebjébe, 's akkor én ötöt tolvajnak állítom, 's mint tolvajnak amúgy szebben is el kell távozni a' háztól.

Gáspár. Jó lesz biz e' Tekintetes Uram, — könnyen is végre lehet vinni.

Pörge. Tsak okos légy, jó áldomásod lesz érte.

Gáspár. Köszönöm Tens Uram, majd tudom én, hogyan kell. (el).

Pörge. Így legjobb lesz — a' Völegény elveszett, — a' Muzsikus Úrnak egy kis úti-fü a' talpa alá — azután tsak jobban boldogulok majd. (el).

HETEDIK JELENÉS.

(más Szoba.

Nina és Blond. (a' kótákat forgattyák)]

Nina. Azon Ariát, kérem édes Klavir-Mester Úr, mellyet tegnap tanultunk, — az nekem igen megtetszett.

Blond. (megtalálja a' kóták közt, 's elejbe teszi) Ez lesz az, kedves Kisasszony! tessék játszani.

Nina. Hanem ha valahol megakadok, kisegítsen ám a' sárból, hogy benne ne süljek.

Blond. Esmerem én az én Tanítványomat, 's nem féltem a' benn süléstől.

Nina. (énekel a' Klávir mellett)

Az egész világ' kintseinél

Egy jó szív mindenkor többet ér.

Ha melegedhetem a' Szerelem' tüzénél,

Lelkemhez akkor semmi bánat nem fér.

Oh Szerelem' nagy Istene!

Add, egy jó szívet hadd leljek,

E' világ' vészelyiben e'

Hívvel boldogúl éljek.

Blond. (ki az éneklés alatt Ninát édes elandalodásba merülve nézte) Igen jól van. Valóban az illy Tanítványban méltán büszke lehet a' Mester.

Nina. Nem tettem valami rossz fogást a' Forte-Piánón?

Blond. Ha ez lett volna is, mindent kipótól az angyali hang' ezüst pengése.

Enck. Szózat. Halkal

Piano *Forte*

Az egész világkintsei-nel egy jósra mindenkor többet ér.

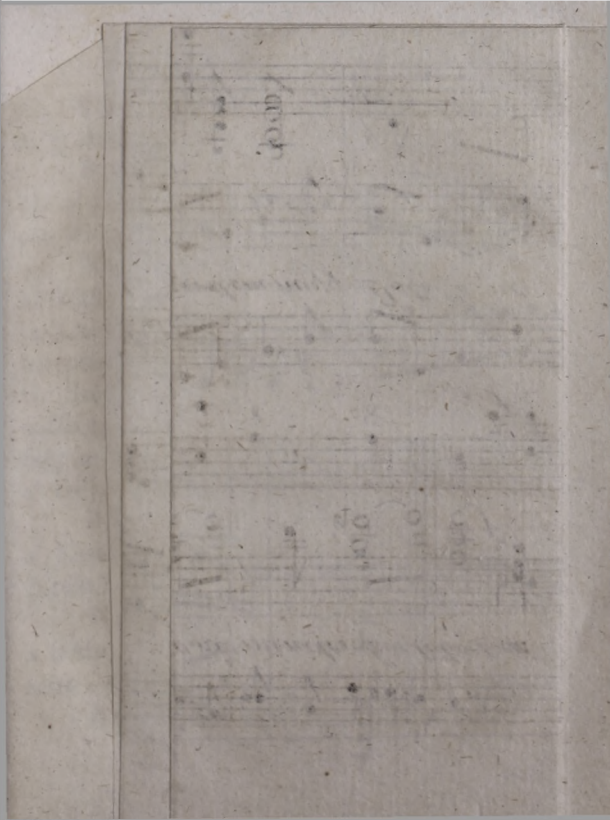
Há melegegethetem a szere-lem tüze-nel lelke-mhez akkor sem-mi bá-nat nem fér. Oh szerelem nagy Iste = ne

pi

add egy jó-sívet hozzád leljék ez élet ve = szé-lyi ben e hív-vel hi-egy boldogul eljék

dolce

lento

Nina. Talán nem is érdemlem az illy nagy dítséretet.

Blond. A' Mesternek kötelességében áll a' hibát megmondani, 's a' hol ez dítsér, ott bizonyos az érdem.

Nina. No ha jól volt, azt szívemnek köszönhetem; mert én úgy gondolom, hogy az üres hang tsak olyan, mint mikor ezen húrokat az ahoz nem értő ügyetlenül pengeti. Szép lehet egyenként a' nélkül, hogy az egész gyönyörködtetne bennünket. Tsak akkor szép az ének, mikor a' szív érzi azt, a' mit a' száj mond.

Blond. (egy kitsit neki bátorodva) 'S érzi a' Kisasszony, mikép' boldogít egy jó szív' birása?

Nina. Érzem, nagyon is érzem (sohajt) s talán a' nélkül, hogy azt valaha birhatnám, (szerelmesen) 's az Úr érzéketlen?

Blond. Minden embert az érzés emel

fellyül az élet nélkül való 's oktalan dolgok felett. Különösen egy művésznek érzéketlennek lenni olyan, mint a' kalapáts nélkül való harangot kívülről ütni tsak: szebben szól az, ha a' maga kalapátsa üti. — Én érzek, (eltökélve) igen is egy elleneállhatatlan indulatot érzek magamban, melly bár tudom, hogy én bennem vétek — (térdre esik) de még is szüntelen tsak a' Kisasszony' drága személyéhez vonz.

Nina. (megindulva felemeli) Kellyen fel, kérem. Én is érzek magamban egy olly valamit, melly ezt az érzést, 's ezt az indulatot szívesen elfogadja. —

Blond. (reménnyel eltelve megöleli Ninát) Melly boldoggá tesz engem ezen szempillantás! — Hanem még most látom, hogy egészen gyászban van a' Kisasszony, — kiért viseli ezt?

Nina. Az én megholt Völegényemért,

az atyámnak egy jó baráttya' fiáért, a' kit nekem szántak férjemnek, de ő az útban valahogy elveszett, — Én őtet soha sem esmértem, 's leginkább csak azért vettem fel most ezen gyáfst, hogy ezzel az én mostani kérőmnek a' gyáfs' kitelésére halaszthassak.

Blond. 'S egy szegény Klavir-mesterért egy olly jó szerentsét erefzt el a' Kisasszony?

Nina. Gazdagság nekem nem kell, egy jó szívet pedig már találtam! —

Blond. Oh angyali Ninám! (énekelnek)

Az egész világ' kintseinél

Egy jó szív mindenkor többet ér.

Ha melegedhetem a' szerelem' tüzénél,

Lelkemhez akkor semmi bánat nem fér.

Oh Szerelem' nagy Istene!

Találtam én is már egy jó

Szívet, add, hogy legyen benne

Örömöm örökévaló. (elmennek)

NYOLTZADIK JELENÉS.

Targyas, és Pörge.

(nagy befzédbbe jönnek)

Pörge. E' már szörnyűség! — nekem azon óra száz ezüst forintomban van.

Targyas. És itt az én házamnál vesztett volna el?

Pörge. Itt — itt — Domine Spectabilis! én magam szégyenlem, de úgy van.

Targyas. Hallja az Úr! magyar háznál van, tulajdon hazájában van, a' hol dicső Elei vérökkel is le szokták mosni a' betsület' szennyeit. Jól meggondolja az Úr, hogy mit tsinál.

Pörge. Tíztelelem Eleim' betsület-szeretöket, tíztelelem hazámat, tíztelelem az Úr' magyar házát; — de azért az én órám tsak oda van. —

Targyas. (egy kitsit felindulva) Azt gon-

dolja tán az Úr, hogy itt latrok' barlangjában van?

Pörge. Mentsen az Isten! az egész háznépet betsületesnek esmérem; de van itt egy jött ment sohonnai is, a' kire nékem erős gyanúm van. —

Targyas. 'S az?

Pörge. A' Klavir-mester, és kívánom is a' szoros megvizsgálást.

KILENTZEDIK JELENÉS.

Elébbiek, Nina.

Nina. Édes Atyám! mi baj van? olly hevesen beszélnék, hogy még a' másik szobában is hallik.

Targyas. Ennek az Úrnak ma egy arany órája vészett el nálunk, 's a' Klavir-mesterre gyanakfszik.

Nina. (ijedve) Az nem lehet. A' melly

szívben a' széphez való szeretet uralkodik, ott az illy alávalóságnak nints helye.

Pörge. Van helye, nints helye — elég az ahoz, hogy én ő rá gyanakfzom, 's meg is akarom vizsgálni szobáját. — Tessék velem jönni Domine Spectabilis.

Targyas. Mennyünk. (elmennek)

TÍZEDIK JELENÉS.

Nina, utóbb Targyas és Pörge.

Nina. Egy arany óra elvezett, 's a' Klavir-mesterre a' gyanú. — Ha ez így van, akkor az angyalok közül a' legszentebbekre is lehet gyanakodni. — De még is, ha ő az én szívemre érdemetlen — oh én megtsalatott! de még sem — egy olly nyílt szívben tsalárd-ság nem lappang, egy olly nyájas száj hamisan nem szólhat, egy szóval ő az órát semmikép el nem lophatta.

(Pörge 's Targyas jönnek az órával, és egy levéllel)

Pörge. Mondtam úgy e? Domine Spectabilis, nem jó az illy kóborlóknak hinni.
(Ninához) Itt az óra kedves Kisaflzöny.

Nina. (elbámulva) 'S ezt a' Klavir-mester' szobájában találták?

Pörge. Tulajdon zsebéből húztuk ki.

Targyas. Már ezt nem hittem volna.

Nina. És én még most sem hiszem.

Targyas. Nézzük azt a' levelet is.

Pörge. (olvassa a' tizmjét) Spectabili ac Generoso Michaëli Targyas. — Ez Domine Spectabilisnek szól, nézzük. (felbontja, olvassa)

„Kedves Barátom!

„Levelem átadójában esmerd meg az én

„fiamat, Lajost, a' kit most hozzád küldök.

„Fogadd atyai szeretettel, a' te barátodnak

„fia az, a' ki tégedet szeret. — Ha ő jó ma-

„gaviselete által, a' mint reménylem is, meg

„fogja nyerni a' te bizodalmadat, 's ha még
„a' te Ninádnak szeretetére is méltó lesz,
„úgy boldog lesz a' te barátod“

Nyergedy Miklós. m. pr.

T a r g y a s. Ez az én barátom' levele,
mellyben ő nekem a' fiát ajánlja; — de hogy
jöhetett ez a' Klavir-mester' kezébe?

P ö r g e. Hogy jöhetett volna másként,
ha ő nem volna azon gyilkos is, ki a' sze-
gény ifjat meggyilkolta, 's pénzével együtt
tőle levelét is elvette. A' ki arany órát lop,
tud az ölni is Domine Spectabilis.

T a r g y a s. Már ez hallatlan gonofzság
volna.

N i n a. Atyám! ez nem lehet, ő nem
gonofsz, ő betsületes ember, ő ezt nem te-
hette. Vizsgálják meg jobban a' dolgot. (fére)
Te pedig szív, légy erős, ha szükség lesz,
minden rofznak eltűrésére. — (szomorúan el)

TIZENEGYEDIK JELENÉS.

Elébbiek, Nyergedy.

Nyergedy. Jó napot, édes barátom!

Targyas. Hozott az Isten, lelkem Nyergedym! (megölelik egymást)

Nyergedy. Hát a' fiam merre van? Én már levelet is küldöttem, 's még is semmi választ sem kaptam felőle.

Targyas. Barátom, én a' te fiadat nem láttam. Itt nints.

Nyergedy. Itt nints? hát hol volna a' köben? én öt' egyenesen ide küldöttem.

Targyas. Az úton sok veszély érheti az embert. Tsak készülly el barátom. A' te fiad aligha veszedelemben nem forog valahol.

Nyergedy. (megütközve) Az én fiam veszedelemben? —Vagy tán tudsz róla valamit, szólly, ne kínozz tovább, én mindenre el vagyok készülve.

T a r g y a s. Kedves barátom! a' tsapás mindenikünkkel köz a' világon, végy erőt magadon, — a' te fiad meggyilkoltatott. —

N y e r g e d y. Rettenetes tsapás egyfzere. — Oh fiam, lelkem, Lajosom! (keserűségbe merül)

P ö r g e. Éppen most nyomozzuk a' Gyilkost, reményljük is, hogy megtaláljuk.

TIZENKETTEDIK JELENÉS.

N i n a. (kétségbe esve jön be, egy tzedulát hoz a' kezében) Atyám! minden oda van! Ő elment. (egy székre lerogyik; a' tzedulát elejti)

T a r g y a s. Mi ez? új veszély fenyeget e mindég?

P ö r g e. (a' tzedulát felveszi, olvassa)

„Kedves Nínám!

„Felette szerentsésnek tartom magamat,
„hogy jó szívedet megesmérhettem. Nekem

„tovább itt nints maradásom. Élly boldogul, 's felejtse el a' te Klavir-mesteredet“

Blond Vilhelmet.

Ahá! megugrott a' szép madár! — már bizonyos a' gonofzsága.

Targyas. (bámulva) Nina! Te ötet szeretted?

Nina. Megvallom, atyám, hogy szerettem. — Ő egy felette nemes szívű ember volt, 's én még most is alig hiszem, hogy ő gonofz, — bizonyos okai lehettek az eltávozásra.

Pörge. Okai, igen is, bizonyos okai lehettek; mert talán féltette az életét, a' mellyre ő nem érdemes.

Nyergedy. Tsak úgy van az barátom, mikor a' magyar házakba külföldi Nevelőket 's idegen Tanítókat hoznak. — Mért nem neveli a' Magyart Magyar? — Mért nem

tanítya a' Magyart Magyar? — Igaz, hogy kivakolják azok, mint a' rosz falat, gyermekeinket kívül; belől a' szíven nem igazítanak semmit, 's a' tzifra vakolás alatt a' rosz fal 's az egész épület öfzve dül.

Targyas. Ollyanok, mint a' Románok: gyönyörködtetik a' szívet; de ritka, a' mellyik nem árt. —

TIZENHARMADIK JELENÉS.

Előbbiek. (Blond gavalérosan felöltözve, bajúzosan jön be. Nem esmérik el ötet Klavir-Mesternek.)

Nyergedy. Mit látok? Lajos fiam te vagy?

Lajos. Édes Atyám! (megöleli. Targyashoz) Jó napot édes Uram bátyám!

Targyas. (bámulva) Hozott Isten, Ötsém! mi azt gondoltuk, hogy te elvesztél valahol.

Nyergedy. Ugyan hol jártál ennyi ideig?

Lajos. (tetetve) Az utolsó estvén, hogy a' közellévő erdőn keresztül akartam jönni, hirtelen megtámadtattam. Egy barátom, ki velem jött, meg is ölette. Én megmenekedtem tsakugyan a' haláltól, 's azon setét éjjel eltévelyogtam egy régi jó barátomhoz, a' ki engemet szívesen látott, mind ekkoráig nála mulattam.

Pörge. A' Klávir-Mester' gonofzsága nyilvánvaló — még mellze nem mehetett, — gyerünk, ha valahol még megkaphatnánk. (mind elmennek Lajoson és Ninán kívül)

TIZENNEGYEDIK JELENÉS.

Lajos, Nina.

Lajos. Mitsoda zürzavar ez? kedves Kisasszony fejtse meg előttem a' mesét.

Nina. Egy betsületes Klávir-mester

volt nálunk, a' ki engemet tanított. — Mi azt gondoltuk, hogy Nyergedy Úr is meggyilkoltatott az erdőn, 's most magam sem tudom, hogyan? egyenesen arra a' szegény Klávir-mesterre gyanakosznak, azt üldözik, (sohajt) pedig én tudom, hogy ártatlanul. Ő egy jó szívű betsületes ember volt.

Lajos. Ha ártatlan, majd kinyilatkozik ártatlansága. Annyiból szerentsés, hogy egy illy szép Kisasszony olly szíves részvétellel védi ügyét. Úgy látszik, hogy ő jósága mellett szeretetre méltó volt talán?

Nina. (magában) Jaj tán sokat is mondtam. (fent) Nem éppen olly különösen, — tsak mint — más.

Lajos. Már tefzem azt, mint én, vagy még sem, úgy e? —

Nina. (magában) Most mindjárt elfog. (fent) Nem, vagy igen, épen úgy — hanem —

Lajos. Mikor a' nyelv tétovázik, aka-

dozik, — a' szív bizonyosan nints helyén. Kedves Kisasszony! ha azon Klavir-mester dicselkedhetik a' Kisasszonynak legkissebb hajlandóságával is, úgy én bizonyosan legboldogabb vagyok e' világon! (elveti bajúzfát) Én vagyok azon szerentsés Klavir-mester, az ifjú Nyergedy Lajos.

Nina. (elbámul) Hogy van ez?

Lajos. Mindent el fogok beszélni mind a' járt, csak azt mondja meg előbb, szerethet-e így most is, édes Ninám? —

Nina. Édes Lajosom! (egymás' karjaiba esnek, Nina kikiált) Victoria! Victoria! én megfogtam a' Klavirmestert. — (a' lármára egyenkint mind bejönnek)

UTOLSÓ JELENÉS.

Targyas, Nyergedy, Pörge, Elébbiek.

Targyas. Mit jelent ez leányom?

Nina. Itt van a' Klavir-mester — itt van az ifjú Nyergedy, itt van minden, édes Atyám — minden!

Nyergedy. Lajos! ez jól megy — hanem mi a' menykö, hová tetted a' bajúszodat?

Lajos. Mindjárt mindent el fogok befejezni. — Hogy a' közellévő faluban megtettem jöttömben, megborotválkoztam. Az ügyetlen falusi borbély az egyik bajúszom' félig levágta, 's le kellett a' másikat is vágatnom. Illy bajúszotalan szájjal ide értem, a' vendégfogadóban megfáztam, 's egyedül ide, hol is senkit nem látván, bejöttem egyenesen egy szobába, mellyben egy Forte-Piánó volt. Hogy magamat megláttam a' tükörben, elnevettem magamat, 's gondolám, hogy beillenék én most ezen kopasz szájjal, ezen úti ruhában egy német Klavir-mesternek. Hirtelen az ötlött eszembe, hogy ma-

gam', mivel klavirozni tudok, Klavir-mesternek adom ki, — így gondolám, legalább elébb kitanulhatom az én Menyasszonyom' szívét, német nevet vettem hát, 's Klavir-mesterré lettem. Hálá Isten! az én Ninám' szívét a' legjobbnak tapasztaltam. Ő megfzetett engem, én ötöt, 's most a' legboldogabb vagyok a' világon. A' játékot addig akartam vinni, míg az Atyám eljön. 'S mihelyt ittlétét megtudtam, felöltöztem, bajúsztettem, mellyet a' minap hozattam Pestről, 's itt vagyok ismét bajúszztalan, mert az én Ninám nem akarta elesmerni a' bajúszzos Magyar Mesterének.

Targyas. (tréfásan) De az órát tsak nem loptad el Ötsém?

Lajos. Arról nem tudok semmit.

Pörge. Megvallom, hogy azt én dugattam a' zsebébe, hogy ez által öt', mint tolvajt, a' háztól elűzhessem; mert vettem

élfzre Ninának hozzá való hajlandóságát. — Mint Klavir-mesternek ezt irigyletem, mint Nyergedynnek im most barátságomat ajánlom.

Lajos. A' mit én örömmel elfogadok. A' szívnek parantsolni nem lehet, arra hajlik az, merre leginkább vonattatik. Azért jó barátok maradunk. — Hanem édes Ninám! a' Völegény feltámadott, úgy gondolom, a' gyász' ideje is kitelt.

Nina. Hálá Isten! ez alól felszabadítottál, édes Lajosom! mindjárt örömmel elfogom vetni ezen szomorú ruhát.

Nyergedy. E' fzerint édes Ninám boldogítsd az én fiamat.

Targyas. Lajos! te pedig az én leányomat.

Lajos. (Ninát megölelvén) Mi pedig ketten egymást. —

(a' kárpit lefordul)

Kováts Pál.

K A S T É L Y H E G Y .

A' Természet' áldásait
 Böven termő Nógrádnak,
 Kemény Marsnak mord fiait
 Nemző szülő szép tájnak
 Tágas völgyén ormoz egy hegy,
 Ipoly mossa az allyát,
 Közöttök az Országút megy —
 Vándor látja sok báját.
 Ez a' szirtos Kastélyhegye,
 Azt bár most a' tüske fedgye,
 Pompás volt hajdanában,
 Eldödink' századjában.

Csúcsán épült hajdan ékes,
Már most szétdült sziklavár,
Mellynek mohos omladéka
Denevért sem fogad már.

Füstös ormai az útast
Halállal fenyegetik;
Lent a' völgyön jövöt menöt
Borzadásra készítetik.

Zordon hajdan' homályaiba
Rég' olly ditső Hunniába
Betekintő makatsot
Borzadás lepi meg ott.

Itt, hol hajdan Vármegyének
Parantst adó Nemes ált,
Itt, hol hajdan sok bájos hölgy
Kedvesétől sírva vált:
Itt most Földim nem birsz látni
Mohos alapnál többet,

Itt most bagoly huhogásnál
 Hangot nem hallasz szebbet.
 Itt, hol e' báj várnak Szüze
 Homyért holtra csókot tüze;
 Itt mást nem lelsz vadásznál,
 Furuglyázó Juhásznál.

Ezen régi szikla féfzket
 Midön még Ormos birta,
 Ketses volt az egész vidék,
 A' Külföldi csudálta,
 A' Hazafi ereiben
 Szökdelt, 's dúlt fúlt azon tűz,
 Mellyet gyujtott szépségével
 A' várban fent lakó Szüz.
 Rubint artza, lilium test,
 Haja setétebb, mint az est,
 Kökény barna szemei,
 Voltak bájló kellemi.

Illy kellemek szikrát vettek
 Herman' gyarló szívében ;
 Vajha a' valódi szeretet
 Lelt volna helyt keblében.
 Haj! egyedül bújasága
 Szülhetett illy szörnyeket,
 Kormos lelke, kaján szíve
 Mivelhetett illyeket.
 Mert alig hogy megszerette
 A' szép Lórát reá szedte. —
 Nem gondolt bús Lórával ;
 'S öfzbe dülő attyával.

László tartá kezeiben
 Ditső Hazánk' kormányát,
 Hiveivel Cseh Országnak
 Vágta dulta határát ;
 Itt Ormosnak súlyós karja
 Hermant füzé rablántzra,

Hív szolgája kísérte el
Kastélyhegyi várába.
Lántzal terhelt deli legény
Sinlik mély tömlözt' fenekén;
Bús jajjai Lórának
Vérző szívére hatnak.

E' gyásznapot váltó éjjel
Jött meg Ormos várába,
Hermant izibe hivatá
Ösi palotájába.
Levetteté bilintseit
Balás hív apródjával,
Illy jól bána e' nagy Magyar
Rofz lelkű Cseh rabjával.
„Szabad vagy már“ — monda Balás
Hermannak, kit földig aláz
Ormos' nagy lelküisége;
Lóra' fejlődő szépsége.

Varázs alakként ált Lóra ,
 Ő tőle megbájlva —
Méláz , alélt , káprázkodott ,
 Lélekzete fszorulva. —
De a' lántzok' vad zöreje
 Helyrehozta érzését ,
És Hermannak deli testén
 Nyugovó tekintését.
Habzott Lóra — örült attya ,
Ki lántzait feloldattya ,
 Mindene rablójának ,
 Lyánya' tsábítójának.

Mert alig , hogy megszabadúlt
 Herman , 's Lórát meglátta ,
Lábaihoz sirva rogyott ,
 Tetetve ezt zokogta :
„Szabadságom , mellyet nyertem
 Hős kezéből atyádnak ,

Nem vigasztal, míg nem bírom
 Bájos szívét Lyányának.
 Ha egy hatalmas Herczegnek
 Illy készségi megnyerhetnek,
 Szólljál Lóra? vagy ha nem —
 Örök rabbá kell lennem. “

Haj! de alig nyeré meg azt,
 Mire rég ólálkodott,
 Könnyözönben hadgya oda
 A' keveség boldogot.
 Lóra, ki e' hívtelennek
 Mindenével áldozott,
 Elhagyatva már ő tőle
 Utánna siránkozott.
 Héj! de soká tártott még is
 Siralma, bár reménylett is. —
 Karpat felől reménylett;
 Reményéből árnyék lett.

Már nem tudván hát fájdalmát

Mellye tovább viselni,

'S nem győzvén el rágó férgét

Szíve tovább nevelni;

Mint a' virág, mellynek keblét

A' nap' heve megrontja,

Lekonyítja hervadt szárát

'S lankadt fejét nem bírja;

Lóra is szint' így sínlődik,

'S hogy még piheg, epelődik;

'S unván élte' fonalát,

Megöleli halálát.

'S hidegedni kezdő testét

A' borzadás fogja el,

'És szívéből ajkaira

Néhány szózat jön még fel. —

'S a'mint pallyája' határán

Már utólszor vonagla,

Haldokolva, Herman! kiált
 Nógrád' e' báj angyala;
 Megbatsátok: mondá végre —
 'S feltekint a' magas égre;
 Így pihegé ki lelkét —
 Így mutatá hívségét.

Eggyetlen egy magzattyának
 Kimultán, hej! mit érzett
 Ormos, kinek atyafíve
 Minden hangra vérezett.
 Eltemeté szüz hamvait
 Lóri jó magzattyának;
 Egész környék érze baját
 Búslakodó Urának. —
 Vége immár szép Lórának!
 Ormos' kertye' virágjának:
 Vége a' szép szerénynek,
 Vége minden erénynek.

A' környéket felriafztó
Ormos' pompás vígsági
Elmúltanak szép Lórával
Valamennyi hívsági.
Szent tsendesség uralkodott
Az egész tér vidéken,
Bátran ugrált a' játszi vad
A' csalítos bértzeken;
Mert Lórának kimúltával,
Szép reményi elhunytával
Vége Ormos' kedvének,
Leventai hevének.

Egy rengeteg kedves helye
Volt a' síró atyának,
Holott minden lépésére
Gyengélkedő lábának
Szív borzafztó mélység tartá
Tárva szirtos kebelét;

Ifzonyodva hagyá oda

Halálnak e' lakhelyét.

Hol zúgnak a' vízomlások,

És a' tölgy 's cserfa ingások,

'S ehes vadak visítnak,

'S új prédára ásítnak;

Igy bolygott'ö, 's bolygásában

Egy farkast sejt ügetve,

A' ki mindjárt feléje tart

Prédájára sietve.

Fegyver nélkül nintsen már mód

A' veszélyt elmellőzni,

Előugrat egy idegen

A' vadat megelőzni.

Általdöfi hős karjával,

Elmellőzi vágásával

Bús Ormosnak halálát,

Egész Nógrádnak gyáfzát.

Rokonya volt megmentője
 Ormos' gyászos éltének,
 Könnyes szemmel így vallá meg
 Szilaj titkát szívének:
 „Ha neveltél, és Honnyomat
 Szeretni tanítottál,
 Oh jó Bátyám! mért hamarébb
 Váradból ki nem tudtál;
 Mert Szeretni, és meglátni
 Szép Lórádat, és imádni
 Lajosodnak egy vala!
 Éltémnek volt anyala.

Érte néztem a' felkelő
 Érte a' nyugvó napot;
 Érte a' szemet káprázó
 Érte tünt csillagzatot;
 Érte kértem, érte áldtam
 A' mennyeknek nagy Urát;

Érte öltem, érte vágtam
Vad Cseheknek táborát.
Haj! de ezen idvre intő
'S bús szívemre balzsam hintő
Képzeletim' várától
Megfolytattam Hermántól.

A' táborban hallottam meg
Herman' tsúfos szökését,
Bús szívemnek nem mondhatom
Eztet hallván, érzését.
Felkötöttem éles kardom',
Hogy septén felkeressem
E' gaz latrot 's kormos lelkét
Mély poklokra dönthessem.
Nyomozásom közt hallottam,
Héj! be igen boszonkodtam,
E' pokol szötte eset'
Szerzője hogy elesett.

A' vágató serény fakó'
Két oldala vérzett már,
Midön iszonyodva láttam,
Hogy már itt a' Cseh határ.
Kettőztetve rugaszkodtam,
Oh! be mint megörültem;
Mert Hermanra rá ösmértem,
Elejébe kerültem.
Ő meg lepattant lováról,
Úgy szólt, mint hív baráttyáról,
Te rólad, 's gyermekedről,
Mint eljegyzett hölgyéről.

Hittem neki a' tsalárdnak,
Ő élt az alkalommal,
Általtsalt már az határon,
'S kiált nagy hatalommal:
„Büszke Bátyád' tömlötzenek
Fenekét meglevertem,

Azt gondolta az együgyű;
Hogy Lányába szerettem;
De hijába nem szenvedtem,
Te halsz meg már most érettem,
'S orozva felém vágott,
Könnyes szemem káprázott.

Bofzús mérges könnyűdséggel
Ismételte vágását.
E két vágást, és megbőszült
Lovam' félre ugrását.
Ki nem álltam, és félholtan
Estem ki a' a' nyeregből,
Mire Herman oda ugrék,
Vad düh néz ki szeméből.
Már majd belém szúrta kardját,
Midőn megmarkolta karját
Egy esmeretlen Nemes;
Gyors sebzése tetemes.

Ezen erős vitéz' keze
Között hala meg Herman,
Kinek egész valójában
A' pokloknak fészke van.
Egyenesen, bár véresen,
Jöttem az én Lórámhöz,
'S itt hallám, hogy elköltözött
Lóra a' Menny' Urához.
Nints mit tennünk Atyám, édes,
Sebem bár még most is véres,
Legyünk csendben itt együtt,
Végső óránk míg nem üt.

Meglett, és a' nemes várból
Néma remete-lak lett,
A'hol a' két lelkes barát
Üdvösséget keresett;
De szép Hazánkat perzselő
Török' kaján mennyköve

E' várban is imhol mindent,
 Rég köhalommá teve.
 A' fényes holdvilágánál,
 A' Szeretők' tanyájánál;
 E' jó Lelkek ott lengnek,
 Lóra — a' Hölgy' vezérjek.

G. G. B.

E L I Z A.

Engem' megóv haragtól
 Nyugalmas elme, víg kedv
 Megment szomorkodástól.
 Munkálkodás unalmat
 'S a' béelégedettség
 Nem hoz nyakamra gondot;
 Csak lángoló szerelmem',
 Melly érted ég Elízám,
 Nem bírom oltogatni.

Andódi Gere.

SZEGÉNY GAZDAGSÁG.

Van egy roppant nagy Palotám
Rakva bájos képekkel,
Rakva minden szegelettye
Arany 's ezüst kincsekkel.
Van egy kertem bekerítve
Narancs 's citrom ágakkal;
Tömve minden kanyarai
Illatos virágokkal.

Egy Agácsi ligetetske
Ingadozik mellette,
Egy halastó a' közepén,
Egész díszre feltette.
A' sok arany héjjú halak
Benne kényre játszanak,
Mellyek már sok barátoknak
Mulatságra voltanak.

Innen az út vadas kertnek
Vezet ritka dízébe,
Hol a' lélek el - eltéved
Természet' e' művébe'.
A' szarvasok, őzek, nyúlak
Nyilfuttókban ropognak;
Madarak a' zöld gallyakon
Szívet töltve csacsognak. —

Hányan vannak, kik ezekben
Új életet lelnének;
Hányan, kik a' magas Eget
Tartnák éltök' felének!
Itt ez majd a' haldoklásból
Ép erőre akadna;
Amaz amott a' komorság'
Öléből kifszakadna;

Ennek lelke bús lepléből
Az egekbe röppenne ;
Annak szeme' fellegéből
Csak egy könny sem csöppenne :
'S én ezeket úgy tekintem ,
Mint egy keskeny koporsót ,
A' melly büszködt homályában
Gyáffzal föld egy néma Jót ,

A' ki a' lét' tavaszának
Nem érezte kellemét ;
Nem a' híven párosodó
Szívek' édes örömét ,
Melly a' keblek' rejtekében
Ez egy olyan kikelet ,
Hogy nélküle agg az élet ,
Vagy egy tündér képzelet ! —

De mit is ér a' Palota
Rakva bájos képekkel,
Ha nem büszke, ha nem pompás
Két szerető szívekkel?
Mit a' minden szegeletnek
Arany 's ezüst kincshalma,
Ha nem lehet oh, annak egy
Kegyes kéztől oltalma!

És mit a' kert bekerítve
Narancs 's citrom- báj ággal,
Ha nem böcsös, ha nem díszes
Egy eleven virággal?
'S mit agáczi ligetetske
A' halastó' vizével,
Ha az arany halatskákat
Halászhatni nincs kivel?

Minden madár dallyaival
Vadas kertbe vonúlhat,
Mit ér, ha egy boldog Párnak
Napja ott nem vídulhat?
A' fzarvasok, özek, nyúlak
Futtokban ropoghatnak,
Mit ér, ha ők egy angyali
Csudálót nem kaphatnak?

Búsan folynak ezek mellett
Éltem' zsenge napjai,
Akár merre tekintsek bár,
Rajtam csak búk' halmai:
Nincsen kivel megoszthassam
E' vagyonom' ékeit;
Nincsen kitől költsönözzem
A' Boldogság' kellemit!

Írt nem lelek vagyonomban ,

Szívem' salygó sebére ;

De eleget ollyat , melly víz

Mindég újabb hevére :

Jertek tehát hív barátim :

Komor gond, bú és aggság ,

Ne hadgyatok , míg el nem hágy

Ez a' szegény gazdagság !

———— Papp Ignác.

O H A J T Á S.

Boldog az , a ki neked köz anyánk kebeledre hajolva

Bádjadt testtel örök szendleredésbe merült.

Im mellette lehúnyt éltének száz baja törve ,

'S hajdan örömmel telt kelyhe , ürítve hever.

Sírja felett egy karcsu fenyő dús gallyain által

Éjjeli pompában Phoebe remegve mulat.

Létének szebb része pedig szárnyakra kikelvén

Ott lebeg Édenben boldog atyái között.

Hol késel gyönyörű Tündér , melly nekem-is egykor

A fáradt szemeket zárni örökre fogod.

———— Ballai Valer.

VISEGRÁD ROMJAIHOZ.

(Június 7-kén 1826.)

Tisztelt legyél, ó Visegrád!
Valamíg egy Magyar él,
Adjon áldást Menny' Ura rád,
Ne érjen már több veszél.
Romjaid közt véle vagyok.
Éltem' gyönyör kedvével,
Az egekbe felszárnyallok
Üdvözülés' lélkével.
Romjaid közt ölelkezem,
Szerelmében gerjedezem;
Mert érzem csókjait;
Rajtam nyugvó karjait.

A' bús ősz-kor' nagy lelkével
 Nyájasan ölelkezve,
 Monstanság' víg szellemével
 Vígadon enyelegve,
 Rúzsálánczal rebdez köztünk
 Lelkeink' őszvefonyva,
 Nevedő hév szerelmünk,
 Valónkat elolvastva.
 Mulandóság' rém képzeti
 Gyarlóságunk érezteti;
 De szerelmünk állandóbb,
 Nála a' kor mulandóbb.

Befszakadott tág csornokod'
 Gyász fedte belsejében,
 A' leomlott kevély tornyod'
 Mohosodott rejtjében
 Elragadva szerelmének
 Kicsapongó lángjától,

Fellengező elméjének
 Hajlandóságaitól.
 Igéri ő, míg csak a' vér
 Ereiben melegen vér,
 Élni akar érettem,
 Lenni barátném 's hívem.

Hallgasd meg szép Hunniának
 Pártfogó Mennykirálya,
 Romladozó Visegrádnak
 Búslakodó angyala.
 Igéretét Kedvesemnek,
 Eggyezett vágyainkat,
 Imádságát szíveinknek,
 Lelki óhajtásinkat.
 Életünk így boldog lészén,
 Üdvözülve már egészen.
 Örökre, oh Visegrád!
 Áldást, hálát kérek rád!

Ferdői.

KÁLMÁN és ILKA.

A komor téli napok elmúltak, és a tavasz bíbor szőnyegét teríté az elszunnyadt természetre. Életre gerjed minden. A tollas néphangosan zeng a zöldellő ligetekben, szelíd nyájak tanyáznak a hímes réteken, a Pásztorok öröm dallokkal köszöntik a felkelő napnak arany sugarait, ifjak és lányok vígadván kötik koszorúdba a gyenge ibolyákat, Flóra' tavaszi adományait: — 's egyedül Ilka, Köválnak reménnyel tölt magzattya, ki eddig társnéival a pihenésre szentelt órákat ártatlan mulatságokkal töltötte, nem vígaldott. — Szomorú volt ő. A bal sors, melly most tizenyedik derülő tavaszában szeretett

annyától megfofztotta, mély gyászba ejté Ilkát. — Némabúsnak látszott neki a természet, és az élet' legkecsegtetőbb kellemei nem hatottak szívébe. Barátnői részt vévén szomorúságában vígasztalásokkal kívánták bánatját enyhíteni; de minthogy a csupa részvétel nem ad enyhülést a keservnek, Ilka' érzékeny szíve, mellyben az anyai szeretet 's tisztelet mélyen gyökerezett, nem olly könnyen hajlott vígasztalásaikra, 's ha végre arra bírák is, hogy gyászlepte lakhelyét elhagyván az esztendő' első szakának díszeiből, mellyek új életet lehelnek a halandókba, részesülne, vagy a legvidorabb játszó társaságokat, hol öröm, vígság, és boldog megelégedés uralkodott, meglátogatná, nem sokáig örülhettek a színlett kedvel öfzvekapcsolt jelenlétének; mert a virgoncz Ifjúság' ártatlan tréfái azon boldog időkre emlékeztetvén Ilkát, midőn még anyja' karjai közt

élhetett öröm-napokat, búsongva távozott a játék' morajjától a csendes magányba, hol egy agg tölgynek terebély árnyékában letelepedvén, elhunyt anyja' hamvainak sirva áldozott, míg a gyönyörű tavaszi alkonyat' felséges ságárai búcsút vevének a láthatártól, akkor a csergedező csermely' ezüst vizével annyaért gördült könnyeit lemosván, tetetett vidámsággal, hogy szomorúsága új bút ne szüljön, drága attyához sietett.

Köváry' mostoha férjfiúi korát annál mostohább ösz kor követte. Falusi jószágán kívánta ő kedvét vígadozásra hozni, és bajait meggyógyosolni; de innen is messze távozott az enyhítő szent béke és nyugalom, mellyek a kínos múltat elfelejtetik, és a megöszült évek' kellemetlenségeit türhetőkke teszik. — Ilka volt azon éltető remény, melly életét az ittléhez csatolta. — Ő benne lelt életet Köváry és a' legkeserűbb érzésekben Ilka

nyájas gyermeki szeretettel vígasztalá annya' halálán kesergő édes attyát. — Szép 's jó volt Ilka, ártatlanság lengte körül tetteit, és beszédjeiből szelídség ömledezett. Kifejlő kecsseit, mellyekkel a felséges Teremtő bőven megáldá, minden szem bámulta, és csak alig lépte túl a gyermeki kornak határjait, már számtalan Ifjú első szemlélésre Ilka' szépségének hódult.

Oh szent érzése a természetnek — így kiálta egykor fel Kövály. — Szomorúságomban öröm lep meg, ha szemeimet Ilkára vetem, és ötet lángoló szerelmünk' gyümölcsének lenni gondolom. De vajmi múlandó ezen öröm, 's el is enyészik, ha a borongó jövődőbe tekintek, melly egy illy deli teremtésre vár, és töbnyire mostoha szerencsével üldözi életének több éveit! — Kövály, mint lelkes atya, leányának boldogságát minden tehetségéből előmozdítani, és min-

den bajoktól 's sanyarú élettől megmenteni kívánván, — ez legdicsőbb kívánsága minden jó atyának, — eltökéllette magában, hogy Hymen senkihez sem kötendi előbb Ilkáját, míg életének huszonötödik évét el nem éri, úgy gondolkodván, hogy ezen idő előtt leánya nem tehet szerencsés választást, melly alapja jövődő boldogságának; szerencsétlen pedig Ilkája soha se legyen. Hijába kívánták barátjai és Ilka' imádói ezen feltételt megsemmisíteni; hijába esedeztek Ilkáért ifjabb éveiben: feltétele elváltozhatatlan volt; mivel igen keveset esmérte az emberi szívet Kövály, ki a szerelemnek késő időt, és szűk határt kívánt szabni. Ilka' tizenennyolczadik viruló tavasz' eljöttével, mellyben a szívnek kényei elevenednek, természetete egészen megváltozott. Most érzett ő valamit, a mit megfejtteni nem tuda; most érezte azon szükségét, hogy mástól szereltessen, a nélkül,

hogy ezen szükségnek neve esméretes lett volna szívében. Az érzékenység most hevült lángokra, és a legtüzesb vágyás egy szépség után, mellyet még csak képzelnie lehetett, legédesb andalgásba szenderítette őt. — Bús-lakodva, és mély vizsgálatokba merülve a jövő felől tölté Ilka az ősznek komolyabb napjait, míg édes attyával, kiben a hosszú tél kedvetlenséget szülne, városi lakhelyébe, hol az unalmat a világi lárma váltja fel, el nem költözött.

Már is elérkezett a fanyar tél, és a hó fuvatagjai alá borította a városnak vidékét. Örömgrjesztő szánkázások kecsegtették most a városnak lakóit, és a farsang' eljöttével víg tánczok 's multságok történtek a mindig vígadozó ifjúság közt. Ilka is, ki szépsége és erkölcsös magaviselete által a városi hölgyeket felülmulá, mind ezekben részesült. A tisztelők' serege hamar körülvette őt, és

sok ifjú hóduló szívét ajánlva törekedett Ilka' szívében győzedelmeskedni. De Ilka ügyesen tudta az affzonyi Nemnek méltóságát fentartani; ő vigadott a nélkül, hogy túl lépte volna az illendőség' határait, a buta kevélység utálatos volt előtte, és ennek ellenkezője a mély lealacsonyodás sem kedveltetett tőle. Hamar megismérte ő kinekkinek gondolkodás módját, megvetvén az erkölcstelent és egekig magasztalván a nemest, kinek tetteiből és beszédjeiből erény tündöklött, 's ez, egyedül ez lehetett a szerencsés, ki Ilka' szívét a szerelem' szent érzésére gerjeszthette, és tőle valódi szerelmet reménylhetett.

Elvégződött a farsang, a tomboló mulatságok is elnémultak; de Ilka' szívében még nem enyésztek el egy mély behatásnak emléki, mellyeket a multnak elképzelése mindig világosabban tüntette fel. Othor Kálmán e lelkes Nemzetségnek utolsó szülötje

volt az, ki elmellőzvé minden tetfszeni való vágyást, Ilka' szívébe olly annyira hatott, hogy ennek képe ragyogna mindég Ilka előtt, bátor azt felejdékenységbe hozni, és szívében mélyen bevéssett emlékit elsemmisíteni kívánta; de hijába. — Gyenge és erős az emberi szív: és a szívek, mellyek a szerelemnek évekig ellene harczoltak, sokszor egy szempillantatnak áldozatjaivá lesznek. — Ilkának is, valahányszor Kálmánt látta, szíve dobogott, szép arcza rózsa gyanánt pirosodott, és egy természeti ösztön mindég jobban vonzá őt Kálmánhoz. — Hasonlóan érzett Kálmán' nemcsak szíve a szép Ilka iránt. Bájoló szemei, deli termete, a nyiltszívűség beszédjeiben, mimeletlen magaviselete, szint' annyi hódoltató erők voltak Kálmán' szívének, melly egyedül Ilkáért dobogott.

A sorsnak vas végzete már kisdéd korában fosztotta meg Kálmánt szülőitől. Nevel-

tetése ügyes férjfiakra bízott, kik minden
 erejéből azon voltak, hogy Kálmánból de-
 rék hazafit, atyát, és embertársat nevelje-
 nek. Ezen férjfiak vezérlések alatt fejlődtek
 ki Kálmánnak tehetségei, mellyek csak szé-
 pet, csak nagyot mutattak, míg elvégezvén
 iskolai pályáját, azon időt érte, mellyben a
 szüléitől hátramaradt örökségét átalvehette,
 és nemzetsége' jussaival élhetett. — Kálmán
 elhagyá a várost, és a szent meglegedés
 volt társa falusi lakhelyében, hol, mint va-
 laha Eldődjei, úgy ő is hű jobbágysai felett
 atya és jótévő gyanánt uralkodott. — Ki volt
 most a halandók közt szerencsésebb Kál-
 mánnál: és még is, ha a multakra gondolt,
 és Ilkát, a szépet, a jót juttatta eszébe, el-
 nyenyészett a meglegedés' szent szelleme. Ilkát
 megnyerni, és véle élete' gyönyörüségeit
 felosztani volt azon kívánság, mellyért szí-
 ve egyedül lángolt.

Egy felséges tavasz követte a zordon telet. Kövály elhagyván a lármás várost, kies falusi birtokába költözött. Kisded kertjének művelésével foglalatoskodott Ilka eleintén, melly később minden esztendőben sok örömnek kútfeje volt. A falusi lánykákat bőven szokta ő virágokkal megajándékozni, mellyekért ezer hála és áldás hangzott a háladatos ajkakról. — Kövály ellenben nyugtan élte megidősült napjait a természetben gyönyörködve, és megelégedett, ha Ilkáját, ki ben a Mindenhatónak legdicsőbb ajándékát tisztelte, szemlélhette körülötte gyermeki nyájassággal bajenyhítve munkálódni, vagy a közelvaló virányokon 's pázsitos hantokon játszadozni.

A szerény Ilka megelőzve mindennap a tellyes pompában felemelkedő napot, virágos kertjében vitte véghez apróbb kézi munkáit. Kálmán pedig, kinek Ilka volt mindene e

világon, tudósítván a Szüznek ittlétéről, reménytelve szokott délczeg Ménjén lovagolni Kövály' lakhelye felé, hol is a szép hölgyet többnyire a zamatos virágok közt meglátván, mély köszöntéssel tisztelte meg, — mellyet Ilka mosolyogva viszonoza; — és a derék Kálmán megelégedvén a szép Szüznek mosolygó ajkáról viszonzott köszöntéssel, száguldva repült édes honnyába. Így mulának a lelkes tavasznak számos napjai; de az egymásért élő's haló szíveknek még sem derült azon nap, mellyben a szerelemnek viszonti érzéseiket kinyilatkoztathatták, és azokat örök hűséggel megerősíthették volna. — Kálmán sokszor tünődött magában, és véget kívánt volna vetni a' néma szerelemnek. De ha az jutott eszébe, a' mit némelly barátjaitól hallott, hogy tudniillik: Kövály Ilkáját nem adandja nőnek, és senki sem fogja előbb jobbját bírni, míg élete' huszonötödik évét el

nem éri, elenyészett Kálmánnak szándéka, hasztalannak gondolván lenni minden lépést egy olly erős feltétel ellen. — Ennek ellenben meggondolása Ilkát az egyetlen egy kiválasztottat, későn, vagy soha sem birni, mérges tör volt szívének. A reménység volt még vidítója Kálmánnak. — Az ifjúi tűz és a szerelem' indulatja erőt vevének a meggondoláson, 's Kálmán eltökéllette magában, hogy ügyét a szerencsének általengedvén, megteendi a céljához vezető boldog, vagy attól messze távozó boldogtalan első lépést.

Köváry régen kívánta szomszéd barátjait meglátogatni. Egy meleg délután választatott ezen kívánatnak végbevételére, 's Köváry elkocsizott a közellévő falukba. — Ilka pedig, ki mindég serényen foglalatoskodott a házi dolgokban, most is honn maradt, munkálva töltvén a napot, és midőn közel volt az estvéli alkony, éden kertjébe ment, hol a zöld luga-

sok közt andalogván, és sokszor Kálmán' honja felé tekingetvén, a deli Ifjú lett gondolatjainak tárgyává, és ezzel mulatozott ő világos képzelődésében, — 's im lódobogás és hangos nyerítés vetett véget folyton folyt gondolatjainak. Feltekint, és oh egek! Kálmánt a lelkest látta a ház felé sebesen lovagolni, és egyszerre megállani a száguldó Mént. — Ilka' arcza most majd halavány, majd piros lett: teste remegett, és reszkető ajkai ezekre fakadának: Istenem! Istenem! Kálmán jön, Atyám nincs itthon — mit gondol majd szegény jó Atyám, — 's elhallgatott. Az egymással küzdő félelem és öröm nem nagyák szóllani; Ilka félájúltan dült egy Ilkához, és reszketve várta Kálmán' megjelenésének félelmes voltát. — Kálmán hallván Kövárnak távollétét, Ilkához, kit eljöttékor a kertben látott, idült. Kálmán szíve is létszerezve dobogott, midőn a kertajtó' kü-

szöbére lépett, meggondolván, hogy ezen helyen fog meghatároztatni életének jövő boldogsága, vagy boldogtalansága. Lassan, mintha tilalmasak lettek volna lépései, ment Kálmán azon helyre, hol Ilkát, eggyetlen egy reményét látta, — és megtalálván a hölgyet, nyakába esett. Ilka is megölelve Kálmánt, — Ilkám! — Kálmánom! — voltak az egymást szeretőknak szavai, míg a szerelme' szent érzéséből támadt könnyek egészen el nem fojták, és csak némán nyugodtak Ilka' szemei Kálmánon, és ennek szemei Ilkán, a nedves szemekből olvasván a szerelmesek az örök szerelmet, hívséget, és ezen boldogságnál boldogabb állapotot. — Míg a rokon szívek így enyelgének, Kövály haza érkezett, 's első kérdése Ilka volt, ki eddig mindig várva várta, és kézcsókolva fogadta édes attyát. — Kövály megértvén, hogy lánya egy vidéki Ifjúval a kertben van, oda sietett. — A sze-

retök meglátván Köváryt jönni, reménytelve mentek elejbe, és lábaihoz borulván, Kálmán így kezdé kérését: Édes Jótévőm, és Atyám! add áldásodat lányodra és Kálmánra, ki hívfijad kívánván lenni, Ilkáért esedez. Mi egymást szeretjük, és örök hívséget ígérünk egymásnak. — Megdöbbenve állott ezeket hallván Kálmán, és nem felelvén Ilka, nyájasan folytatá Kálmán beszédjét: Édes Atyám! ne vond el atyai kezedet engedelmes lányodról, és Kálmánról, kit legjobban szeretek, add áldásodat ránk; mivel úgy lehetünk egyedül boldogok. Állj el, szeretett Atyám! erős feltételedtől, boldogítsd az egymást szerető szívéket, kik neked mindég háladatos gyermekid leendnek. — E' szókra könnybe lábadtak Köváry' szemei, és győzedelmeskedvén rajta az atyai szeretet, kezeiket fogván, ezeket zokogá: Legyetek boldogok nemes gyermekek, és kérjétek a

mennyei atyától az áldást, ki azt bőven árasztja híveire. Én atyai kezemet nem vonom el tőletek, és ígéröm, míg életem tart, jó atya leendek. Neked Kálmán, Otobor barátom' érdemes fijának, egyedül neked ajánlom szeretett gyermekemet, ki gyámolója volt megidősült napjaimnak, és míg az egek öszvekelésteket megengedik, légy nemes szerető, aztán pedig Ilkához hív férj, és nekem engedelmes gyermekem. — Éljetek 's legyetek boldogok. — Háladatos forró csókok közt hálalták meg az egymást szeretők kedves attyoknak kegyességét, egymást pedig előtte megcsókolván, örök hívséget esküvének. — Kövály e' napot életének legboldogabb napjai közé számlálván, könygördülve hálalta az egeknek; Kálmán pedig Ilkájával nyájas enyelgések közt mulatozott a felséges alkonyatig, és ekkor búcsút vévén agg attyától, Ilkát pedig, ki ötöt a paripáig elkíserte, for-

rón megölelvén, vigadva lovaglott honjába, vissza tekintvén, míg Ilkáját láthatta, és kezkenőjével Istenhozzádat inthetett:

Öröm uralkodott most a két rokon házakban. Kálmán sokszor tisztelte meg jelenlétével jövőendő Mátkáját, a szép Ilkát, ki mindig szívesen fogadta Kálmánt, egyetlen kedveltjét. Kövály is örült, ha az ifjú szerelmeket együtt szemlélte. Szóval senki sem volt a halandók közt boldogabb Ilkánál, senki szerencsésb Kálmánnál. De mint minden, úgy vajmi mulandók az örömnek napjai is. — Szörnyű veszély készült most Hazánkra. A Muzelmanok' dühös serege nem csak határainkat csonkította, hanem honnyunk' belsejét is meglepte, melly ifzonyú eseteknek nézőpiaczává vált. A hit, Haza' szeretete, és a' Királyhoz való hűség minden Magyart, kiben az ősi vér buzgott, hite', anyafölde', és Királya' védelmére

hívta. Kálmán is, kiben mint hazafiban égett a kívánság honját oltalmazni, kardját és kardját készítette a fene ellenségnek kiírtására, és hazája' váltságára. — Eljött az elmenetel' napja, Kálmán hű apródjával Endrével felfegyverkezve Mohács felé indult, mellynek környékét pogányok dulták, bajnoki módon kívánván szembe szállni az ellenféllel, és inkább a csatahelyen vitézül meghalni, mintsem futva többi bajtársait és Hazáját elhagyni. — De Ilkától, az egyetlen egy Ilkától, elválni, vagy tán örökre búcsút venni, fájdalmas gondolat volt neki. Elérkeztek Kövály' lakásához; néma csend uralkodott az eddig víg falak közt. Kálmán belép Ilka' szobájába, és sírva lelé a bús Szüzet, ki már Kálmán' elmeneteléről tudósítatott. Ilka megpillantván Kálmánt delien és bajnoki módon felfegyverkezve, nyakába borult, és forró csókok közt ezeket zokogá: Isten ho-

zott szeretett Kálmánom! oh bár csak jelen-
léted örökké tartana; de te is elváltsz, 's tán
örökre elváltsz.“ Ekkor bús könnyek gördül-
tek a Szüznek szemeiből, mellyek bánatot
lővelve szüntelen Kálmánon függtek. Szóta-
lan állott Kálmán is. Ilkát, élete' legfőbb
kincsét illy buba merülve látni szörnyű kí-
vult szívének, mellyet Kövály' eljövetele,
kinek képében a félelem és szerencsétlenség
sáppadozni látszott, a kétségbeesésig mar-
czanglá. — Sírva fakadának most mind a
hárman, míg kezeit fogván Kálmán Kövály-
nak és a bús Ilkának, imígy kezdé búcsúzá-
sát: A Hit, Honny, és Király minden fíjait,
kikben a Hazának ereje helyheztek, a
köz vesztély' elűzésére hijja, én is hű fia kí-
vánván lenni édes Hazámuak, ennek váltsá-
gára indulok. Érted kedves Atyám és szere-
tett Ilkám fog ezen kard villogni a csatákban,
és esküszöm, míg vér futja karom' ereit, a

durva pogányokra halált fog szórni. Ennél pedig mit szentelhetek többet a Haza' szent oltárára? Mit tehetek ennél szebbet és nemesebbet? — Megyek. — Élj boldogul drága jó Atyám! míg elfszéled a fergeteg honnunk felett, és az Isteni gondviselés vígabb napokat tüntet egünkre. Add rám atyai áldásodat, melly vezéreljen a síron túl, ha a Hazáért, mellyért mindig édes a halál, halok meg. — Te pedig, oh Ilkám! Ilkám! légy nyugodt lelkű, ápolgasd ősz atyánkat, és emelkedjél fel Imádságoddal a Mindenhatóhoz, hogy honnyunkat minden igától szabaddítsa meg, és szerencsésen vezérelje Kálmánodat, ki ismét a viszonzlás' idejében megsebesült karjaival ölelni kíván. — Menni indult Kálmán, jó Attyát és Ilkáját megcsókolván, és magához szorítván, végső Istenhözzádat mondott, és az elalélt Szűznek ajkáról csak ezen szók hangoztak: Kálmánom!

— Kálmánom! — Kövály pedig atyai áldását adván Kálmánra, így szólla utolszor: A Magyarok' Istene vezéreljen honnyunk' ügyében. 'S a tüzes Ifjú sebesen illant el Kövály' szemei elől, kétszerezve sietvén oda, hol a haza áldozatot vár hű fiaitól.

Szomorúság lepte meg Kálmán' elmene-tele után Kövály' házat. Ilka egész napokat sírva töltött, ha az elfelejthetetlen Kálmánról folyának bús gondolatjai. Az eddig édenkert a vadonig elpusztult, és Ilka nem lele többet enyhet ennek virányai közt. Szóval gyászba volt minden Ilka előtt borúlva, és maga Ilka is mélyen gyászolta szívében Kálmánt. Kövály, kit még éleltett a remény, hogy ismét derülni fog azon örömnep, melyben a hajnoki Kálmánt szoríthatja atyai melléhez, az elkeseredés által elgyengült Ilkát vigasztalá.

Míg a remény élteté Kövályt és Ilkát

ját, Mohács egy szörnyű honyfergelegnek tanújává lett. Szoliman a dühös s számtalan seregével a maroknyi Magyarokon győzedelmeskedett, és itt lelt halált a Hazáért életét is felszentelő Magyar Nemességnek virágja. Kálmán is, kiben mindig égett a vágy a Hazáért élni vagy halni, mérges halált szórt a Muzelmánok' fajzatjaikra, míg karját mozgathatta, melly végre megsebesítetvén, ő is vitézen hunyt el a Hazáért Endrével együtt, ki mint életében, úgy halála után hű társa kívánt lenni Urának.

Inség, nyomorúság, és Török iga fenyegette Honnyunkat. A Mohácsi gyáfnap szomorúságot okozott egész Hazánkban, sírva fakadt minden megidősült hazafi, hogy nem védelmezhetette Hazáját, és hogy valamennyi vitéz mentői a' Hazának Mohácsnál lelék tetemkező helyeiket. Szívepesztő hír volt ez Kövárnak és Ilkának. A bús Szüz, ki már

meggyengült a sok sopánkodás és aggódások miatt, Kálmán', kinek életéhez életét olly szorosan kötötte, elhunytá' hallására a bűbábat halálos betegséget nevelt szívében, és Ilka általszendergett az örökkévalóságba, utolsó szempillantatig Kálmánnak lévén híve. Csak az ősz Kálmán állott még férjfiúi módokon a veszélyek közt egy ideig, míg végre a számos sanyarúsággal tölt évek, és a fájdalom leányát és fiját elveszteni, ő rajta is erőt vevének, és a Párkák elmetfzék élete' összefonalát. Utolsó szavai, mellyeket végső lehelletével ejtett, ezek lévén: „Kálmán a Hazáért, Ilka Kálmánért!“ —

Öfzterhueber Móricz.

SZIGETVÁRI ZRÍNYI MIKLÓS.

Nem fedi Phároszi kő hantját 's hamvát arany Urna:
Hiv maradékja dicsőn rejti szívébe porát.

Kányi Lőrincz.

FOGADÁSTÉTEL.

Senyvesztő nyavalyák' kíkötelét soha,
Sem gondjárma' sulyos terheit életem'
Bimbó éve hajolt 's görbedezett nyakon
Nem sínlé keseregve még;

A' föld' lomha porát bújtam örömmel, és
A' sár 's víz tsatakon nagy, szilajon futék.
Kedvem telt; mikoron víg tsapatokba gyült
Ifjontzkákon erőt vevék.

Csak számomra foná Flóra' ditső keze
A' balzsam kofzorúk' illatos ezreit,
Nékem lengedezett a' suhogó Zefír;
Én, egy földi király valék

'S ártatlan tsevegő, még mikoron rogyott
 Aggságtól remegő jó Nagy-Atyám karon-
 Fogvást lankadozott kézzel ölébe vett
 'S engem mint unokát tzirolt.

Gunyhónk' sás fedezé, mellynek előfalán
 Egy rendes fonyatú szalma cserényke volt,
 Mellé zsombik ülő-hant vala téve-le.
 Ott a' tisztes öreg pihent.

Önnét nézegeté, mint halad a' folyam
 Kristály habjaival gyenge virágokat
 Öntözvén, és kebelét Istenes énekek'
 Lágy zengzése hevítgeté.

Szú furdalta koros 's már megavúlt nyelvü
 Mankójával ama táj' kies erdeit,
 Hol Pán' nyája legelt 's gyermeki éve le-
 Folyt, könny közt mutogatta-meg.

Engem, kis tsapodárt a' kegyes életü
 Szép erköltsi regék 's példaadási' bölts
 Rajzoltával akart jóra vezérteni
 'S rám sok tsók' özönét adá.

Haj! mind hasztalanúl: — a' mikoron Hunyad'
 Két jámbor fíjait hozta előmbe-fel
 Tükörnek, hogy eme' nyájas, ama' szelid, —
 Egy szép lepke suhant felém.

Ennek szárnyi arany színbe' ragyogtanak,
 Hozzá semmi király köntösöket soha
 Sem dús öltözetet, sem ragyogó követ
 Nem mert senki se tenni még.

Megvetvén egyebet, fürge bokáimat
 Leggyorsabb kerekenn útnak erefzgetém,
 És völgyön 's hegyeken kergetem a' remek
 Bájlót kis süvegemmel én.

Ám minden sikerét annyi futásom-is
 Múló füstnek adá: minthogy az üldözött
 Elfáradt, 's lihegön bújt az ezer virág-
 Szál közt egy liliomba-bé.

Bár hajháztam erős szívszakadással, őt' (egy
 Nints lepkém, oda van! - Ám de szemembe
 Tárt kelyhű nefelejts tüne, 's azon pitziny
 Szájjal szítt eledelt tsalóm!

Nagy lappangva közel húzodozék felé,
 'S egy mörmölve repült durva darázs oda
 Jutván, felzavará. Oh te irigy gonofz!
 Mondék, 's rám agyarodva tört.

Fullánkját kegyelem nélkül igen szomor
 Artzomnak szegezé 's mérget okád belém;
 Sirván, úgy futamék jó Nagy-Atyám felé
 Fájdalmim' bejelenteni.

Mit nyertem? — Dörögő izóval előmbe jött,
 Tajkórót legelőbb, 's csókokat úgy ada,
 'S így halgattia-ki zokszóm' panaszát utóbb,
 Mellyt feddés koronáza-bé.

Könnyem, mint sebesen szétrohanó patak
 Úgy folyt artzulatom' bánatos árkaiban,
 'S óh ég! boltod alatt illy fogadást tévék:
 „Föld! nem kell soha tünketsed.

„Érted ver kebelem menny' szüleményje, rény!
 „Lelkem' vágyja neked hódol örökre, bár
 „Pályád gond 's siralom, megfutom azt;
 „Könnyem holdog örömré vál.“ (tudom

Homokay Pál.

FOHÁSZKODÁS AZ ALKOTÓHOZ.

(Septemb. 25-kén 1825. Budán.)

Örök Úr! ki előtt reszketnek a' nagy Egek,
 irgalmazz Te teremtményednek, ki magát
 most Erántad gyúladozó szerelme' lángösz-
 tönétől bátorítva mérészli Hozzád felemelni.
 Kardom 's lantom a' földön hevernek, béke
 szívemben, elmémben nyugalom, Kedvesem'
 karjaitól általölelve állok Előtted.

Legédesb érzések setét gondokkal ve-
 gyest gyúlasztják elmémet, ha látom a' föld'
 alakosít Felőled olly félve elmélkedni. Téged
 ki nem mondhat a' dadogó nyelv, hatalmad'
 csak az érző szív csudálhatja, bizakodva hiszi
 öröklétedet, minden életnek Tőled jövését,

teremtményid iránt végtelen irgalmad, szeretettedtől lelkesedéseket.

Ezt a' lélek' valóságából vallja a' Hozzád hálálva felsíró szívem. A' nagy természet harmoniás hangjait mennyei zsolosmákban keverve egy napfényből a' másikon keresztül egész az Örökkévalóság' lakhelyéig közli ezt a' csudateremtéssel.

Műveid Örök Úr! mind csudák 's kegyelmek; mindenek mutatják Irgalmad' hatalmát. Ha bár a' Te szavad' hangja pompás dörgésben 's villámban keresztülhatja az Egeket, vagy ha a' tiszta éghajlatot általrepülven kellemeikkel gyönyörködteti a' földszínét, ugyan az örökké Egy maradandósz. — Atyai szereteted' kegyelme ugyan az, az Oceán' iszonyú hullámit a' felhőkhöz rugdalló zűrzavar szélvészben, valamint a' hajladozó ágaknak gyenge venyegéin halkal sziszegő 's enyelgő szellőben. Irgalmad' nagyságát úgy

bizonyítják a' felzúduló természet' özönvíz-
szakadási, valamint a' virágokat nedvesítő
gyémánt harmat' gyenge cseppjei. Isteni kel-
lemeid' úgy tapasztalom a' halál' ijesztő ré-
mében, mint a' vállamra símult Kedvesem'
kegyében.

A' sülledeő napfény, hogy dicsőíthesse
Neved' a' messze terjedett zónáknak, már
mutatja az alkonyat' pirosát a' Sashegy' dom-
ború háta megett. A' Dunán, 's környékén
ünnepi csend terült el. Estve lett. Egyen-
ként tűnnek fel a' csillagok' fény seregi. Az
éj' setét szárnya árnyékot vet a' Budai lát-
körre. Ezen felettünk lebegő miliárd világ-
testeknek Mennyura! a' Te hatalmas újaid-
dal intézed útjaikat, midőn a' föld' fáradt
gyermekait az éj' csendjében nyugtatod.

Oh te szép föld! te sok milliommokat
ápláló jó anya! milly szépen vagy képzetve:
vannak mély völgyeid, felemelkedett he-

gyeidei, árnyékos erdeidei, virágzó réteidei, gabonás vetéseidei, gyümölcsöző síkjaid, sok ezer esermelyekkel, esendes tavakkal, gyorsan hömpölygő folyókkal meg vagy nedvesítve, a' nagy Oceántól általölelve. Ezt jó anya! mind a' felettünk Uralkodó' kegyelméből bírod! Mi vagy te föld a' kiterjedett erősségben? homok gyanánt tűnysz el a' nagy partról nézőnek szemei előtt. Mi vagyunk mi, Kedvesem! ezen homokszemen? két morzsapor! Oh bocsásd meg Örökúr ezen két pornak felelevenedéseket, bocsásd meg, hogy ők Fölöled mernek gondolkodni. Nem tőlünk jön ezen érzékenység; a' te Isteni szikrád élesztette elménket. Engedd Mennyura! hogy gyönyörködhessem Kedvesem' ölében, mivel ugyan azon Atyaikéz, melly a' milliárd napokat, hódakat fentartja, önté belém ezen gyönyörűségekre gerjedő kívánságokat. Uram! Előtted elenyészek ezen álmélkodásban, ezen lán-

goló szízeretében, ezen imáadásban. Téged
 Uram! meg nem foghat a' halandó, hacsak
 a' te szízerelmed fel nem élészti háladó lelkét.
 Ezen lélek Atyának nevez Téged', az egész
 természet' mindenható Alkotójának.

Majd ha Kedvesem! porlétünk földé
 lesz, majd ha a' Nagygyönyört az Egek' örö-
 mében örökké látni szabad lesz: akkor majd
 Kedvesem! az Angyalokkal testvérek leszünk,
 mind azokkal, kiket szíveink, mint Ked-
 veltjeiket szízerettek, szíuléinkkel, kik már az
 Eget kerefztülható arany húrokhoz egyeztetett
 daljaikkal az Istent imádják, áldják, dicsői-
 tik, azokkal öszveöllekezve lépünk az an-
 gyallétben: majd akkor Kedvesem! örökké
 érezhetjük öleléseink' örömét, dicsérhetjük
 háladó dallokkal a' minket boldogító Menny'
 Urát.

Kiss Károly.

BÚCSÚZÓ DAL.

Itt hát az óra, melly dúlt életemre
 Vég gyásztt borít, 's örök bűt hoz fejemre;
 Mert Téged' elragad,
 Ah keblemm megfzakad!
 Jaj nem derülhet több öröm már bús egemre.
 De Kedves, ne zokogj; mert bár az irígy
 Sors boldogságunk' feldúlta is így,
 'S nem enged Téged' ölemben:
 Azt a' rózsza-kötélt nem tépheti-el,
 Melly hozzád kapcsol nefelegtseivel,
 Míg egy csepp vér foly eremben.

Hogy nem lehet holtig véled maradnom,
 S forró karodból így el kell szakadnom,

Hidd: e' kín engemet

Még jókor eltemet;

De úgy is édes lesz Te értted' éltem' adnom.

Vedd végsókom' azért, és fogd-be vele

Hű lelkem', Te szívem' drága fele;

Szünjék-meg végre nyögésünk. —

Légy boldog, — nefelejts, — hordozzon az ég,

Ott egymást látjuk valahára mi még,

Hol mindég tart ölelésünk.

Jakab István.

Í D V E Z L É S.

(Urániahoz.)

A' Magyar Ég' te dicső sugárja, Uránia! lelkes -
 'S édes öröm közt várt a' Haza' szebb neme rád!
 Áldott légy mennyben született deli Múzsza, ki jöttél
 Szépet 's kellemetést hinteni, 's nemzeti fényt! —
 Étheri öltözeted 's koszorúd mint anyai szövétnek,
 Áldandó fénnel honnyi Egünkre lobog.
 Tapsolj, ah tapsolj hát Nemzetem édes örömmel,
 Rendibe mert hozzád szállnak az Ég' lakosi.
 Itt lebeg, itt köztünk már isteni fényű Minerva,
 Itt van Uránia már, szép Auróra, Hebe!
 A' tudomány-tárházt Pallás' szent Istene védi,
 Boldog az olly Haza, hol menyei ennyi tanyáz!
 Noffza dicső Honnunk' szebb lelkű leányi vegyétek
 Szép Nemetek' meg szebb angyali Geniuszát. —
 Lelkes Uránia' feltűntét lássátok örömmel;
 Gyűjtni kebeltekben mert jöve honnyi tüzet.
 'S ah illy égbeliek' köriben telt bölcs mulatástok,
 Háladatos fénnel majd beborít titeket!

V á n k o s i J ó s e f.

F O G L A L A T.

	<i>Lap</i>
Az Olvasóhoz (S. F.)	10
Urániához (Papp Ignác)	11
Fohász (Képlaki Vilma)	12
Töprekedés (F.)	13
Kérdés, Triolet (S. F.)	16
Etelka Kréta Szigetében, Melodrama (Guzmics Ifzidór)	17
Nettihez, Sonett (Csejtei Fándly László)	57
Tavasfz (S. F.)	58
Mari, Romancz (Simonfalvay Lajos)	59
Az én Kedvesem (St. **)	62
A' Holdhoz (Ballai Valer)	63
Az árva Szeretőlyán (Sebők József)	65
Hümmösz a' Szemről (Guzmics Ifzidór)	66
Lollihoz (S. F.)	67
Az öfzvetalálkozás (Tatai Ferentz)	68

	<i>Lap</i>
Első Ferentz Király' születése napján (St. **)	76
Gunda a' szép Halász-Leány, Rege (Kovács Pál)	77
Az Ifjúság 's érettebb Kor (Szépvölgyi Kálmán)	108
Egy új Poétára, Epigramma (S. F.)	—
A' Társavefztett (Mikolai József)	111
Kézcsókolás, Epigramma (S. F.)	114
Az elhervadt Rózsához (Ónody András)	115
Leány, Nő, Anya (Kölcsey)	117
Vizlonlítás (Sz** közli Ofzterhueber Móricz)	118
Az ébredő Szép, Sonett (G. G. B.)	120
Szigetvár (Ballai Valer)	121
Hív Fájdalmak (Sebők József)	125
Leányvár, Néprege (Szépvölgyi Kálmán)	129
Szeretet és Szerelem (Salamon Bazil)	162
Pepihez, Új-Efztendőre 1823. (St **)	164
Homo homini lupus (Guzmics)	168
Magyar Táncz (Andódi Gere)	169
A' három arany Gyűrű (Bérczy János)	175
Intés, Epigramma (Martony)	192
Az adakozó Fejedelem (Közlötte Szeder Fábián)	193
Áldozat (Andódi Gere)	200
Búcsúvétel (K. L. N. R.)	201
A' zöld Szín. Az én reményem (Szépvölgyi Kálmán)	203
Szem (Kölcsey)	201

	Lap
Ötötedés, Epigramma (S. F.) - - -	204
Lapályi Menyegző (K. L. N. R.) - -	205
327-dik Elztendei Tavasfz (Unghváry Gédeon)	231
tanult Leányok (St * *) - - -	234
váró Hív (Sebők József) - - -	235
z Epedő (Mikolai József) - - -	237
Ötötedés, Epigramma (K. L. N. G.) - -	238
zemrehányás (Szépvölgyi Kálmán) - -	239
evél (Kölcsey) - - - - -	240
ánámhoz (Hanti Ferencz) - - -	241
Köszöntés, Urániához (Szedler Fábán) - -	243
Klavir-Mester, Vig-Játék (Kovács Pál) -	245
Kastélyhegy (G. G. B.) - - - - -	283
liza, Anakreontismus (Andódi Gere) - -	299
zegény Gazdagság (Pápp Ignác) - - -	300
Ohajtás (Ballai Valer) - - - - -	305
isegrád' Romjaihoz (Ferdői) - - - -	306
Kálmán és Ilka (Ofzterhueber Móricz) - -	309
izigetvári Zrínyi Miklós, Epigr. (Kányi Lőrincz)	331
Fogadástétel (Homokay Pál) - - - -	332
Fohászkodás az Alkotóhoz (Kiss Károly) -	337
Búcsúzó Dal (Jakab István) - - - -	342
dvezlés Urániához (Vánkosi József) - -	344
Muzsika.	

Rezek' Magyarázata.

A' Címkép Urániát, a' Múzsák közt
a' kilenczediket ábrázolja, a'mint az Buda
felett, egy felleget könyökölve lebegvén hinti
sugárait, és egész figyelemmel méri, mint a'
Csillagvizsgálás' Istennéje a' világot. A' raj-
zolatot Gerendás József, Esztergami fi
készítette a' Czímlappal együtt, és rézre mind
a' kettőt Rahl Károly Bécsi Academ.
Művész metszette.

A' második képen azon érzékeny Jelenet van rajzolva, midőn a' csalódást megtudó és vizen-földön hűtvesét Etelkát és gyermekeit kereső Etelle Karjeli Fejedelem azokat Kréta Szigetében lel fel, és ártatlan bűnét a' megbékülésre, és hazamenetre érzékenyen unszolja. Russ Leander után metszette Neidl Bécsben.

A' harmadikon Zrínyi Miklós hűtvesétől Sziget Várának végső ostroma előtt búcsúzik. Ezt is azok készítették, a' kik az előttevalót.

A' negyediket, mellyen Szent István első Magyar Királynak éjjeli adakozása ábrázoltatik, Russ Károly' festése után metszte Stöber József Bécsben.

J e l e n t é s.

Ezen Almanách *) ezután is szinte illy formában, egészen új és valamivel apróbb betűkkel, csinos papiroson, szép képekkel fog évenként megjelenni. Mirenézve, midőn először TT. Íróinknak, kik azt becses Munkáikkal életre segítették, szíves köszönetünket tennénk, azon kérésünket bátorkodunk jelenteni, hogy annak ezentúl is elősegélői legyenek.

Mivel pedig sokkal későbbén szántuk el ezen Nemzeti Almanáchnak kiadására magunkat, mintsemhogy némelly honnyi Lite-

*) Mellyből egy csinosan bekötött aranyos metszésű Peldának tokban az idei ára 5 for. Vált. Czéd.

rátorok az időnek rövidsége miatt számunkra
is dolgozhattak volna; azért most azokat is
[ntézetünk' előmozdítására szinte olly bizoda-
lommal hívjuk meg, mint a' millyent ben-
nek helyheztetnünk szerencsénk.

Így legalább, midőn az illyes literátori
pályához szokottaknak és kezdőknek is jele-
sebb dolgozásaikat közrebocsátani nagyobb
alkalom nyújtatik, mi ama' reménytől táp-
láltatván, hogy a' nemzeti esínosodást ezen
öfzön is eszközölheti idővel; azon leszünk,
hogy Urániának érdeme, a' mennyire raj-
tunk áll, évről évre nevedjék, és legyen
olly valamink, a' mit mi is édes Hazánk'
Oltárára tehessünk.

Költ Eztergamban, 24-dik Oct. 1827.

SZEDER FÁBIÁN,
Redactor.

BEIMEL JÓSEF,
Kiadó.

Ricsizó Dal

Erőkenyen

Hang *Piano* *Forte*

Alti *ma v. =* *f* *pi* *ten* *sp*

Alti *ma v. =* *f* *pi* *ten* *sp*

Alti *ma v. =* *f* *pi* *ten* *sp*

re mert téged el = ra = gadt alk. keblem meg = sza = kad, jaj nem derülhet nem derülhet több ö = röm már

re mert téged el = ra = gadt alk. keblem meg = sza = kad, jaj nem derülhet nem derülhet több ö = röm már

re mert téged el = ra = gadt alk. keblem meg = sza = kad, jaj nem derülhet nem derülhet több ö = röm már

több öröm már his e = gem re *dolce* *Do*

több öröm már his e = gem re *dolce* *Do*

több öröm már his e = gem re *dolce* *Do*

kedves ne = zekgy mert bár az i = rígy sorsbetegettségünk fel dülte is így nem enged nem en = ged nem enged

kedves ne = zekgy mert bár az i = rígy sorsbetegettségünk fel dülte is így nem enged nem en = ged nem enged

kedves ne = zekgy mert bár az i = rígy sorsbetegettségünk fel dülte is így nem enged nem en = ged nem enged

dolce

ah! nem enged téged életemben azt a rózsát kötött nem tőpke-ti el melly hoz-zád

Majore

ad lib.

hoz-zád melly hoz-zád kapcsolt megfog-tai *mf.* vel mig egy csepp víz foly e-remben mig

mf.

egy csepp víz foly mig egy csepp víz foly e-remben

Fine

